

Zanafilla

1 ¹ Në Dllim Perëndia krijoi qiejt dhe tokën. ² Toka ishte pa trajtë, e zbrazët dhe errësira mbulonte sipërfaqen e humnerës; dhe Fryma e Perëndisë Dituronte mbi sipërfaqen e ujërave. ³ Pastaj Perëndia tha: “U bëftë drita!”. Dhe drita u bë. ⁴ Dhe Perëndia pa që drita ishte e mirë; dhe Perëndia e ndau dritën nga errësira. ⁵ Dhe Perëndia e quajti dritën “ditë” dhe errësirën “natë”. Kështu erdhi mbrëmja e pastaj erdhi mëngjesi: dita e parë. ⁶ Pastaj Perëndia tha: “Le të jetë një kupë qiellore mes ujërave, që t’i ndajë ujërat nga ujërat”. ⁷ Dhe Perëndia krijoi kupën qiellore dhe ndau ujërat që ishin poshtë saj nga ujërat që ishin sipër saj. Dhe kështu u bë. ⁸ Dhe Perëndia e quajti kupën qiellore “qiell”. Kështu erdhi mbrëmja, pastaj erdhi mëngjesi: dita e dytë. ⁹ Pastaj Perëndia tha: “Ujërat që janë nën qiellin të grumbullohen në një vend të vetëm dhe të shfaqet tera”. Dhe kështu u bë. ¹⁰ Dhe Perëndia e quajti terën “tokë” dhe grumbullimin e ujërave “detë”. Dhe Perëndia pa që kjo ishte mirë. ¹¹ Pastaj Perëndia tha: “Të mbijë toka gjelbërimin, barërat të nxjerrin farë dhe drurët frutore të japin në tokë një frut që të përmbajë farën e tij, secili simbas llojit të tij”. Dhe kështu u bë. ¹² Dhe toka prodhoi gjelbërim, barëra që e bënë farën simbas llojit të tyre dhe drurë që mbanin fruta me farën e tyre brenda, secili simbas llojit të vet. Dhe Perëndia e pa se kjo ishte mirë. ¹³ Kështu erdhi mbrëmja, pastaj erdhi mëngjesi; dita e tretë. ¹⁴ Pastaj Perëndia tha: “Të ketë ndriçues në kupën qiellore për të ndarë ditën nga nata; dhe të shërbejnë si shenja, për të dalluar stinët, ditët dhe vitet; ¹⁵ dhe të shërbejnë si ndriçues në kupën qiellore për të ndriçuar tokën”. Dhe kështu u bë. ¹⁶ Perëndia krijoi pastaj dy ndriçues të mëdhenj: ndriçuesin e madhë për qeverisjen e ditës dhe ndriçuesin e vogël për qeverisjen e natës; ai krijoi gjithashtu yjet. ¹⁷ Dhe Perëndia i vendosi në kupën qiellore për të ndriçuar tokën, ¹⁸ për të qeverisur ditën dhe natën dhe për ta ndarë dritën nga errësira. Dhe Perëndia e pa që kjo ishte mirë. ¹⁹ Kështu erdhi mbrëmja dhe erdhi mëngjesi: dita e katërt. ²⁰ Pastaj Perëndia tha: “Të mbushen ujërat nga një numër i madh qeniesh të gjalla dhe të Dutojnë zogjtë lart mbi tokë nëpër hapësirën e madhe të kupës qiellore”. ²¹ Kështu Perëndia krijoi kafshët e mëdha ujore dhe të gjitha gjallesat që lëvizin dhe që mbushin ujërat, secili simbas llojit të vet, e çdo shpend Diturues simbas llojit të vet. Dhe Perëndia e pa se kjo ishte mirë. ²² Dhe Perëndia i bekoji duke thënë: “Të jeni të frytshëm, shumëzoni dhe mbushni ujërat e deteve, e zogjtë të shumëzohen mbi tokë”. ²³ Kështu erdhi mbrëmja dhe pastaj mëngjesi: dita e pestë. ²⁴ Pastaj Perëndia tha: “Të prodhojë toka qenie të gjalla sipas llojit të tyre: kafshë, rrëshqanorë dhe bisha të tokës, simbas llojit të tyre”. Dhe kështu u bë. ²⁵ Dhe Perëndia bëri egërsirat e tokës sipas llojit të tyre, kafshët simbas llojit të tyre dhe të gjithë rrëshqanorët e tokës simbas llojit të tyre. Dhe Perëndia e pa që kjo ishte mirë. ²⁶ Pastaj Perëndia tha: “Ta bëjmë njeriun sipas shëmbëlltyrës sonë dhe në ngjasim

me ne, dhe të ushtrijë sundimin e tij mbi peshqit e detit, mbi zogjtë e qiellit, mbi kafshët e mbi gjithë tokën, mbi rrëshqanorët që zvarriten mbi dhe”.²⁷ Kështu Perëndia krijoi njeriun simbas shëmbëlltyrës së vet, simbas shëmbëlltyrës së Perëndisë; Ai krijoi mashkullin e femrën.²⁸ Dhe Perëndia i bekoj; dhe Perëndia u tha atyre: “Të jeni të frytshëm dhe shumëzohuni, mbushni tokën e nënshtrojeni, e sundoni mbi peshqit e detit, mbi zogjtë e qiellit dhe mbi çdo qenie që lëviz mbi tokë”.²⁹ Dhe Perëndia tha: “Ja unë po ju jap çdo bar që lëshon farë mbi sipërfaqen e mbarë tokës dhe çdo pemë të ketë fruta që përmbajnë farë; kjo do t’ju shërbejë si ushqim.³⁰ Dhe çdo kafshe të tokës, çdo zogu të qiellit dhe çdo gjëje që lëviz mbi tokë dhe ka në vetvete një frymë jete, unë i jap çdo bar të gjelbër si ushqim”. Dhe kështu u bë.³¹ Atëherë Perëndia shikoi të gjitha ato që kishte bërë, dhe ja, ishte shumë mirë. Kështu erdhi mbrëmja dhe pastaj erdhi mëngjesi: dita e gjashtë.

2¹ Kështu përfunduan qielli dhe toka si dhe tërë ushtria e tyre.² Ndërkaq ditën e shtatë Perëndia mbaroi veprën që kishte kryer dhe ditën e shtatë u çlodh nga gjithë vepra që kishte kryer.³ Dhe Perëndia bekoj ditën e shtatë dhe e shenjtëroi, sepse atë ditë Perëndia u çlodh nga gjithë vepra që kishte krijuar dhe kryer.⁴ Këto janë origjina e qiellit dhe e tokës kur u krijuan, ditën që Zoti Perëndi krijoi tokën dhe qiellin.⁵ Nuk kishte ende mbi tokë asnjë shkurrëz në fushë dhe asnjë bar nuk kishte mbirë ende në fushë, sepse Zoti Perëndi nuk kishte hedhur asnjë shi mbi tokën dhe nuk ekzistonte njeriu për të punuar tokën.⁶ Por nga toka ngjitej një avull që ujiste tërë sipërfaqen e tokës.⁷ Atëherë Zoti Perëndi formoi njeriun nga pluhuri i tokës, i fryu në vrimat e hundës një frymë jete, dhe njeriu u bë një qenie e gjallë.⁸ Pastaj Zoti Perëndi mbolli një kopsht në Eden, në lindje, dhe vendosi në të njeriun që kishte formuar.⁹ Pastaj Zoti Perëndi bëri që të mbijnë nga toka lloj-lloj pemësh të këndshme nga pamja dhe që jepnin fruta të mira për t’u ngrënë; në mes të kopshtit gjendeshin edhe pema e jetës dhe pema e njohjes të së mirës dhe të së keqes.¹⁰ Një lumë dilte nga Edeni për të ujitur kopshtin dhe ndahej në katër rrjedha uji.¹¹ Emri i lumit të parë është Pishon; është ai që rrethon tërë vendin e Havilahut, ku ka Dori;¹² dhe Doriri i këtij vendi është i mirë; aty gjenden gjithashtu bdeli dhe guri i oniksit.¹³ Emri i lumit të dytë është Gihon, dhe ai rrethon tërë vendin e Kushit.¹⁴ Emri i lumit të tretë është Tigri, dhe është ai që rrjedh në lindje të Asirisë. Lumi i katërt është Eufrati.¹⁵ Zoti Perëndi e mori pra njeriun dhe e futi në kopshtin e Edenit, me qëllim që ta punonte dhe ta ruante.¹⁶ Dhe Zoti Perëndi e urdhëroi njeriun duke i thënë: “Ha bile lirisht nga çdo pemë e kopshtit; ¹⁷ por mos ha nga pema e njohjes të së mirës dhe të së keqes, sepse ditën që do të hash prej saj ke për të vdekur me siguri”.¹⁸ Pastaj Zoti Perëndi tha: “Nuk është mirë që njeriu të jetë vetëm; unë do t’i bëj një ndihmë që i leverdis”.¹⁹ Dhe Zoti Perëndi formoi nga dheu tërë kafshët e fushës dhe tërë zogjtë e qiellit dhe i çoi te njeriu për të parë si do t’i quante; dhe sido që njeriu t’i quante qeniet e gjalla, ai do të ishte emri i tyre.²⁰ Dhe njeriu u vuri emra tërë bagëtisë, zogjve të qiellit dhe çdo kafshe të fushave; por për njeriun nuk u

gjend asnjë ndihmë e përshtatshme për të. ²¹ Atëherë Zoti Perëndi e futi në një gjumë të thellë njeriun, të cilin e zuri gjumi; dhe mori një nga brinjët e tij dhe e mbylli mishin në atë vend. ²² Pastaj Zoti Perëndi me brinjën që i kishte hequr njeriut formoi një grua dhe e çoi te njeriu. ²³ Dhe njeriu tha: “Kjo së fundi është kocka e kockave të mia dhe mishi i mishit tim. Ajo do të quhet grua sepse është nxjerrë nga burri”. ²⁴ Për këtë arsye njeriu do të braktisë babanë dhe nënën e tij dhe do të bashkohet me gruan e tij, dhe do të jenë një mish i vetëm. ²⁵ Dhe burri e gruaja e tij ishin që të dy lakuriq dhe nuk kishin turp prej kësaj.

3 ¹ Por gjarpri ishte më dinaku ndër të gjitha bishat e fushave që Zoti Perëndi kishte krijuar, dhe i tha gruas: “A ka thënë me të vërtetë Perëndia: “Mos hani nga të gjitha pemët e kopshtit?””. ² Dhe gruaja iu përgjegj gjarprit: “Nga fruti i pemëve të kopshtit mund të hamë; ³ por nga fruti i pemës që është në mes të kopshtit Perëndia ka thënë: “Mos hani dhe mos e prekni, ndryshe do të vdisni””. ⁴ Atëherë gjarpri i tha gruas: “Ju s’keni për të vdekur aspak; ⁵ por Perëndia e di që ditën që do t’i hani, sytë tuaj do të hapen dhe do të jeni në gjendje si Perëndia të njihni të mirën dhe të keqen”. ⁶ Dhe gruaja pa që pema ishte e mirë për t’u ngrënë, që ishte e këndshme për sytë dhe që pema ishte i dëshirueshme për ta bërë të zgjuar dikë; dhe ajo mori nga fruti i saj, e hëngri dhe i dha edhe burrit të saj që ishte me të, dhe hëngri edhe ai. ⁷ Atëherë iu hapën sytë të dyve dhe e panë që ishin lakuriq; kështu ata qepën gjethe Dku dhe bënë breza për t’u mbuluar. ⁸ Pastaj dëgjuan zërin e Zotit Perëndi që shëtiste në kopsht në Dladin e ditës; dhe burri e gruaja e tij u fshehën nga prania e Zotit Perëndi midis pemëve të kopshtit. ⁹ Atëherë Zoti Perëndi thirri njeriun dhe i tha: “Ku je?”. ¹⁰ Ai u përgjigj: “Dëgjova zërin tënd në kopsht, dhe pata frikë sepse isha lakuriq dhe u fsheha”. ¹¹ Dhe Perëndia i tha: “Kush të tregoi se ishe lakuriq? Mos vallë ke ngrënë nga pema që unë të kisha urdhëruar të mos haje?”. ¹² Njeriu u përgjigj: “Gruaja që ti më vure pranë më dha nga pema dhe unë e hëngra”. ¹³ Dhe Zoti Perëndi i tha gruas: “Pse e bërë këtë?”. Gruaja u përgjigj: “Gjarpri më mashtroi dhe unë hëngra prej saj”. ¹⁴ Atëherë Zoti Perëndi i tha gjarprit: “Me qenë se bërë këtë gjë, qofsh i mallkuar ndër gjithë kafshët dhe tërë bishat e fushave! Ti do të ecësh mbi barkun tënd dhe do të hash pluhur gjithë ditët e jetës sate. ¹⁵ Dhe unë do të shtie armiqësi midis teje dhe gruas, midis farës sate dhe farës së saj; fara e saj do të shtypë kokën tënde, dhe ti do të plagosësh thembrën e farës së saj”. ¹⁶ Gruas i tha: “Unë do të shumëzohj në masë të madhe vuajtjet e tua dhe barrët e tua; me vuajtje do të lindësh fëmijë; dëshirat e tua do të drejtohen ndaj burrit tënd dhe ai do të sundojë mbi ty”. ¹⁷ Pastaj i tha Adamit: “Me qenë se dëgjova zërin e gruas sate dhe hëngre nga pema për të cilën të kisha urdhëruar duke thënë: “Mos ha prej saj”, toka do të jetë e mallkuar për shkakun tënd, ti do të ¹⁸ Ajo do të prodhojë gjemba dhe bimë gjembore, dhe ti do të hash barin e fushave; ¹⁹ do të hash bukën me djersën e ballit, deri sa të rikthehesh në dhe sepse nga ai ke dalë; sepse ti je pluhur dhe në pluhur do të rikthehesh”. ²⁰ Dhe burri i vuri gruas së tij emrin Evë, sepse ajo qe nëna e tërë të gjallëve. ²¹ Pastaj Zoti Perëndi i bëri

Adamit dhe gruas së tij tunika prej lëkure dhe i veshi. ²² Dhe Zoti Perëndi tha: “Ja, njeriu u bë si një prej nesh, sepse njeh të mirën dhe të keqen. Dhe tani nuk duhet t’i lejohet të shtrijë dorën e tij për të marrë edhe nga pema e jetës kështu që, duke ngrënë nga ajo, të jetojë për gjithnjë”. ²³ Prandaj Zoti Perëndi e dëboi njeriun nga kopshti i Edenit, me qëllim, që të punonte tokën nga e cila kishte dalë. ²⁴ Kështu ai e dëboi njeriun; dhe vendosi në lindje të kopshtit të Edenit kerubinët që vërtisnin nga çdo anë një shpatë Dakëruese për të ruajtur rrugën e pemës së jetës.

4 ¹ Por Adami njohu Evën, gruan e tij, e cila u ngjiz dhe lindi Kainin, dhe ai tha: “Fitova një burrë nga Zoti”. ² Pastaj lindi Abeli, vëllai i tij. Dhe Abeli u bë bari kopesh, ndërsa Kaini u bë punonjës i tokës. ³ Me kalimin e kohës, Kaini i bëri një ofertë frutash të tokës Zotit; ⁴ por Abeli i ofroi edhe ai të parëlindurit e kopesë së tij dhe yndyrën e tyre. Dhe Zoti e çmoi Abelin dhe dhuratën e tij, ⁵ por nuk çmoi Kainin dhe ofertën e tij. Dhe kështu Kaini u pezmatua shumë dhe fytyra e tij mori një pamje të dëshpëruar. ⁶ Atëherë Zoti i tha Kainit: “Pse je pezmatuar dhe pse fytyra jote është dëshpëruar? ⁷ Në rast se bën mirë a nuk do të pranohesh? Por në qoftë se bën keq, mëkati po të ruan te porta dhe dëshirat e tij drejtohen ndaj teje; por ti duhet ta sundosh”. ⁸ Dhe Kaini foli me të vëllanë, Abelin; kur u gjendën në fushë, Kaini u ngrit kundër vëllait të tij Abelit dhe e vrau. ⁹ Atëherë Zoti i tha Kainit: “Ku është vëllait yt Abeli?”. Ai u përgjeggj: “Nuk e di; mos jam unë rojtari i vëllait tim?”. ¹⁰ Zoti i tha: “Çfarë ke bërë? Zëri i gjakut të vëllait tënd më vëngon nga toka. ¹¹ Dhe ti tani je më i mallkuar se toka që hapi gojën për të marrë gjakun e vëllait tënd nga dora jote. ¹² Kur të punosh tokën, ajo nuk do të të japë më prodhimet e saj, dhe ti do të jesh një endacak dhe një ikanak mbi tokë”. ¹³ Atëherë Kaini i tha Zotit; “Ndëshkimi im është tepër i madh aq sa unë nuk mund ta duroj. ¹⁴ Ja, ti po më dëbon sot nga faqja e këtij dheu dhe do të fshihem nga fytyra jote; dhe do të bëhem endacak dhe ikanak nëpër botë dhe do të ndodhë që të më vrasë kushdo që do të më gjejë”. ¹⁵ Dhe Zoti i tha: “Prandaj, kushdo qoftë të vrasë Kainin, do të dënohet shtatë herë”. Dhe Zoti vuri një shenjë mbi Kainin, me qëllim që kushdo që ta gjente të mos e vraste. ¹⁶ Atëherë Kaini u largua nga prania e Zotit dhe banoi në vendin e quajtur Nod, në lindje të Edenit. ¹⁷ Dhe Kaini njohu të shoqen, e cila u ngjiz dhe lindi Enokun. Pastaj Kaini ndërtoi një qytet, të cilit i vuri emrin Enok, emri i të birit. ¹⁸ Dhe Enokut i lindi Iradi; Iradit i lindi Mehujaeli; Mehujaelit i lindi Methusaeli dhe Mathusaelit i lindi Lameku. ¹⁹ Dhe Lameku mori dy gra: emri i njërës ishte Ada dhe emri i tjetrës Cilah. ²⁰ Dhe Ada lindi Jabalin, që ishte babai i atyre që banojnë nën çadra dhe merren me rritjen e bagëtisë. ²¹ Por emri i të vëllait ishte Jubal, që ishte babai i gjithë atyre që i binin qestes dhe Dautit. ²² Cilah lindi edhe ajo Tubal-kainin, krijuesi i çfarëdo lloji veglash prej bronzi dhe hekuri, dhe motra e Tubal-kainit qe Naama. ²³ Pastaj Lameku u tha grave të tij: “Ada dhe Cilah, dëgjoni zërin tim; gra të Lamekut, u vini re fjalëve të mia! Po, unë vrava një njeri sepse më plagosi, dhe një të ri sepse më shkaktoi një irlim. ²⁴ Në rast se do t’i merret hak Kainit shtatë herë, Lamekut do t’i merret hak shtatëdhjetë herë

shtatë”.²⁵ Pastaj Adami njohu përsëri gruan e tij, që lindi një djalë dhe e quajti Seth, sepse ajo tha: “Perëndia më dha një tjetër pasardhës në vend të Abelit, që u vra nga Kaini”.²⁶ Edhe Sethit i lindi një djalë, të cilin e quajti Enosh. Atëherë Dlluan të kërkojnë emrin e Zotit.

5¹ Ky është libri i prejardhjes së Adamit. Ditën që Perëndia krijoi njeriun e bëri të ngjashëm me Perëndinë.² Ai i krijoi mashkull dhe femër, i bekoj dhe u dha emrin njeri, ditën që u krijuan.³ Adami jetoi njëqind e tridhjetë vjet dhe i lindi një djalë që i përngjiste, një lloj në shëmbëlltjërë të tij dhe e quajti Seth.⁴ Mbas lindjes së Sethit, Adami jetoi tetëqind vjet dhe pati bij dhe bija.⁵ Kështu Adami jetoi gjithsej nëntëqind e tridhjetë vjet; pastaj vdiq.⁶ Sethi jetoi njëqind e pesë vjet dhe i lindi Enoshi.⁷ Pas lindjes së Enoshit, Sethi jetoi tetëqind e shtatë vjet dhe pati bij e bija të tjerë.⁸ Kështu tërë koha që Sethi jetoi që nëntëqind e dymbëdhjetë vjet; pastaj vdiq.⁹ Enoshi jetoi nëntëdhjetë vjet dhe i lindi Kenani.¹⁰ Mbas lindjes së Kenanit, Enoshi jetoi tetëqind e pesëmbëdhjetë vjet dhe pati bij e bija të tjerë.¹¹ Kështu Enoshi jetoi gjithsej nëntëqind e pesë vjet; pastaj vdiq.¹² Kenani jetoi shtatëdhjetë vjet dhe i lindi Mahalaleeli.¹³ Mbas lindjes së Mahalaleelit, Kenani jetoi tetëqind e dyzet vjet dhe pati bij e bija të tjerë.¹⁴ Kështu Kenani jetoi gjithsej nëntëqind e dhjetë vjet; pastaj vdiq.¹⁵ Mahalaleeli jetoi gjashtëdhjetë e pesë vjet dhe i lindi Jaredi.¹⁶ Mbas lindjes së Jaredit, Mahalaleeli jetoi tetëqind e tridhjetë vjet dhe pati bij e bija të tjerë.¹⁷ Kështu Mahalaleeli jetoi gjithsej tetëqind e nëntëdhjetë e pesë vjet; pastaj vdiq.¹⁸ Jaredi jetoi njëqind e gjashtëdhjetë e dy vjet dhe i lindi Enoku.¹⁹ Mbas lindjes së Enokut, Jaredi jetoi tetëqind vjet dhe pati bij dhe bija të tjerë.²⁰ Kështu Jaredi jetoi gjithsej nëntëqind e gjashtëdhjetë e dy vjet; pastaj vdiq.²¹ Enoku jetoi gjashtëdhjetë e pesë vjet dhe i lindi Methuselahu.²² Mbas lindjes të Methuselahut, Enoku eci me Perëndinë treqind vjet dhe pati bij e bija të tjerë.²³ Kështu Enoku jetoi gjithsej treqind e gjashtëdhjetë e pesë vjet.²⁴ Pra Enoku eci me Perëndinë, por nuk u gjend më, sepse Perëndia e mori me vete.²⁵ Metuselahu jetoi njëqind e tetëdhjetë e shtatë vjet dhe i lindi Lameku.²⁶ Mbas lindjes së Lamekut, Metuselahu jetoi shtatëqind e tetëdhjetë e dy vjet dhe i lindën bij e bija.²⁷ Kështu Metuselahu jetoi gjithsej nëntëqind e gjashtëdhjetë e nëntë vjet; pastaj ai vdiq.²⁸ Lameku jetoi njëqind e tetëdhjetë e dy vjet dhe i lindi një bir;²⁹ dhe i vuri emrin Noe, duke thënë: “Ky do të na ngushëllojë për punën tonë dhe për mundin e duarve tona, për shkak të tokës që Zoti e ka mallkuar”.³⁰ Pasi solli në këtë botë Noeun, Lameku jetoi pesëqind e nëntëdhjetë e pesë vjet dhe i lindën bij e bija të tjerë.³¹ Kështu Lameku jetoi gjithsej shtatëqind e shtatëdhjetë e shtatë vjet, pastaj ai vdiq.³² Noeut, në moshën pesëqind vjeç, i lindi Semi, Kami dhe Jafeti.

6¹ Kur njerëzit Dlluan të shumohen mbi faqen e dheut dhe u lindën atyre vajza,² djemtë e Perëndisë panë që vajzat e njerëzve ishin të bukura, dhe morën për gra të gjitha ato që i zgjodhën vetë.³ Dhe Zoti tha: “Fryma im nuk do të ahahet gjithnjë me njeriun, sepse në shturjen e tij ai nuk është veçse mish; ditët e tij do të jenë, pra, njëqind e njëzet vjet”.⁴ Kishte gjigantë mbi tokë në ato kohë, madje edhe më vonë, kur

bijtë e Perëndisë iu afruan bijave të njerëzve dhe këto u lindën atyre fëmijë. Ata janë heronjtë që jetuan në kohët e lashtësisë, janë njerëzit e famshëm të këtyre kohëve. ⁵Dhe tani Zoti pa që ligësia e njerëzve ishte e madhe mbi tokë dhe që tërë synimet e mendimeve të zemrës së tyre nuk ishin gjë tjetër veçse e keqja në çdo kohë. ⁶Dhe Zoti u pendua që kishte krijuar njeriun mbi tokë dhe u brengos për këtë në zemër të vet. ⁷Kështu Zoti tha: “Unë do të shfaros nga faqja e dheut njeriun që kam krijuar, duke Dlluar nga njeriu deri te kafshët, te rrëshqanorët, te zogjtë e qiellit, sepse pendoem që i kam krijuar”. ⁸Por Noeu gjeti hir në sytë e Zotit. ⁹Kjo është prejardhja e Noeut. Noeu ishte një njeri i drejtë dhe i patëmetë midis bashkëkohësve të tij. Noeu eci me Perëndinë. ¹⁰Dhe Noeu pati tre bij: Semin, Kamin dhe Jafetin. ¹¹Por toka ishte e korruptuar para Perëndisë dhe plot e përplot me dhunë. ¹²Tani Perëndia vështroi tokën dhe ja, ajo ishte e prishur, sepse çdo mish i tokës kishte shthurur sjelljen e tij. ¹³Dhe Perëndia i tha Noeut: “Kam vendosur t’i jap fund çdo mishi, sepse toka për shkak të njerëzve është plot me dhunë; ja, unë do t’i zhduk bashkë me tokën. ¹⁴Bëj një arkë prej druri; bëje arkën me dhoma dhe lyeje me bitum nga jashtë e nga brenda. ¹⁵Por ti do ta ndërtosh në këtë mënyrë: gjatësia e arkës do të jetë treqind kubitë, gjerësia pesëdhjetë dhe lartësia tridhjetë. ¹⁶Do ta bësh arkën me një dritare dhe do ta mbarosh me një kubit mbulese nga sipër; anash arkës do të vendosësh derën dhe do ta bësh me tre kate, pra me katin e poshtëm, të mesëm dhe të sipërm. ¹⁷Dhe ja, unë vet kam për të sjellë përmbytjen e ujërave mbi tokë, për të shkatërruar nën qiellin çdo mish që ka shenjë jete; çdo gjë që ndodhet mbi tokë ka për të vdekur. ¹⁸Por unë do të caktoj besëlidhjen time me ty dhe ti do të futesh në arkën: ti, fëmijët e tu, gruaja jote dhe gratë e bijve të tu. ¹⁹Dhe nga çdo gjë që jeton prej çdo lloj mishi fut në arkë dy nga çdo lloj, për t’i ruajtur me vete gjallë bashkë me ty; dhe të jenë mashkull dhe femër. ²⁰Nga zogjtë, nga bagëtia dhe të gjithë rrëshqanorët e tokës simbas llojit të tyre, dy nga çdo lloj do të vijnë te ti, që të ruhen gjallë. ²¹Dhe merr për vete nga çdo ushqim që hahet, grumbulloje dhe ruaje, në mënyrë që të shërbejë si ushqim për ty dhe për ata”. ²²Dhe Noeu veproi ashtu, bëri pikërisht të gjitha ato që Perëndia i kishte urdhëruar.

7 ¹Atëherë Zoti i tha Noeut: “Hyre në arkë bashkë me tërë familjen tënde, sepse pashë se je i drejtë para meje në këtë brez. ²Nga çdo lloj kafshe të pastër merr shtatë çifte, meshkuj e femra, si dhe nga kafshët jo të pastra një çift, mashkull dhe femër; ³edhe nga zogjtë e qiellit merr shtatë çifte, meshkuj e femra, për të ruajtur gjallë farën e tyre mbi faqen e tërë dheut; ⁴sepse mbas shtatë ditëve do të bëj që të bjerë shi mbi tokë për dyzet ditë e dyzet net me rradhë, dhe do të shfaros nga faqja e dheut tërë qeniet e gjalla që kam krijuar”. ⁵Dhe Noeu bëri pikërisht ashtu siç i kishte urdhëruar Zoti. ⁶Noeu ishte gjashtëqind vjeç kur mbi tokë ndodhi përmbytja e ujërave. ⁷Kështu Noeu u fut në arkë bashkë me bijtë e tij, me të shoqen dhe me gratë e bijve të tij, për shkak të ujërave të përmbytjes. ⁸Nga kafshët e pastra dhe nga kafshët jo të pastra, nga zogjtë e nga të gjitha llojet që zvarriten mbi tokë, ⁹erdhën dy nga dy para Noeut, në

arkë, një mashkull e një femër, ashtu si e kishte porositur Perëndia atë. ¹⁰ Në fund të shtatë ditëve, ujërat e përmytjes mbuluan tokën. ¹¹ Në vitin e gjashtëqindtë të jetës së Noeut, në muajin e dytë dhe në ditën e shtatëmbëdhjetë të muajit, në atë ditë tërë burimet e humnerës së madhe shpërthyen dhe kataraktet e qiellit u hapën. ¹² Dhe ra shi mbi tokë për dyzet ditë dhe dyzet net. ¹³ Po atë ditë hynë në arkë Noeu dhe bijtë e tij Semi, Kami dhe Jafeti, gruaja e Noeut si dhe tri gratë e bijve të tij me ta; ¹⁴ ata dhe të gjitha bishat simbas llojit, tërë bagëtia simbas llojit të saj, të gjithë rrëshqanorët që zvarriten mbi tokën simbas llojit të tyre, tërë zogjtë simbas llojit të tyre, tërë zogjtë e çfarëdo lloji. ¹⁵ Ata erdhën te Noeu në arkë, dy nga dy, prej çdo mishi që ka frymë jete; ¹⁶ hynë, mashkull e femër, nga çdo mish, ashtu si Perëndia e kishte porositur Noeun; pastaj Zoti i mbylli brenda. ¹⁷ Dhe përmytja ra mbi tokë për dyzet ditë me radhë; dhe ujërat u rritën dhe e ngritën arkën lart mbi tokë. ¹⁸ Ujërat u shtuan dhe u rritën shumë mbi tokë, arka pluskonte mbi sipërfaqen e ujërave. ¹⁹ Dhe ujërat u shtuan me forcë të madhe mbi tokë; të gjitha malet e larta që ndodheshin nën tërë qiellin u mbuluan. ²⁰ Ujërat u ngritën pesëmbëdhjetë kubitë mbi to; dhe malet u mbuluan prej tyre. ²¹ Kështu u shuan të gjitha llojet e mishit që lëviznin mbi tokë: zogjtë, bagëtia, bishat, rrëshqanorët e çdo lloji që zvarriteshin mbi tokë dhe tërë njerëzit. ²² Vdiq çdo gjë që ishte mbi tokën e thatë dhe që kishte frymë jete në vrimat e hundës. ²³ Dhe të gjitha gjallesat që ishin mbi faqen e dheut u shfarosën: duke Dlluar nga njeriu deri te bagëtia, te gjarpërinjtë dhe zogjtë e qiellit; ato u shfarosën nga toka dhe shpëtoi vetëm Noeu bashkë me ata që ishin me të në arkë. ²⁴ Dhe ujërat mbuluan tokën për njëqind e pesëdhjetë ditë.

8 ¹ Pastaj Perëndisë iu kujtua Noeu, të gjitha gjallesat dhe tërë bagëtia që ishte me të në arkë; dhe Perëndia bëri që të fryjë një erë mbi tokë dhe ujërat e ulën lartësinë e tyre. ² Burimet e humnerës dhe kataraktet e qiellit u mbyllën dhe shiu nga qielli pushoi. ³ Dhe ujërat vazhduan të tërhiqeshin nga toka; dhe mbas njëqind e pesëdhjetë ditësh ishin pakësuar. ⁴ Në muajin e shtatë, ditën e shtatëmbëdhjetë të muajit, arka u ndal në malet e Araratit. ⁵ Dhe ujërat vazhduan të pakësohen deri në muajin e dhjetë. Në muajin e dhjetë, ditën e parë të muajit, u dukën majat e maleve. ⁶ Kështu, mbas dyzet ditësh, ndodhi që Noeu hapi dritaren që kishte bërë në arkë, ⁷ dhe nisi jashtë korbin, që vazhdoi të shkojë para dhe prapa, deri sa u thanë ujërat mbi tokë. ⁸ Pastaj lëshoi pëllumbin për të parë në se ujërat ishin pakësuar mbi sipërfaqen e tokës. ⁹ Por pëllumbi nuk gjeti dot vendin ku të mbështeste këmbën e tij dhe u kthye përsëri në arkë, sepse kishte ende ujëra mbi sipërfaqen e tërë tokës; dhe ai shtriu dorën, e kapi dhe e tërhoqi brenda arkës. ¹⁰ Priti atëherë shtatë ditë të tjera, pastaj e dërgoi përsëri pëllumbin jashtë arkës. ¹¹ Dhe pëllumbi u kthye tek ai aty nga mbrëmja; dhe ja, ai kishte në sqep një gjethë ulliri të këputur, të njomë; kështu Noeu kuptoi se ujërat ishin tërhequr nga toka. ¹² Atëherë prit shtatë ditë të tjera, pastaj e lëshoi jashtë pëllumbin, por ky nuk u kthye më tek ai. ¹³ Në vitin e gjashtëqindënjtë të Noeut, gjatë muajit të parë, në ditën e parë të muajit, ujërat ishin tharë mbi tokë; dhe

Noeu e zbuloi arkën, vështroi dhe ja që sipërfaqja e tokës ishte e thatë. ¹⁴Dhe kështu në muajin e dytë, në ditën e njëzet e shtatë të tij, toka ishte e thatë. ¹⁵Atëherë Perëndia i foli Noeut, duke thënë: ¹⁶“Dil nga arka ti, gruaja jote, bijtë e tu dhe gratë e bijve të tu bashkë me ty. ¹⁷Nxirr me vete tërë kafshët që janë bashkë me ty, të çdo mishi që të jenë: zogj, bagëti dhe tërë rrëshqanorët që zvarriten mbi tokë, me qëllim që të rriten shumë mbi tokë dhe të jenë pjellorë e të shumohen mbi tokë”. ¹⁸Kështu Noeu doli me bijtë e tij, me gruan e tij dhe me gratë e bijve të tij. ¹⁹Të gjitha kafshët, të gjithë rrëshqanorët, të gjithë zogjtë, gjithçka lëviz mbi tokë, simbas familjeve të tyre, dolën nga arka. ²⁰Atëherë Noeu ndërtoi një altar për Zotin, mori nga çdo lloj kafshësh dhe zogjsh të pastër dhe ofroi Di mbi altarin. ²¹Dhe Zoti ndjeu një erë të këndshme dhe ai tha në zemër të vet: “Unë nuk do ta mallkoj më tokën për shkak të njeriut, sepse synimet e zemrës së njeriut janë të këqija qysh në fëmijërinë e tij; dhe nuk do të godas më çdo gjallesë, siç kam bërë. ²²Deri sa të jetë toka, nuk do të pushojnë kurrë së ekzistuari mbjellja dhe korrja, të ftohtit dhe të nxehtit, vera dhe dimri, dita dhe nata.

9 ¹Pastaj Perëndia bekoi Noeun dhe bijtë e tij dhe u tha atyre: “Qofshi frytdhënës, shumëzoheni dhe mbusheni tokën. ²Dhe frika dhe tmerri juaj do të ushtrohet mbi të gjitha kafshët e tokës, mbi të gjithë zogjtë e qiellit, mbi gjithçka që lëviz mbi tokë, si edhe mbi të gjithë peshqit e detit. Ata janë lënë në pushtetin tuaj. ³Çdo gjë që lëviz dhe ka jetë do t’ju shërbejë si ushqim; unë ju jap tërë këto gjëra; ju jap edhe barin e gjelbër; ⁴por nuk do ta hani mishin me gjallërinë e tij, domethënë me gjakun e tij. ⁵Unë do të kërkoj sigurisht llogari për gjakun e jetëve tuaja dhe këtë do t’ia kërkoj çdo kafshe dhe njeriu. Do t’i kërkoj llogari për jetën e njeriut dorës së çdo vëllai të njeriut. ⁶Cilido që derdh gjakun e një njeriu, gjaku i tij do të derdhet nga një njeri, sepse Perëndia e ka krijuar njeriun simbas shëmbëlltyrës së tij. ⁷Ju, pra, jini frytdhënës dhe shumëzohuni; rrituni me të madhe në tokë dhe shumëhuni në të”. ⁸Pastaj Perëndia u foli Noeut dhe bijve të tij që ishin bashkë me të, duke thënë: ⁹“Sa për mua, unë caktoj besëlidhjen time me ju dhe me brezin që vjen pas jush, ¹⁰dhe me gjithë gjallesat që janë me ju: zogj, bagëti dhe tërë kafshët e tokës që janë me ju, duke Dlluar nga tërë ata që kanë dalë nga arka dhe deri te tërë kafshët e tokës. ¹¹Unë e caktoj besëlidhjen time me ju: asnjë lloj mishi nuk do të shfaroset më nga ujërat e përmytjes, dhe nuk do të ketë më përmytje për të shkatërruar tokën”. ¹²Pastaj Perëndia tha: “Kjo është shenja e besëlidhjes që unë përfundoj midis meje dhe jush, me të gjitha qeniet e gjalla që janë me ju, me të gjithë brezat e ardhshëm. ¹³Unë e vendos ylberin tim në një re, dhe do të shërbejë si shenjë për besëlidhjen e përfunduar midis meje dhe tokës. ¹⁴Dhe kur të sjell re mbi tokën, do të ndodhë që harku të shfaqet në retë; ¹⁵dhe unë do të kujtohem për besëlidhjen time midis meje dhe jush si dhe me çdo gjallesë të çfarëdo lloji mishi, dhe ujërat nuk do të shndërrohen më në një përmytje për të shkatërruar çfarëdo lloj mishi. ¹⁶Harku, pra, do të ndodhet në retë dhe unë do ta shikoj për të kujtuar besëlidhjen e përjetshme midis Perëndisë

dhe çdo gjallese të çfarëdo mishi që ndodhet mbi tokë”.¹⁷ Dhe Perëndia i tha Noeut: “Kjo është shenja e besëlidhjes që unë kam caktuar midis meje dhe çfarëdo mishi që është mbi tokë”.¹⁸ Dhe bijtë e Noeut që dolën nga arka qenë Semi, Kami dhe Jafeti; Kami është babai i Kanaanit.¹⁹ Këta janë tre bijtë e Noeut, dhe ata populluan tërë tokën.²⁰ Më vonë Noeu, që ishte bujk, Dilloi të mbjellë një vresht; ²¹dhe piu verë e u deh, dhe u zhvesh në mes të çadrës së tij.²² Dhe Kami, i ati i Kanaanit, pa babanë e tij lakuriq dhe vajti t’ua thotë vëllezërve të tij që ndodheshin jashtë.²³ Por Semi dhe Jafeti muarrën një mantel, e hodhën mbi shpatullat e tyre dhe, duke ecur së prapthi, mbuluan lakuriqësinë e babait të tyre; dhe, me qenë se fytyrat e tyre ishin kthyer nga ana tjetër, ata nuk e panë lakuriqësinë e babait të tyre.²⁴ Kur Noeu u zgjua nga dehja e tij, mësoi atë që i kishte bërë i biri më i vogël, dhe tha: ²⁵“I mallkuar qoftë Kanaani! Ai qoftë shërbyesi i shërbëtorëve të vëllezërve të tij!”.²⁶ Pastaj tha: “I bekuar qoftë Zoti, Perëndia i Semit, dhe Kanaani të jetë shërbëtori i tij.”²⁷ Perëndia ta rritë Jafetin dhe ky të banojë në çadrat e Semit; Kanaani qoftë shërbyesi i tij!”.²⁸ Mbas përmbytyjes, Noeu jetoi treqind e pesëdhjetë vjet.²⁹ Kështu Noeu jetoi gjithsejt nëntëqind e pesëdhjetë vjet; pastaj vdiq.

10¹ Këta janë pasardhësit e bijve të Noeut: Semit, Kamit dhe Jafetit; mbas përmbytyjes, atyre u lindën fëmijë.² Jafeti pati si bij: Gomerin, Magogun, Madainin, Javanin, Tubalin, Meshekun dhe Tirasin.³ Bijtë e Gomerit qenë: Ashkenazi, Rifathi dhe Togarmahu.⁴ Bijtë e Javanit qenë: Elishami, Tarshishi, Kitimi dhe Dodanimi.⁵ Prej tyre rrjedhin popujt e shpërndarë në ishujt e kombeve, në vendet e tyre të ndryshme, secili simbas gjuhës së vet, simbas familjeve të tyre dhe kombeve të tyre.⁶ Bijtë e Kamit qenë: Kushi, Mitsraimi, Puti dhe Kanaani.⁷ Bijtë e Kushit qenë: Seba, Havilahu, Sabtahu, Raamahu dhe Sabtekahu; dhe bijtë e Raamahut qenë: Sheba dhe Dedani.⁸ Kushit i lindi Nimrodi, që Dilloi të jetë një njeri i fuqishëm mbi tokë.⁹ Ai qe një gjahtar i fuqishëm para Zotit; prandaj thuhet: “Si Nimrodi, gjahtari i fuqishëm para Zotit”.¹⁰ Dhe Dllimi i mbretërimin të tij qe Babeli, Ereku, Akadi dhe Kalmehu në vendin e Shinarit.¹¹ Nga ky vend shkoi në Asiri dhe ndërtoi Ninivën, Rehoboth-Irin dhe Kalahun; ¹²midis Ninivës dhe Kalahut ndërtoi Resenin (që është qyteti i madh).¹³ Mitsraimit i lindën Ludimët, Ananimët, Lehabimët, Nuftuhimët,¹⁴ Pathrusimët, Kasluhimët (prej të cilëve dolën Filistejtë) dhe Kaftorimët.¹⁵ Kanaanit i lindi Sidoni, i parëlinduri i tij, dhe Heti,¹⁶ dhe Gebusejtë, Amorejtë, Girgasejtë,¹⁷ Hivejtë, Arkejtë, Sinejtë,¹⁸ Arvadejtë, Cemarejtë dhe Hamathejtë. Pastaj familjet e Kanaanëve u shpërndanë.¹⁹ Dhe kuDjtë e Kanaanëve shkuan nga Sidoni, në drejtim të Gerarit, deri në Gaza; dhe në drejtim të Sodomës, Gomorës, Admës dhe Ceboimoit deri në Lasha.²⁰ Këta janë bijtë e Kamit, simbas familjeve të tyre, simbas gjuhëve të tyre, në vendet e tyre, në kombet e tyre.²¹ Edhe Semit, babai i të gjithë fëmijëve të Eberit dhe vëlla madhor i Jafetit, i lindën bij.²² Bijtë e Semit qenë: Elami, Asuri, Arpakshadi, Ludi dhe Arami.²³ Bijtë e Aramit qenë: Uzi, Huli, Getheri dhe Mashi.²⁴ Nga Arpakshadi lindi Shelahu dhe nga Shelahu Eberit.²⁵ Eberit i lindën dy bij; emri i njërit prej tyre ishte

Peleg, sepse në ditët e tij toka u nda, dhe emri i të vëllait ishte Joktan. ²⁶ Nga Joktani lindën Almodadi, SheleĎ, Hatsarmavethi dhe Jerahu, ²⁷ Hadorami, Uzali, Diklahu, ²⁸ Obali, Abimaeli, Sheba, ²⁹ OĎri, Havilahu dhe Jobabi. Tërë këta qenë bij të Joktanit. ³⁰ Dhe vendbanimi i tyre qe mali lindor, nga Mesha deri në Sefar. ³¹ Këta janë bijtë e Semit, simbas familjeve të tyre, simbas gjuhëve të tyre, në vendet e tyre simbas kombëve të tyre. ³² Këto janë familjet e bijve të Noeut, simbas brezave të tyre, në kombet e tyre; dhe prej tyre dolën kombet që u shpërndanë në tokë mbas përmbytjes.

11 ¹ Por tërë toka Ďiste të njëjtën gjuhë dhe përdorte të njëjtat fjalë. ² Dhe ndodhi që, ndërsa po zhvendoseshin në drejtim të jugut, ata gjetën një fushë në vendin e Shinarit dhe u vendosën atje. ³ Dhe i thanë njëri tjetrit: “O burra, të bëjmë tulla dhe t’i pjekim me zjarr!”. Dhe përdorën tulla në vend të gurëve dhe bitum në vend të llaçit. ⁴ Dhe thanë: “O burra, të ndërtojmë për vete një qytet dhe një kullë maja e së cilës të arrijë deri në qiell, dhe t’i bëjmë një emër vetes që të mos shpërndahemi mbi faqen e tërë dheut”. ⁵ Por Zoti zbriti për të parë qytetin dhe kullën që bijtë e njerëzve ishin duke ndërtuar. ⁶ Dhe Zoti tha: “Ja, ata janë një popull i vetëm dhe kanë të gjithë të njëjtën gjuhë; dhe kjo është ajo që ata Ďlluan të bëjnë; tani asgjë nuk ka për t’i penguar ata të përfundojnë atë që kanë ndërmend të bëjnë. ⁷ O burra, të zbrisim pra atje poshtë dhe të ngatërrojmë gjuhën e tyre, në mënyrë që njëri të mos kuptojë të folurën e tjetrit”. ⁸ Kështu Zoti i shpërndau mbi faqen e tërë dheut dhe ata pushuan së ndërtuari qytetin. ⁹ Prandaj këtij vendi iu dha emri i Babelit, sepse Zoti aty ngatërroi gjuhën e tërë dheut dhe i shpërndau mbi tërë faqen e dheut. ¹⁰ Këta janë pasardhësit e Semit. Në moshën njëqind vjeç Semit i lindi Arpakshadi, pikërisht dy vjet pas përmbytjes. ¹¹ Mbas lindjes të Arpakshadit, Semi jetoi pesëqind vjet dhe i lindën bij dhe bija. ¹² Arpakshadi jetoi tridhjetë e pesë vjet dhe i lindi Shelahu. ¹³ Mbas lindjes së Shelahut, Arpakshadi jetoi katërqind e tre vjet dhe i lindën bij dhe bija. ¹⁴ Shelahu jetoi tridhjetë vjet dhe i lindi Eberi. ¹⁵ Mbas lindjes së Eberit, Shelahu jetoi katërqind e tre vjet dhe i lindën bij dhe bija. ¹⁶ Eberi jetoi tridhjetë e katër vjet dhe lindi Pelegu. ¹⁷ Mbas lindjes së Pelegut, Eberi jetoi katërqind e tridhjetë vjet dhe i lindën bij dhe bija. ¹⁸ Pelegu jetoi tridhjetë vjet dhe i lindi Reu. ¹⁹ Mbas lindjes të Reut, Pelegu jetoi dyqind e nëntë vjet dhe i lindën bij dhe bija. ²⁰ Reu jetoi tridhjetë e dy vjet dhe i lindi Serugu. ²¹ Mbas lindjes të Serugut, Reu jetoi dyqind e shtatë vjet dhe i lindën bij dhe bija. ²² Serugu jetoi tridhjetë vjet dhe i lindi Nahori; ²³ mbas lindjes së Nahorit, Serugu jetoi dyqind vjet dhe i lindën bij dhe bija. ²⁴ Nahori jetoi njëzet e nëntë vjet dhe i lindi Terahu; ²⁵ mbas lindjes së Terahut, Nahori jetoi njëqind e nëntëmbëdhjetë vjet dhe i lindën bij dhe bija. ²⁶ Terahu jetoi shtatëdhjetë vjet dhe i lindi Abrami, Nahori dhe Harani. ²⁷ Këta janë pasardhësit e Terahut. Terahut i lindi Abrami, Nahori dhe Harani; dhe Haranit i lindi Loti. ²⁸ Harani vdiq në prani të Terahut, babait të tij, në vendlindjen e tij, në Ur të Kaldeasve. ²⁹ Dhe Abrami dhe Nahori morën gra: emri i gruas së Abramit ishte Saraj dhe emri i gruas së

Nahorit ishte Milkah, e bija e Haranit, i ati i Milkahut dhe i ati i Iskahut. ³⁰ Por Saraj ishte shterpë, nuk kishte fëmijë. ³¹ Pastaj Terahu mori të birin Abram dhe Lotin, të birin e Haranit, domethënë djali i të birit, dhe Sarajn nusen e tij, gruaja e djalit të tij Abram, dhe dolën bashkë nga Ur i Kaldeasve për të vajtur në vendin e Kanaanëve; por kur arritën në Haran, ata u vendosën aty. ³² Terahu jetoi dyqind e pesë vjet, pastaj Terahu vdiq në Haran.

12 ¹ Por Zoti i tha Abramit: “Largohu nga vendi yt, nga të afërmit e tu dhe nga shtëpia e babait tënd, dhe shko në vendin që do të të tregoj. ² Unë prej teje do të bëj një komb të madh, do të të bekoj dhe do ta bëj të madh emrin tënd, dhe ti do të jesh një bekim. ³ Dhe unë do të bekoj të gjithë ata që do të të bekojnë dhe do të mallkoj ata që do të të mallkojnë, te ti do të jenë të bekuara tërë familjet e tokës”. ⁴ Atëherë Abrami u nis siç i kishte thënë Zoti dhe Loti shkoi me të. Abrami ishte shtatëdhjetë e pesë vjeç kur u nis nga Harani. ⁵ Dhe Abrami mori me vete Sarajn, gruan e tij, dhe Lotin, birin e të vëllait, dhe të gjithë pasurinë që kishin grumbulluar dhe personat që kishin blerë në Haran, dhe u nisën për të vajtur në vendin e Kanaanëve. Kështu ata arritën në vendin e Kanaanit. ⁶ Abrami e kapërceu vendin deri te lokaliteti i Sikemit, deri tek lisi i Morehut. Në atë kohë ndodheshin në atë vend Kanaanejtë. ⁷ Atëherë u shfaq Zoti përpara Abramit dhe i tha: “Unë do t’ja jap këtë vend pasardhësve të tu”. Atëherë Abrami i ndërtoi aty një altar Zotit që i ishte shfaqur. ⁸ Së këtejmi u zhvendos drejt malit në lindje të Bethelit dhe ngriti çadrat e tij, duke pasur Bethelin në jug dhe Ainë në lindje; dhe ndërtoi aty një altar kushtuar Zotit dhe i bëri thirrje emrit të Zotit. ⁹ Pastaj Abrami Dilloi një udhëtim, duke vazhduar të zhvendoset në drejtim të Negevit. ¹⁰ Por në vend pati zi buke dhe Abrami zbriti në Egjipt për të banuar, sepse në vendin e tij ishte zi e madhe buke. ¹¹ Por ndodhi që kur po hynin në Egjipt ai i tha Sarajt, gruas së tij: “Ja, unë e di që ti je një grua e pashme; ¹² dhe kështu kur Egjiptasit do të të shohin, kanë për të thënë: “Kjo është gruaja e tij”; do të më vrasin mua, por do të lënë të gjallë ty. ¹³ Të lutem thuaj që je motra ime, me qëllim që mua të më trajtojnë mirë për shkakun tënd, dhe jeta ime të shpëtojë për hirin tënd”. ¹⁴ Në fakt kur Abrami arriti në Egjipt, Egjiptasit panë që gruaja ishte shumë e bukur. ¹⁵ E panë edhe oCcerët e Faraonit dhe e lavdëruan para Faraonit; dhe gruan e çuan në shtëpinë e Faraonit. ¹⁶ Dhe ai e trajtoi mirë Abramin për shkak të saj. Kështu Abramit i dhanë dele, buaj, gomarë, shërbyes, shërbyese, gomarica dhe deve. ¹⁷ Por Zoti e goditi Faraonin dhe shtëpinë e tij me fatkeqësira të mëdha për shkak të Sarajt, gruas së Abramit. ¹⁸ Atëherë Faraoni thirri Abramin dhe i tha: “Ç’më bëre? Pse nuk më the që ajo ishte gruaja jote? Pse më the: ¹⁹ “Është motra ime”? Kësisoj unë e mora sikur të ishte gruaja ime. Ja, pra, ku është gruaja jote; merre me vete dhe nis!” ²⁰ Pastaj Faraoni u dha urdhër njerëzve të tij lidhur me Abramin, dhe këta e nisën atë, gruan e tij dhe gjithçka kishte.

13 ¹ Abrami, pra, u rikthye nga Egjipti në drejtim të Negevit bashkë me gruan dhe gjithçka zotëronte. Dhe Loti ishte bashkë me të. ² Abrami ishte shumë i pasur me bagëti, argjend dhe ar. ³ Nga Negevi ai

vazhdoi udhëtimin e tij deri në Bethel, në vendin ku më parë ndodhej çadra e tij, midis Bethelit dhe Ait, ⁴ në vendin e altarit që kishte ndërtuar në krye, dhe aty Abrami i bëri thirrje emrit të Zotit. ⁵ Edhe Loti, që udhëtonte bashkë me Abramin, kishte kope bagëtish dhe çadra. ⁶ Dhe vendi nuk ishte në gjendje t'i mbante, po të banonin bashkë, sepse pasuritë e tyre ishin aq të mëdha sa nuk mund të qëndronin bashkë. ⁷ Lindi kështu një mosmarrëveshje midis barinjve të bagëtisë së Abramit dhe barinjve të bagëtisë së Lotit. Në atë kohë banonin në këtë vend Kananejtë dhe Perezejtë. ⁸ Dhe kështu Abrami i tha Lotit: “Nuk duhet të ketë mosmarrëveshje midis teje dhe meje, as midis barinjve të mi dhe barinjve të tu, sepse jemi vëllezër. ⁹ A nuk është vallë tërë vendi para teje? Ndahu nga unë! Në rast se ti shkon majtas, unë kam për të vajtur djathtas; dhe në qoftë se ti shkon djathtas, unë kam për të vajtur majtas”. ¹⁰ Atëherë Loti ngriti sytë dhe pa tërë fushën e Jordanit. Para se Zoti të kishte shkatërruar Sodomën dhe Gomorën, ajo ishte e tëra e ujitur deri në Coar, si kopshti i Zotit, si vendi i Egjiptit. ¹¹ Kështu Loti zgjodhi për vete tërë fushën e Jordanit dhe Dilloi t'izhvendosë drejt lindjes çadrat e veta: Kështu u ndanë njëri nga tjetri. ¹² Abrami banoi në vendin e Kanaanit dhe Loti në qytetet e fushës, duke arritur të ngrrejë çadrat e tij deri në Sodomë. ¹³ Por njerëzit e Sodomës ishin shumë të korruptuar dhe mëkatarë ndaj Zotit. ¹⁴ Dhe Zoti i tha Abramit, mbas ndarjes së Lotit prej tij: “Ço tani sytë e tu dhe shiko nga vendi ku je drejt veriut e jugut; drejt lindjes dhe perëndimit. ¹⁵ Tërë vendin që sheh, unë do të ta jap ty dhe pasardhësve të tu, për gjithnjë. ¹⁶ Dhe do t'i bëj pasardhësit e tu si pluhurin e tokës; prandaj në se dikush mund të llogarisë pluhurin e tokës, do të mund të llogarisë edhe pasardhësit e tu. ¹⁷ Çohu në këmbë, bjeri rreth e qark vendit, sepse unë do të ta jap ty”. ¹⁸ Atëherë Abrami i ngriti çadrat e tij dhe vajti të banojë në liset e Mamres, që ndodhen në Hebron; dhe aty ndërtoi një altar kushtuar Zotit.

14 ¹ Por ndodhi në kohën e Amrafelit, mbret i Shinarit, e Ariokut, mbret i Elasarit e Kedorlaomerit, mbret i Elamit dhe i Tidealit, mbret i kombeve, ² që ata i bënë luftë Beraut, mbret i Sodomës, Birshës, mbret i Gomorës, Shinabit, mbret i Admahut, Shemeberit, mbret i Ceboimit dhe mbretit të Belës (që është Coari). ³ Tërë këta të fundit u grumbulluan në luginën e Sidimit (që është Deti i Kripur). ⁴ Për dymbëdhjetë vjet ata qenë të nënshtruar nga Kedorlaomeri, por vitin e trembëdhjetë ngritën krye. ⁵ Vitin e katërmëdhjetë Kedorlaomeri dhe mbretërit që ishin me të erdhën bashkë me të dhe i shpërndanë gjigantët në Ashterot-Karnaim, Zuzimët në Ham, Emimët në Shaveh-Kiriataim ⁶ dhe Horejtë në malet e tyre të Seirit deri në El-Paran, që ndodhet pranë shkretëtirës. ⁷ Pastaj u kthyen pas dhe erdhën në En-Mishpat (që është Kadesh), plaçkitën tërë territorin e Amalekitëve si dhe të Amorejve që banonin në Hatsacon-Tamar. ⁸ Atëherë mbreti i Sodomës, mbreti i Gomorës, mbreti i Admahut, mbreti i Ceboimit dhe mbreti i Belës (që është Coari) dolën dhe u rreshtuan në luftë kundër tyre, në luginën e Sidimit; ⁹ kundër Kedorlaomerit mbret i Elamit, Tidealit mbret i kombeve,

Amrafelit mbret i Shinarit dhe Ariokut mbret i Elasarit; katër mbretër kundër pesë. ¹⁰ Por lugina e Sidimit ishte plot me puse bitumi; dhe mbretërit e Sodomës dhe të Gomorës ua mbathën këmbëve dhe ranë brënda tyre; dhe ata që shpëtuan, shkuan në mal. ¹¹ Dhe kështu Dtuesit shtinë në dorë tërë pasuritë e Sodomës dhe të Gomorës dhe tërë ushqimet e tyre, dhe ikën. ¹² Morën me vete edhe Lotin, djali i vëllait të Abramit, bashkë me pasurinë e tij, dhe ikën. Loti banonte në Sodomë. ¹³ Por njëri nga të ikurit erdhi dhe ia tha Abram Hebreut, që banonte në lisat e Mamres, Amoreosit, vëlla i Eshkollit dhe vëlla i Anerit, që kishin lidhur aleancë me Abramin. ¹⁴ Kur Abrami mësoi se vëllai i tij ishte zënë rob, ai armatosi njerëzit e stërvitur, shërbyes të lindur në shtëpinë e tij, gjithsej treqind e tetëmbëdhjetë veta dhe i ndoqi mbretërit deri në Dan. ¹⁵ Ai i ndau forcat e tij kundër tyre natën, dhe me shërbyesit e tij i sulmoi dhe i ndoqi deri në Hobah, që ndodhet në të majtë të Damaskut. ¹⁶ Kështu ai rimori tërë pasurinë dhe solli me vete edhe Lotin, të vëllanë, dhe tërë pasurinë e tij, si edhe gratë dhe popullin. ¹⁷ Mbas kthimit të tij nga disfata e Kedorlaomerit dhe të mbretërve që ishin me të, mbreti i Sodomës vajti ta presë në luginën e Shavehut (që është Lugina e mbretit). ¹⁸ Atëherë Melkisedeku, mbret i Salemit, i shpuri bukë dhe verë. Ai ishte prift i Shumë të Lartit Perëndi. ¹⁹ Dhe bekoj Abramin, duke thënë: “Qoftë i bekuar Abrami nga Shumë i Larti Perëndi, sundimtar i qiejve dhe i tokës! ²⁰ Qoftë i bekuar Shumë i Larti Perëndi, që të ka dhënë në dorë armiqtë e tu!”. Dhe Abrami i dha një të dhjetën e çdo gjëje. ²¹ Pastaj mbreti i Sodomës i tha Abramit: “Nëm personat dhe merr për vete pasuritë”. ²² Por Abrami iu përgjegj mbretit të Sodomës: “Unë kam ngritur dorën time drejt Zotit, Perëndisë Shumë të Lartë, zotërues i qiejve dhe i tokës, ²³ që nuk do të merrja asgjë nga ajo që të përket, as edhe një Dje apo një lidhëse këpucësh, me qëllim që ti të mos thuash: “Unë e pasurova Abramin”. ²⁴ Nuk do të marr asgjë me vete, me përjashtim të atyreve që kanë ngrënë të rinjtë dhe të pjesës që u përket njerëzve që kanë ardhur me mua: Aneri, Eshkol dhe Mamreu; lëri që këta të marrin pjesën që u takon”.

15 ¹ Mbas këtyre gjërave, fjala e Zotit iu drejtua Abramit në vegim duke i thënë: “Mos ki frikë, Abram, unë jam mburoja jote, dhe shpërblimi yt do të jetë shumë i madh”. ² Po Abrami i tha: “Zot, Perëndi, çfarë do të më japësh, sepse unë jam pa fëmijë dhe trashëgimtari i shtëpisë sime është Eliezeri i Damaskut?”. ³ Pastaj Abrami shtoi këto fjalë: “Ti nuk më ke dhënë asnjë pasardhës; dhe ja, një i lindur në shtëpinë time do të jetë trashëgimtari im”. ⁴ Atëherë fjala e Zotit iu drejtua duke i thënë: “Ai nuk do të jetë trashëgimtari yt, por ai që ka për të dalë nga të përbrendshmet e tua do të jetë trashëgimtari yt”. ⁵ Pastaj e çoi jashtë dhe i tha: “Vështro me kujdes qiellin dhe numëro yjet, në rast se mund t’i numërosh”, pastaj shtoi: “Kështu kanë për të qenë pasardhësit e tu”. ⁶ Dhe ai i besoi Zotit, që ia vuri në llogari të drejtësisë. ⁷ Pastaj Zoti i tha: “Unë jam Zoti që të nxori nga Uri i Kaldeasve, për të ta lënë si trashëgimi këtë vend”. ⁸ Dhe Abrami pyeti: “Zot, Perëndi, nga mund ta dij unë që do ta kem si trashëgim?”. ⁹ Atëherë Zoti i tha: “Sillmë një mëshqerrë trevjeçare,

një dhi trevjeçare, një dash trevjeçar, një turtull dhe një pëllumb të ri”.¹⁰ Atëherë Abrami i shpuri tërë këto kafshë, i ndau më dysh dhe vendosi secilën gjysmë përballë tjetrës; por zogjtë nuk i ndau.¹¹ Dhe disa zogj grabitqarë zbritën mbi kafshët e vrara, por Abrami i përzuri.¹² Me perëndimin e diellit, një gjumë i rëndë e zuri Abramin; dhe ja, një llahtari dhe një errësirë e thellë e kapluan atë.¹³ Atëherë Zoti i tha Abramit: “Dije me siguri që pasardhësit e tu do të qëndrojnë si të huaj në një vend që nuk do të jetë i tyre, dhe do të jenë skllëvër dhe njerëz të shtypur për katërqind vjet.¹⁴ Por unë do të gjykoj kombin shërbyesit e të cilit do të kenë qënë; pas kësaj, ata do të dalin me pasuri të mëdha.¹⁵ Sa për ty, do të shkosh në paqe pranë prindërve të tu dhe do të varrosesh pasi të kesh arritur një pleqëri të bukur.¹⁶ Por në brezin e katërt ata do të kthehen këtu, sepse padrejtësia e Amorejve s’ka arritur ende kulmin”.¹⁷ Por me të perënduar dielli dhe me të zbritur errësira, na del para syve një furrë që nxjerr tym dhe një pishtar i zjarrtë që kalon përmes kafshëve të ndarë.¹⁸ Po atë ditë Zoti bëri një besëlidhje me Abramin duke i thënë: “Unë u jap pasardhësve të tu këtë vend, nga përroi i Egjiptit deri në lumin e madh, lumin e Eufratit:¹⁹ Kenejtë, Kenizejtë, Kadmonejtë,²⁰ Hitejtë, Perezejtë, Refejtë,²¹ Amorejtë, Kanaanejtë, Girgazejtë dhe Jebuzejtë”.

16¹ Por Saraj, gruaja e Abramit, nuk i kishte dhënë asnjë fëmijë. Ajo kishte një shërbyese egjiptase që quhej Agar.² Kështu Saraj i tha Abramit: “Ja, Zoti më ka ndaluar të kem fëmijë; oh, futu te shërbyesja ime, ndofta mund të kem fëmijë prej saj”. Dhe Abrami dëgjoi zërin e Sarajt.³ Kështu pra Saraj, gruaja e Abramit, mbasi ky i fundit kishte banuar dhjetë vjet në vendin e Kanaanëve, mori shërbyesën e saj Agarin, egjiptasen, dhe ia dha për grua burrit të saj Abramit.⁴ Dhe ai u fut tek Agari, që mbeti me barrë; por kur u bind se kishte mbetur me barrë, ajo e shikoi me përbuzje zonjën e saj.⁵ Atëherë Saraj i tha Abramit: “Përgjegjësia për fyerjen që m’u bë le të bjerë mbi ty. Kam qënë unë që të hodha në krahët e shërbyesës sime; por që kur e mori vesh që është me barrë, ajo më shikon me përbuzje. Zoti le të jetë gjykatës midis meje dhe teje”.⁶ Abrami iu përgjegj Sarajt: “Ja, shërbyesja jote është në dorën tënde; bëj me të ç’të duash”. Atëherë Saraj e trajtoi në mënyrë të ashpër dhe ajo iku nga prania e saj.⁷ Por Engjëlli i Zotit e gjeti pranë një burimi uji në shkretëtirë, pranë burimit në rrugën e Shurit,⁸ dhe i tha: “Agar, shërbyesja e Sarajt, nga vjen dhe ku po shkon?” Ajo u përgjigj: “Po iki nga prania e zonjës sime Saraj”.⁹ Atëherë Engjëlli i Zotit i tha: “Kthehu tek zonja jote dhe nënshtroju autoritetit të saj”.¹⁰ Pastaj Engjëlli i Zotit shtoi: “Unë do t’i shumëztoj fort pasardhësit e tu aq sa të mos mund të llogariten për shkak të numrit të tyre të madh”.¹¹ Engjëlli i Zotit i tha akoma: “Ja, ti je me barrë dhe do të lindësh një djalë dhe do ta quash Ismael, sepse Zoti mori parasysh hidhërimin tënd;¹² ai do të jetë ndërmjet njerëzve si një gomar i egër; dora e tij do të jetë kundër të gjithëve dhe dora e të gjithëve kundër tij; dhe do të banojë në prani të të gjithë vëllezërve të tij”.¹³ Atëherë Agari thirri emrin e Zotit që i kishte folur: “Ti je El-Roi”, sepse tha: “A e pashë me të vërtetë atë që më shikon?”.¹⁴ Prandaj ai pus u quajt

“Pusi i Lahai-Roit”. Ja, ai ndodhet midis Kadeshit dhe Beredit. ¹⁵ Kështu Agari i lindi një djalë Abramit; dhe Abrami i vuri djalit që Agari kishte lindur emrin Ismael. ¹⁶ Abrami ishte tetëdhjetë e gjashtë vjeç, kur Agari lindi Ismaelin për Abramin.

17 ¹ Kur Abrami u bë nëntëdhjetë e nëntë vjeç, Zoti i doli përpara dhe i tha: “Unë jam Perëndia i plotfuqishëm; ec në praninë time dhe qëndro i ndershëm; ² dhe unë do të caktoj besëlidhjen time midis meje dhe teje dhe do të të shumoj fort”. ³ Atëherë Abrami përuli fytyrën në tokë dhe Perëndia i foli, duke i thënë: ⁴ “Sa për mua, ja unë po bëj një besëlidhje me ty; ti do të bëhesh babai i një shumice kombesh. ⁵ Dhe nuk do të quhesh më Abram, por emri yt do të jetë Abraham, sepse unë të bëj babanë e një shumice kombesh. ⁶ Do të të bëj shumë frytdhënës. Pastaj do të bëj prej teje kombe dhe prej teje kanë për të dalë mbretër. ⁷ Dhe do të caktoj besëlidhjen time midis meje dhe teje, si dhe me pasardhësit e tu, nga një brez në një brez tjetër; kjo do të jetë një besëlidhje e përjetshme, me të cilën unë do të marr përsipër ⁸ Dhe ty dhe pasardhësve të tu pas teje, do t’u jap vendin ku ti banon si një i huaj: tërë vendin e Kanaanëve, në pronësi për gjithnjë; dhe do jem Perëndia i tyre”. ⁹ Pastaj Perëndia i tha Abrahamit: “Nga ana jote, ti do ta respektosh besëlidhjen time, ti dhe pasardhësit e tu, nga një brez në tjetrin. ¹⁰ Kjo është besëlidhja ime që ju do të respektoni midis meje edhe jush, si dhe pasardhësve të tu pas teje: çdo mashkull që ndodhet midis jush do të rrethpriet. ¹¹ Dhe do të rrethprienti në mishin e prepucit tuaj; dhe kjo do të jetë një shenjë e besëlidhjes midis meje dhe jush. ¹² Në moshën tetë ditësh, çdo mashkull i juaj do të rrethpriet, dhe kjo nga një brez në tjetrin, qoftë ai i lindur në shtëpi, qoftë ai i blerë me para nga çdo i huaj që nuk është një pasardhës i yt. ¹³ Do të rrethpriet si ai që ka lindur në shtëpinë tënde, ashtu edhe ai që është blerë me para; besëlidhja ime në mishin tuaj do të jetë një besëlidhje e përjetshme. ¹⁴ Dhe mashkulli i parrethprerë, që nuk është rrethprerë në mishin e prepucit të tij, do të hidhet jashtë popullit të tij, sepse ka shkelur besëlidhjen time”. ¹⁵ Pastaj Perëndia i tha Abrahamit: “Përsa i përket Sarajt, gruas sate, mos e quaj më Saraj, por emri i saj do të jetë Sara. ¹⁶ Dhe unë do ta bekoj dhe do të bëj që ajo të të japë edhe një bir; po, unë do ta bekoj dhe prej saj do të lindin kombe; mbretër popujsh do të dalin prej saj”. ¹⁷ Atëherë Abrahami u shtri me fytyrën ndaj tokës dhe qeshi; dhe tha në zemër të tij: “A do të lindë vallë një fëmijë nga një njeri njëqindvjeçar? Dhe do të lindë Sara që është nëntëdhjetë vjeç?”. ¹⁸ Pastaj Abrahami i tha Perëndisë: “Vaj medet, që Ismaeli të mund të jetojë para teje!”. ¹⁹ Por Perëndia u përgjegj: “Jo, por Sara gruaja jote do të lindë një bir, dhe ti do ta quash Isak; dhe unë do të caktoj besëlidhjen time me të, një besëlidhje të përjetshme me pasardhësit e tij. ²⁰ Sa për Ismaelin, unë ta kam plotësuar dëshirën. Ja unë do ta bekoj, do ta bëj të frytshëm dhe do ta shumoj fort. Ai do të bëhet babai i dymbëdhjetë princërve, dhe unë do të bëj prej tij një komb të madh. ²¹ Por besëlidhjen time do ta përfundoj me Isakun që Sara do të lindë në këtë kohë, vitin e ardhshëm”. ²² Kur mbaroi së foluri me të, Perëndia e la Abrahamin duke u ngritur lart.

²³ Atëherë Abrahami mori Ismaelin, djalin e tij, të gjithë ata që kishin lindur në shtëpinë e tij dhe tërë ata që kishte blerë me paratë e veta, tërë meshkujt e shtëpisë së Abrahamit dhe, po atë ditë, ²⁴ Por Abrahami ishte nëntëdhjetë e nëntë vjeç kur u rrethpre në mishin e prepucit të tij. ²⁵ Dhe Ismaeli, biri i tij, ishte trembëdhjetë vjeç kur u rrethpre në mishin e prepucit të tij. ²⁶ Po atë ditë u rrethprenë Abrahami dhe Ismaeli, biri i tij. ²⁷ Dhe tërë njerëzit e shtëpisë së tij, qoftë ata të lindur në shtëpi, qoftë ata të blerë me para nga të huajt, u rrethprenë bashkë me të.

18 ¹ Zoti iu shfaq Abrahamit në lisat e Mamreut, ndërsa ai ishte ulur në hyrje të çadrës në zheg të ditës. ² Abrahami ngriti sytë dhe tre burra rrinin më këmbë pranë tij. Sa i pa, vrapoi në drejtim të tyre nga hyrja e çadrës, u përkul deri në tokë e pastaj tha: ³ “Zoti im, në rast se kam gjetur hir para teje, të lutem mos kalo pa u ndalur para shërbëtorit tënd! ⁴ Oh, lini që të sjellin pak ujë që të mund të lani këmbët tuaja, dhe çlodhuni nën këtë pemë. ⁵ Unë do të shkoj të marr një copë bukë, kështu do të mund të merrni zemër, pastaj të vazhdoni rrugën, sepse për këtë keni kaluar nga shërbyesi juaj”. Ata i thanë: “Bëj siç ke thënë”. ⁶ Atëherë Abrahami shkoi me ngut në çadër, te Sara, dhe i tha: “Merr shpejt tri masa majë mielli, gatuaj brumin dhe bëj me to kuleç”. ⁷ Pastaj Abrahami shkoi në kopenë e bagëtive, zgjodhi një viç të njomë dhe të mirë, ia dha një shërbyesi dhe nxitoi ta përgatisë. ⁸ Mori pastaj gjizë, qumësht dhe viçin që kishte përgatitur dhe i vuri para tyre; ndërsa ata hanin, ai qëndroi më këmbë pranë tyre poshtë pemës. ⁹ Pastaj ata i thanë atij: “Ku është Sara, gruaja jote?”. Abrahami u përgjegj: “Është atje në çadër”. ¹⁰ Dhe ai tha: “Do të kthehem me siguri vitin e ardhshëm te ti në po këtë kohë; dhe ja Sara, gruaja jote, do të ketë një djalë”. Dhe Sara dëgjonte në hyrje të çadrës, që ishte prapa tij. ¹¹ Por Abrahami dhe Sara ishin pleq, në moshë të kaluar, dhe Sara nuk kishte më të përmuajshmet e grave. ¹² Prandaj Sara qeshi me veten e saj, duke thënë: “Plakë si jam, a do të kem unë gëzime të tilla, me qënë se vetë zoti im është plak?”. ¹³ Dhe Zoti i tha Abrahamit: “Pse qeshi vallë Sara duke thënë: “A do të lind unë përnjëmend, plakë siç jam?”. ¹⁴ A ka vallë diçka që është shumë e vështirë për Zotin? Në kohën e caktuar, brenda një viti, do të kthehem te ti, dhe Sara do të ketë një bir”. ¹⁵ Atëherë Sara mohoi, duke thënë: “Nuk qesha”, sepse pati frikë. Por ai i tha: “Përkundrazi, ke qeshur!”. ¹⁶ Pastaj ata njerëz u ngritën së andejmi dhe kthyen shikimin e tyre në drejtim të Sodomës; dhe Abrahami ecte bashkë me ta për tu ndarë prej tyre. ¹⁷ Dhe Zoti tha: “A do t’ia fsheh unë Abrahamit atë që kam për të bërë, ¹⁸ mbasi Abrahami duhet të bëhet një komb i madh dhe i fuqishëm dhe tek ai do të bekohen tërë kombet e tokës?. ¹⁹ Unë në fakt e kam zgjedhur, me qëllim që të urdhërojë bijtë e tij dhe shtëpinë e tij të ndjekin pas tij rrugën e Zotit, duke zbatuar drejtësinë dhe barazinë, në mënyrë që Zoti të mund të plotësojë premtimet që i ka dhënë Abrahamit”. ²⁰ Dhe Zoti tha: “Me qënë se britma që ngrihet nga Sodoma dhe Gomora është e madhe dhe me qënë se mëkati i tyre është shumë i rëndë, ²¹ unë do të zbres për të parë nëse kanë bërë me të vërtetë simbas britmës që ka arritur tek unë, në rast të kundërt, do ta

mësoj”.²² Pastaj këta njerëz u larguan së andejmi dhe shkuan në drejtim të Sodomës, por Abrahami mbeti ende para Zotit.²³ Atëherë Abrahami iu afrua dhe i tha: “Do të zhdukësh të drejtin së bashku me të paudhin?²⁴ Le ta zëmë se ka pesëdhjetë të drejtë në qytet, ti do ta shkatërroje vendin dhe nuk do t’i falje për hir të pesëdhjetë njerëzve të drejtë që banojnë në mes të saj?²⁵ Mos e bëj këtë gjë, të shkaktosh vdekjen e të drejtit bashkë me atë të të paudhit, kështu që i drejti të trajtohet si i paudhi. Larg teje një mendim i tillë! Gjykatësi i tërë tokës a nuk ka për të bërë drejtësi?”.²⁶ Zoti tha: “Në rast se gjej në qytetin e Sodomës pesëdhjetë njerëz të drejtë, unë do ta fal tërë vendin për hir të tyre”.²⁷ Atëherë Abrahami riDlloi dhe tha: “Ja, marr guximin t’i Das Zotit, megjithëse unë nuk jam veçse pluhur dhe hi.²⁸ Ta zëmë se atyre pesëdhjetë të drejtëve u mungojnë pesë, a do ta shkatërroje tërë qytetin për pesë veta më pak?”. Zoti u përgjigj: “Po të gjej dyzet e pesë, nuk do ta shkatërroj”.²⁹ Abrahami vazhdoi t’i Dasë dhe tha: “Ta zëmë se në qytet ndodhen dyzet?”. Zoti u përgjigj: “Nuk do ta bëj për hir të dyzetëve”.³⁰ Atëherë Abrahami i tha: “Oh, të mos zemërohet Zoti, dhe unë do të Das. Po sikur në qytet të ketë tridhjetë prej tyre?”. Zoti u përgjigj: “Nuk do ta bëj, po të gjej tridhjetë”.³¹ Dhe Abrahami i tha: “Ja, marr guximin t’i Das Zotit. Ta zëmë se në qytet gjenden njëzet?”. Zoti iu përgjigj: “Nuk do ta shkatërroj për hir të të njëzetëve”.³² Dhe Abrahami i tha: “Oh, të mos zemërohet Zoti dhe unë do të Das edhe vetëm këtë herë. Sikur në qytet të ketë dhjetë prej tyre?”. Zoti u përgjigj: “Nuk do ta shkatërroj për hir të të dhjetëve”.³³ Sa mbaroi së foluri me Abrahamin, Zoti u largua. Dhe Abrahami u kthye në banesën e tij.

19¹ Por të dy engjëjt arritën në mbrëmje në Sodomë, ndërsa Loti ishte ulur te porta e Sodomës; sa i pa, ai u ngrit më këmbë për t’u dalë përpara dhe u shtri me fytyrën në tokë,² dhe tha: “Zotërinjtë e mi, ju lutem, hyni në shtëpinë e shërbëtorit tuaj, kaloni aty natën dhe lani këmbët; pastaj nesër në mëngjes mund të çoheni shpejt dhe të vazhdoni udhën tuaj”. Ata u përgjigjën: “Jo; do ta kalojmë natën në sheshin”.³ Por ai nguli këmbë aq shumë sa që ata erdhën tek ai dhe hynë në shtëpinë e tij. Ai u përgatiti një banket dhe poqi bukë pa tharm, dhe ata hëngrën.⁴ Por para se të shkonin në shtrat, njerëzit e qytetit, njerëzit e Sodomës, rrethuan shtëpinë; ishin të rinj e pleq, tërë popullsia e mbledhur nga çdo anë;⁵ thirrën Lotin dhe i thanë: “Ku janë njerëzit që erdhën te ti sonte? Na i nxirr jashtë që të mund t’i njohim!”.⁶ Loti doli drejt atyre para portës së shtëpisë, e mbylli portën pas tij dhe tha: “Oh, vëllezër të mi, mos u sillni kaq keq!⁸ Dëgjoni, unë kam dy vajza që nuk kanë njohur burrë; prandaj më lini që t’i nxjerr jashtë dhe bëni ç’të doni me to; por mos u bëni asgjë këtyre burrave, sepse janë nën mbrojtjen e shtëpisë sime”.⁹ Por ata i thanë: “Shko tutje!”. Pastaj vazhduan: “Ky erdhi këtu si i huaj, dhe dëshiron të bëhet gjykatës! Tani do të sillemi më keq me ty se sa me ata!”. Dhe duke e shtyrë Lotin me dhunë, u afruan për të shpërthyer derën.¹⁰ Por ata njerëz zgjatën duart e tyre dhe e tërhoqën Lotin brenda shtëpisë bashkë me ta, dhe mbyllën derën.¹¹ Goditën verbërisht njerëzit që ishin te dera e shtëpisë, nga më i vogli deri te më i madhi, kështu që u lodhën

në orvatjen për të gjetur derën. ¹² Atëherë ata njerëz i thanë Lotit: “Kë ke tjetër këtu? Nxirr nga ky vend dhëndurët e tu, bijtë dhe bijat e tua, dhe cilindo që ke në qytet, ¹³ sepse ne po bëhemi gati ta shkatërrojmë këtë vend, sepse britma e banorëve të tij është e madhe përpara Zotit dhe Zoti na dërgoi për ta shkatërruar”. ¹⁴ Atëherë Loti doli e u foli dhëndurëve të tij që ishin martuar me bijat e tij, dhe tha: “Çohuni, largohuni nga ky vend, sepse Zoti do ta shkatërrojë qytetin”. Por dhëndurët e tij patën përshtypjen se ai po bënte shaka. ¹⁵ Sa doli agimi, engjëjt e nxitën Lotin duke thënë: “Çohu, merr gruan dhe bijat e tua që gjenden këtu, që ti të mos vdesësh në dënimin e këtij qyteti”. ¹⁶ Duke qenë se ai po ngurronte, ata njerëz e morën për dore atë, të shoqen dhe dy bijat e tij, sepse Zotit i kishte ardhur mëshirë për të, e nxorrën jashtë dhe i shpëtuan jetën duke e çuar jashtë qytetit. ¹⁷ Ndërsa po i çonin jashtë, njëri prej tyre tha: “Ik shpejt për të shpëtuar jetën tënde! Mos shiko prapa e mos u ndal në asnjë vend të fushës; shpëto në mal që të mos vdesësh!”. ¹⁸ Por Loti iu përgjeggj atyre: “Jo, zoti im! ¹⁹ Ja, shërbëtori yt gjeti hir para syve të tu dhe ti u tregove shpirtmadh ndaj meje, duke më shpëtuar jetën, por unë nuk do të mund të arrij malin para se të më zërë fatkeqësia dhe unë të vdes. ²⁰ Ja, ky qytet është mjaft i afërt për ta arritur dhe është i vogël. Më lër, pra, të iki shpejt aty (a nuk është i vogël?) dhe kështu do të shpëtoj jetën”. ²¹ Engjëlli i tha: “Unë po ta plotësoj edhe këtë kërkesë: të mos shkatërroj qytetin për të cilin fole. ²² Shpejto, ik atje, sepse unë nuk mund të bëj asgjë para se ti të arrish atje”. Për këtë arsye ky qytet u quajt Coar. ²³ Dielli po ngrihej mbi tokë kur Loti arriti në Coar. ²⁴ Atëherë Zoti bëri që nga qielli të binte sqfukur dhe zjarr mbi Sodomën dhe Gomorën, nga ana e Zotit. ²⁵ Kështu ai shkatërroi ato qytete, tërë fushën, tërë banorët e qytetit e gjithçka mbinte mbi tokën. ²⁶ Por gruaja e Lotit solli kryet për të shikuar prapa dhe u bë një statujë prej kripe. ²⁷ Abrahami u ngrit herët në mëngjes dhe shkoi në vendin ku kishte qëndruar para Zotit; ²⁸ pastaj drejtoi shikimin nga Sodoma dhe Gomora si dhe nga tërë krahina e fushës, dhe kështu pa një tym që ngrihej nga toka, si tymi i një furre. ²⁹ Kështu ndodhi që kur Perëndia shkatërroi qytetin e fushës, Perëndisë iu kujtua Abrahami dhe e largoi Lotin nga gjëma kur shkatërroi qytetet ku Loti kishte banuar. ³⁰ Pastaj Loti doli nga Coari dhe shkoi të banojë në mal bashkë me dy bijat e tij, sepse kishte frikë të qëndronte në Coar; dhe u vendos në një shpellë bashkë me dy bijat e tij. ³¹ Më e madhja i tha më të voglës: “Babai ynë është plak, dhe nuk ka asnjë burrë në vend që mund të bashkohet me ne, ashtu siç ndodh mbi gjithë tokën. ³² Eja, t’i japim verë babait tonë e të shtrihemi bashkë me të; kështu do të mund t’i sigurojmë pasardhës babait tonë”. ³³ Kështu po atë natë i dhanë verë babait të tyre dhe e madhja u shtri bashkë me të atin, por ai nuk u kujtua as kur ajo u shtri me të, as kur u ngrit. ³⁴ Të nesërmen vajza më e madhe i tha më të voglës: “Ja, natën e kaluar unë rashë në shtrat bashkë me babanë tim; le të bëjmë që ai të pijë verë edhe sonte; pastaj ti futu dhe shtrihu me të, që të mund t’i sigurojmë pasardhës babait tonë”. ³⁵ Edhe atë natë i dhanë verë babait të tyre dhe më e vogla shkoi të shtrihet bashkë me të, dhe ai nuk u kujtua as kur u

shtri, as kur u ngrit. ³⁶Kështu dy bijat e Lotit u ngjizën nga babai i tyre. ³⁷Më e madhja lindi një djalë, të cilit ia vuri emrin Moab. Ky është babai i Moabitëve, që ekzistojnë deri në ditët tona. ³⁸Edhe më e vogla lindi një djalë, të cilit ia vuri emrin Ben-Ami. Ky është babai i Amonitëve, që ekzistojnë deri në ditët tona.

20 ¹Abrahami u zhvendos së këtejmi duke vajtur në Negev, dhe banoi në Kadesh dhe në Shur mandej u vendos në Gerar. ²Tani Abrahami thoshte për Sarën, gruan e tij: “Është motra ime”. Kështu Abimeleku, mbreti i Gerarit, dërgoi njerëz për të marrë Sarën. ³Por Perëndia iu shfaq Abimelekut në një ëndërr nate dhe i tha: “Ja, ti je duke vdekur, për shkak të gruas që ke marrë, sepse ajo është e martuar”. ⁴Por Abimeleku nuk i ishte afruar asaj dhe tha: “Zot, a do ta shkatërroje një komb, edhe sikur ai të ishte i drejtë? ⁵Ai nuk më ka thënë: “Është motra ime”, dhe ajo vetë ka thënë: “Është vëllai im”? E bëra këtë gjë me ndershmërinë e zemrës sime dhe me duar të pafajshme”. ⁶Dhe Perëndia i tha në ëndërr: “Po, unë e di që e ke bërë këtë gjë me ndershmërinë e zemrës sate, ndaj të ndalova të kryesh një mëkat kundër meje; ndaj nuk të lejova ta prekësh. ⁷Tani ktheja gruan këtij njeriu, sepse ai është një profet; dhe do të lutet për ty dhe ti ke për të jetuar. Por, në rast se nuk ia kthen, dije që me siguri ke për të vdekur, ti dhe tërë njerëzit e tu”. ⁸Kështu Abimeleku u zgjua herët në mëngjes, thirri gjithë shërbëtorët e tij dhe u tregoi tërë këto gjëra. Dhe ata njerëz i zuri një frikë e madhe. ⁹Pastaj Abimeleku thirri Abrahamin dhe i tha: “Ç’na bëre? Dhe çfarë kam bërë unë kundër teje që më solle një mëkat kaq të madh si mua ashtu edhe mbretërisë sime? Ti më bëre gjëra që nuk duheshin bërë”. ¹⁰Pastaj Abimeleku i tha Abrahamit: “Çfarë mendoje të bëje duke vepruar në këtë mënyrë?”. ¹¹Abrahami u përgjegj: “E bëra sepse thoja me veten time: “Sigurisht, në këtë vend nuk kanë frikë nga Perëndia; dhe do të më vrasin për shkak të gruas sime”. ¹²Përveç kësaj ajo është në të vërtetë motra ime, bijë e babait tim, por jo bijë e nënës sime; dhe pastaj u bë gruaja ime. ¹³Dhe kur Perëndia më çoi të bredh larg shtëpisë së babait tim, unë i thashë: “Ky është favori që do të më bësh; kudo që të shkojmë, do të thuash për mua: Është vëllai im”. ¹⁴Atëherë Abimeleku mori dhentë, qetë, shërbyesit dhe shërbëtorët, dhe ia dha Abrahamit; dhe i kthehu gruan e tij Sara. ¹⁵Pastaj Abimeleku tha: “Ja, vendi im të qëndron përpara; qëndro aty ku të pëlqen”. ¹⁶Dhe Sarës i tha: “Ja, unë i dhashë vëllait tënd njëmijë copë argjendi; kjo do të shërbejë për të mbuluar fyerjen që të është bërë para të gjithë atyre që janë me ty; kështu je e përligjur para të gjithëve”. ¹⁷Atëherë Abrahami iu lut Perëndisë dhe Perëndia shëroi Abimelekun, gruan e tij dhe shërbyeset e saj, dhe ato mundën të pjellin. ¹⁸Sepse Zoti e kishte shterpëzuar plotësisht tërë shtëpinë e Abimelekut, për shkak të Sarës, gruas së Abrahamit.

21 ¹Zoti vizitoi Sarën, siç i kishte thënë; dhe Zoti i bëri Sarës ato që i kishte premtuar. ²Dhe Sara u ngjiz dhe lindi një djalë me Abrahamin në pleqërinë e tij, në kohën e caktuar që Perëndia i kishte thënë. ³Dhe Abrahami ia vuri emrin Isak birit që i kishte lindur dhe që Sara kishte pjellë. ⁴Pastaj Abrahami e rrethpreu birin e tij Isak kur ishte

tetë ditësh, ashtu siç e kishte urdhëruar Perëndia. ⁵ Por Abrahami ishte njëqind vjeç, kur i lindi biri i tij Isaku. ⁶ Dhe Sara tha: “Perëndia më ka dhënë çka duhet për të qeshur, kushdo që do ta dëgjojë ka për të qeshur bashkë me mua”. ⁷ Dhe tha gjithashtu: “Kush mund t’i thoshte Abrahamit që Sara do të mëndte fëmijë? Sepse unë i linda një djalë në pleqërinë e tij”. ⁸ Kështu, pra, fëmija u rrit dhe u zvordh; dhe ditën që Isaku u zvordh Abrahami shtroi një gosti të madhe. ⁹ Tani Sara pa që djali që i kishte lindur Abrahamit nga Agari, egjiptasja, qeshte. ¹⁰ Atëherë ajo i tha Abrahamit: “Përzëre këtë shërbyese dhe birin e saj, sepse i biri i kësaj shërbyese nuk duhet të jetë trashëgimtar me birin tim, me Isakun”. ¹¹ Kjo gjë s’i pëlqeu aspak Abrahamit, për shkak të djalit të tij. ¹² Por Perëndia i tha Abrahamit: “Mos u hidhëro për shkak të djalit dhe të shërbyeses sate; dëgjo tërë ato që të thotë Sara, sepse nga Isaku do të dalin pasardhës që do të mbajnë emrin tënd. ¹³ Edhe nga djali i kësaj shërbyeses unë do të bëj një komb, sepse është një pasardhës i yt”. ¹⁴ Abrahami u ngrit herët në mëngjes, mori bukë dhe një calik ujë dhe ia dha Agarit; vuri gjithçka mbi shpatullat e saj dhe e nisi bashkë me fëmijën. Kështu ajo u nis dhe Dllloi të bredhë nëpër shkretëtirën e Beer-Shebas. ¹⁵ Kur uji i calikut mbaroi, ajo e vuri fëmijën poshtë një kaçubeje. ¹⁶ Dhe shkoi e u ul përballë tij, në një largësi sa një goditje me hark, sepse thoshte: “Nuk dua ta shoh fëmijën të vdesë!” Kështu ajo u ul përballë tij, ngriti zërin dhe qau. ¹⁷ Dhe Perëndia dëgjo zërin e djaloshit dhe engjëlli i Perëndisë thirri Agarin nga qielli dhe i tha: “Çfarë ke, Agar? Mos ki frikë, se Perëndia ka dëgjuar zërin e djaloshit aty ku ndodhet. ¹⁸ Çohu, çoje djaloshin dhe mbaje fort me dorën tënde, sepse unë do të bëj prej tij një komb të madh”. ¹⁹ Atëherë Perëndia ia hapi sytë dhe ajo pa një pus uji: kështu vajti të mbushë calikun me ujë dhe i dha të pijë djaloshit. ²⁰ Dhe Perëndia qe me djaloshin; ai u rrit, banoi në shkretëtirë dhe u bë shenjëtar harku. ²¹ Ai banoi në shkretëtirën e Paranit dhe nëna e tij e martoi me një grua nga Egjipti. ²² Në atë kohë Abimeleku, së bashku me Pikolin, kreu i ushtrisë së tij, i foli Abrahamit duke i thënë: “Perëndia është me ty në tërë ato që bën; ²³ prandaj betohu këtu në emër të Perëndisë që ti s’ke për të gënjyer as mua, as bijtë e mi, as nipërit e mi, që ti do të përdorësh ndaj meje dhe vendit ku ke banuar si i huaj po atë dashamirësi që unë kam treguar ndaj teje”. ²⁴ Abrahami u përgjegj: “Beto hem”. ²⁵ Pastaj Abrahami e qortoi Abimelekun për shkak të një pusi uji që shërbyesit e Abimelekut e kishin shtënë në dorë. ²⁶ Abimeleku tha: “Unë nuk e di se kush e ka bërë këtë gjë; ti vetë nuk ma ke njoftuar dhe unë vetëm sot dëgjova të Ditet për këtë ngjarje”. ²⁷ Atëherë Abrahami mori dele dhe qe dhe ia dha Abimelekut; dhe të dy lidhën aleancë. ²⁸ Pastaj Abrahami vuri mënjanë shtatë qengja femër të kopësë. ²⁹ Dhe Abimeleku i tha Abrahamit: “Ç’kuptim ka ajo që ke vënë shtatë qengja mënjanë?”. ³⁰ Abrahami u përgjegj: “Ti do t’i pranosh nga dora ime këto shtatë qengja, me qëllim që kjo të më vlejë si dëshmi që unë e kam hapur këtë pus”. ³¹ Prandaj ai e quajti këtë vend Beer-Sheba, sepse aty që të dy ishin betuar. ³² Kështu lidhën aleancë në Beer-Sheba. Pastaj Abimeleku dhe Pikoli, kreu i ushtrisë së tij, u ngritën dhe u kthyen

në vendin e Filistejve. ³³ Pastaj Abrahami mbolli një marinë në Beer-Sheba dhe aty thërriti emrin e Zotit, Perëndi i përjetësisë. ³⁴ Dhe Abrahami qëndroi si i huaj shumë kohë në vendin e Filistejve.

22 ¹ Mbas këtyre gjërave Perëndia e vuri në provë Abrahamin dhe i tha: “Abraham!” Ai u përgjegj: “Ja ku jam”. ² Dhe Perëndia tha: “Merr tani birin tënd, birin tënd të vetëm, atë që ti do, Isakun, shko në vendin e Moriahve dhe sakriDkoje në një nga malet që do të të tregoj”. ³ Kështu Abrahami u ngrit herët në mëngjes, i vuri samarin gomarit, mori me vete dy shërbyes dhe të birin Isak dhe çau dru për sakriDcën; pastaj u nis drejt vendit ku i kishte thënë Perëndia të shkonte. ⁴ Ditën e tretë Abrahami ngriti sytë dhe pa së largu vendin. ⁵ Atëherë Abrahami u tha shërbyesve të tij: “Rrini këtu bashkë me gomarin; unë dhe djali do të shkojmë deri atje dhe do të adhurojmë; pastaj do të kthehemi pranë jush”. ⁶ Kështu Abrahami mori drutë e sakriDcës dhe i ngarkoi mbi Isakun, birin e tij; pastaj mori në dorë të vet zjarrin dhe u nisën rrugës që të dy. ⁷ Dhe Isaku i foli atit të tij Abraham dhe i tha: “Ati im!”. Abrahami iu përgjegj: “Ja ku jam, biri im”. Dhe Isaku tha: “Ja zjarri dhe druri, po ku është qengji për sakriDcën?”. ⁸ Abrahami u përgjegj: “Djali im, Perëndia do ta sigurojë vetë qengjin për sakriDcën”. Dhe vazhduan rrugën të dy bashkë. ⁹ Kështu arritën në vendin që Perëndia i kishte treguar dhe atje Abrahami ndërtoi altarin dhe sistemoi drutë; pastaj e lidhi Isakun, birin e tij, dhe e vendosi mbi altar sipër druve. ¹⁰ Pastaj Abrahami shtriu dorën dhe mori thikën për të vvarë të birin. ¹¹ Por Engjëlli i Zotit thirri nga qielli dhe i tha: “Abraham, Abraham!”. Ai u përgjegj: “Ja ku jam”. ¹² Engjëlli i tha: “Mos e zgjat dorën kundër djalit dhe mos i bëj asnjë të keqe. Tani e di mirë që ti i trembesh Perëndisë, se nuk më ke refuzuar birin tënd, të vetmin bir që ke”. ¹³ Atëherë Abrahami ngriti sytë dhe shikoi; dhe ja prapa tij një dash i zënë për brirësh në një kaçube. Kështu Abrahami shkoi, mori dashin e tij dhe e ofroi si sakriDcë në vend të të birit. ¹⁴ Dhe Abrahami e quajti këtë vend Jehovah Jireh. Prandaj edhe sot e kësaj dite thuhet: “Do të furnizohet mali i Zotit”. ¹⁵ Engjëlli i Zotit e thirri për të dytën herë Abrahamin nga qielli dhe tha: ¹⁶ “Unë betohem për veten time, thotë Zoti, se ti e bërë këtë dhe nuk kurseve tët bir, të vetmin bir që ke, ¹⁷ unë me siguri do të të bekoj fort dhe do të shumoj pasardhësit e tu si yjet e qiellit dhe si rëra që ndodhet në brigjet e detit dhe trashëgimtarët e tu do të zotërojnë portat e armiqve të tij. ¹⁸ Dhe tërë kombet e tokës do të bekohen te pasardhësit e tu, sepse ti iu binde zërit tim”. ¹⁹ Pastaj Abrahami u kthye te shërbëtorët e tij, ata u ngritën dhe shkuan bashkë në Beer-Sheba. Dhe Abrahami zuri vend në Beer-Sheba. ²⁰ Mbas këtyre gjërave i thanë Abrahamit këtë: “Ja, Milkah i ka lindur edhe ajo bij Nahorit, vëllait tënd; ²¹ Uzi, dhëndri i tij i parë, Buzi vëllai i tij, Kemueli babai i Aramit, ²² Kesedi, Hazoi, Pildashi, JidlaD dhe Bethueli”. ²³ Dhe Bethuelit i lindi Rebeka. Këta tetë bij Milkah i lindi nga Nahori, vëllai i Abrahamit. ²⁴ Konkubina e tij, që quhej Reumah, lindi edhe ajo Tebahun, Gahamin, Tahashin dhe Maakahun.

23 ¹ Sara jetoi njëqind e njëzet e shtatë vjet. Këto qenë vitet e jetës së Sarës. ² Dhe Sara vdiq në Kirjath-Arba (që është Hebroni), në

vendin e Kanaanëve, dhe Abrahami hyri aty për të mbajtur zi për të dhe për ta vajtuar. ³Pastaj Abrahami u ngrit më këmbë në prani të së vdekurës dhe u foli bijve të Hethit, duke u thënë: ⁴“Unë jam një i huaj midis jush dhe i ardhur midis jush; më jepni pronësinë e një varri midis jush, që të mund të varros të vdekurën time dhe ta heq nga sytë e mi”. ⁵Dhe bijtë e Hethit iu përgjigjën Abrahamit duke i thënë: ⁶“Dëgjona, o zoti im! Ti je midis nesh një princ i Perëndisë, varrose të vdekurën tënde në më të mirën nga varrezat tona, asnjëri prej nesh s’do të refuzojë varrin e tij, me qëllim që ti të varrosësh aty të vdekurën tënde”. ⁷Atëherë Abrahami u ngrit, u përul para popullit të vendit, para bijve të Hethit, ⁸dhe u foli atyre duke thënë: “Në rast se ju pëlqen që unë ta varros të vdekurën time duke e hequr nga sytë e mi, dëgjomëni. Ndërhyni për mua tek Efroni, bir i Zoharit, ⁹që të më japë shpellën e Makpelahut, që i përket dhe që ndodhet në skajin e arës së tij; por që të më japë në pronësi me çmimin e tij të plotë si vend varrimi midis jush”. ¹⁰Tani Efroni ndodhej në mes të bijve të Hethit; dhe Efroni, Hiteu, iu përgjegj Abrahamit në prani të bijve të Hethit, të të gjithë atyreve që hynin nëpër portën e qytetit të tij, duke thënë: ¹¹“Jo, zoti im, dëgjomë! Unë të fal arën dhe shpellën që ndodhet aty; po ta dhuroj në prani të bijve të popullit tim; po ta bëj dhuratë. Varrose të vdekurën tënde”. ¹²Atëherë Abrahami u përul para popullit të vendit, ¹³dhe i foli Efronit në prani të popullit të vendit duke thënë: “Dëgjomë, të lutem! Unë do të jap çmimin e arës, pranoje nga unë, kështu unë do të mund të varros aty të vdekurën time”. ¹⁴Efroni iu përgjegj Abrahamit, duke i thënë: ¹⁵“Zoti im, dëgjomë! Toka vlen katërqind monedha argjendi. Ç’është kjo midis meje dhe teje? Varrose, pra, të vdekurën tënde”. ¹⁶Atëherë Abrahami zbatoi fjalën e Efronit; dhe Abrahami i peshoi Efronit çmimin që i kishte thënë në prani të bijve të Hethit: katërqind monedha argjendi, monedha që tregtarët përdornin midis tyre zakonisht. ¹⁷Kështu ara e Efronit që gjendej në Malkpelah përballë Mamres, ara me shpellën që ishte aty dhe tërë drurët që ishin në arë dhe në të gjithë kuDjtë përçark, ¹⁸kaluan në pronësi të Abrahamit, në prani të bijve të Hethit dhe të të gjithë atyre që hynin nga porta e qytetit të Efronit. ¹⁹Pas kësaj, Abrahami varrosi Sarën, gruan e tij, në shpellën e arës së Makpelahut përballë Mamres (që është Hebroni) në vendin e Kanaanëve. ²⁰Kështu ara dhe shpella që gjendet aty u kaluan nga bijtë e Hethit në pronë të Abrahamit, si vend varrimi.

24 ¹Abrahami ishte tashmë plak dhe ishte në moshë të kaluar; dhe Zoti e kishte bekuar Abrahamin në çdo gjë. ²Dhe Abrahami i tha shërbyesit më të moshuar të shtëpisë së tij që qeveriste tërë pasuritë e tij: “Vëre dorën tënde nën kofshën time; ³dhe unë do të bëj që ti të betohesh në emër të Zotit, Perëndisë së qiejve dhe Perëndisë të tokës, që ti nuk do t’i marrësh për grua djalit tim asnjë prej bijave të Kanaanëve në mes të të cilëve unë banoj; ⁴por do të shkosh në vendin tim dhe te Dsi im për të marrë një grua për djalin tim, për Isakun”. ⁵Shërbëtori iu përgjegj: “Ndofta ajo grua nuk dëshiron të më ndjekë në këtë vend; a duhet ta çoj atëherë përsëri birin tënd në vendin nga ke dalë?”. ⁶Atëherë Abrahami

i tha: “Ruhu e mos e ço birin tim atje! ⁷ Zoti, Perëndia i qiellit, që më hoqi nga shtëpia e atit tim dhe nga vendi ku kam lindur, më foli dhe m’u betua duke thënë: “Unë do t’ua jap këtë vend pasardhësve të tu”, ai do të dërgojë engjëllin e tij para teje dhe ti do të marrësh andej një grua për birin tim. ⁸ Dhe në qoftë se gruaja nuk dëshiron të të ndjekë, atëherë ti do të lirohesh nga ky betim që më ke bërë; vetëm mos e kthe tim bir atje”. ⁹ Kështu shërbyesi e vuri dorën nën kofshën e Abrahamit, zotit të tij, dhe iu betua lidhur me këtë problem. ¹⁰ Pastaj shërbyesi mori dhjetë deve nga devetë e zotit të tij dhe u nis, duke pasur me vete çdo lloj të mirash të zotërisë së tij. Ai e nisi rrugën dhe shkoi në Mesopotami, në qytetin e Nahorit. ¹¹ Dhe i gjunjëzoi devetë jashtë qytetit pranë një pusi uji, aty nga mbrëmja, në kohën kur gratë dalin për të marrë ujë, dhe tha: ¹² “O Zot, Perëndia i zotërisë tim Abraham, të lutem bëj që sot të kem mundësinë të kem një takim të lumtur, trego dashamirësi ndaj Abrahamit, zotit tim! ¹³ Ja, unë po rri pranë këtij burimi ujërash, ndërsa bijat e banorëve të qytetit dalin për të mbushur ujë. ¹⁴ Bëj që vajza së cilës do t’i them: “Ah, ule shtambën tënde që unë të pi” dhe që do të më përgjigjet: “Pi, dhe kam për t’u dhënë për të pirë edhe deveve të tu”, të jetë ajo që ti ja ke caktuar shërbyesit tënd Isak. Nga kjo unë do të kuptoj që ti ke treguar dashamirësi ndaj zotërisë tim”. ¹⁵ Ai s’kishte mbaruar së foluri, kur, ja, doli Rebeka me shtambën në shpatullën e saj; ajo ishte e bija e Bethuelit, biri i Mikailit, gruaja e Nahorit dhe vëllai i Abrahamit. ¹⁶ Vajza ishte shumë e bukur, e virgjër dhe asnjë burrë nuk e kishte njohur kurrë. Ajo zbriti në burim, mbushi shtambën e saj dhe u ngjit përsëri lart. ¹⁷ Atëherë shërbyesi vrapoi në drejtim të saj dhe i tha: “Lermë të pi pak ujë nga shtamba jote”. ¹⁸ Ajo u përgjegj: “Pi, zotëria im”; pastaj shpejtoi ta ulë shtambën mbi dorë dhe i dha të pijë. ¹⁹ Sapo mbaroi së dhëni ujë për të pirë, tha: “Do të mbush ujë edhe për devetë e tua, deri sa të ngopen me ujë”. ²⁰ Me nxitim e zbrazti shtambën e saj në koritë, vrapoi përsëri te burimi për të mbushur ujë për të gjithë devetë e tij. ²¹ Ndërkaq ai njeri e sodiste në heshtje, për të mësuar në qoftë se Zoti e kishte bërë të mbarë apo jo udhëtimin e tij. ²² Kur devetë mbaruan së piri, njeriu mori një unazë Doriri për hundën që peshonte gjysmë sikli dhe dy byzylykë me një peshë prej dhjetë siklesh ari për kyçin e dorës së saj, dhe tha: ²³ “Bijë e kujt je? Ma thuaj, të lutem. A ka vend në shtëpinë e babait tënd për ne, që ta kalojmë natën?”. ²⁴ Ajo u përgjegj: “Unë jam bijë e Bethuelit, i biri i Milkahut, që ajo i lindi në Nahor”. ²⁵ Dhe shtoi: “Tek ne ka shumë kashtë dhe forazh si dhe vend për të kaluar natën”. ²⁶ Atëherë njeriu u përkul, adhuroi Zotin dhe tha: ²⁷ “Qoftë i bekuar Zoti, Perëndia i Abrahamit, zotërisë tim, që nuk ka pushuar të jetë dashamirës dhe besnik ndaj zotërisë tim! Sa për mua, gjatë udhëtimit, Zoti më çoi në shtëpinë e vëllezërve të zotërisë tim”. ²⁸ Dhe vajza vrapoi për t’i treguar këto gjëra në shtëpinë e nënës së saj. ²⁹ Por Rebeka kishte një vëlla të quajtur Labano. Dhe Labano doli me vrap jashtë drejt burimit te ai njeri. ³⁰ Sa pa unazën në hundë dhe byzylykët në kyçet e dorës të së motrës dhe dëgjoi fjalët që Rebeka, motra e tij, thoshte: “Kështu më foli ai njeri”, iu afrua këtij njeriu, dhe ja që u gjet pranë deveve, afër burimit. ³¹ Dhe tha:

“Hyrë, i bekuar nga Zoti! Pse rri jashtë? Unë kam përgatitur shtëpinë dhe një vend për devetë”.³² Njeriu hyri në shtëpi, dhe Labano shkarkoi devetë, u dha kash të dhe forazh deveve dhe solli ujë që të lante këmbët ai dhe njerëzit që ishin bashkë me të.³³ Pastaj i vunë përpara për të ngrënë, por ai tha: “Nuk do të ha deri sa të plotësoj porosinë që më kanë dhënë”. Tjetri tha: “Fol”.³⁴ Atëherë ai tha: “Unë jam një shërbëtor i Abrahamit.³⁵ Zoti e ka bekuar shumë zotërinë tim, që është bërë i madh; i ka dhënë dele dhe qe, argjend dhe Dori, shërbyes dhe shërbyese, deve dhe gomarë.³⁶ Por Sara, gruaja e zotërisë tim, i ka lindur në pleqërinë e saj një djalë zotërisë tim, i cili i ka dhënë atij gjithçka zotëron.³⁷ Dhe zotëria im më vuri të betohem duke thënë: “Nuk do të marrësh grua për djalin tim nga bijtë e Kanaanejve, në vendin ku banoj; ³⁸ por do të shkosh në shtëpinë e babait tim dhe tek afëria ime dhe aty do të marrësh një grua për birin tim”.³⁹ Atëherë unë i thashë zotërisë tim: “Ndofta gruaja nuk do të dojë të më ndjekë”.⁴⁰ Por ai u përgjegj: “Zoti, para të cilit kam ecur, do të dërgojë engjëllin e tij bashkë me ty dhe do ta bëjë të mbarë udhëtimin tënd, dhe ti do të marrësh për birin tim një grua nga fareDsi im dhe nga shtëpia e babait tim.⁴¹ Do të lirohesh nga betimi që më ke bërë kur të shkosh tek afëria ime; dhe po të jetë se nuk duan të ta japin, do të lirohesh nga betimi që më ke bërë”.⁴² Sot kam arritur te burimi dhe thashë: “O Zot, Perëndia i zotërisë tim Abraham, në rast se të pëlqen kështu, të lutem bëje të mbarë udhëtimin që kam Dlluar; ⁴³ Ja, unë po ndalem pranë burimit të ujit; bëj që vajza që ka për të dalë për të marrë ujë dhe së cilës do t’i them: “Lërmë të pi pak ujë nga shtamba jote”, ⁴⁴ dhe që do të më thotë: “Pi sa ke nevojë dhe do të marr ujë edhe për devetë e tua”, le të jetë gruaja që Zoti i ka caktuar djalit të zotërisë tim.⁴⁵ Para se unë të kisha mbaruar së foluri në zemrën time, doli jashtë Rebeka me shtambën e saj mbi shpatull; ajo zbriti te burimi dhe mbushi ujë. Atëherë unë i thashë: ⁴⁶ “Oh, lermë të pi!”. Dhe ajo shpejtoi ta ulte shtambën nga shpatulla e saj dhe u përgjegj: “Pi dhe do t’u jap të pinë edhe deveve të tua”. Kështu unë piva dhe ajo u dha të pinë edhe deveve.⁴⁷ Atëherë e pyeta dhe i thashë: “Bijë e kujt je?”. Ajo m’u përgjegj: “Jam bijë e Bethuelit, biri i Nahorit, që Milkah lindi”. Kështu unë i vura unazën në hundë dhe byzylykët në kyçet e dorës.⁴⁸ Pastaj u përkula, adhuurova Zotin dhe e bekova Zotin, Perëndinë e Abrahamit, zotërisë tim, që më ka çuar në rrugën e drejtë për të marrë për birin e tij bijën e vëllait të zotërisë tim.⁴⁹ Dhe tani në rast se doni të silleni me dashamirësi dhe besnikëri ndaj zotërisë tim, duhet të ma thoni; në rast se jo, ma thoni njëlloj dhe unë do të kthehem djathtas ose majtas”.⁵⁰ Atëherë Labano dhe Bethueli u përgjigjën dhe thanë: “Kjo varet nga Zoti; ne nuk mund të Dasim as për mirë as për keq.⁵¹ Ja, Rebeka është këtu para teje, merre me vete, shko dhe ajo të bëhet gruaja e birit të zotërisë tënd, ashtu siç ka thënë Zoti”.⁵² Kur shërbëtori i Abrahamit dëgjoi fjalët e tyre u përul për tokë përpara Zotit.⁵³ Shërbëtori nxori sende të argjendta dhe të arta si dhe rroba dhe ia dha Rebekës; dhe u dhuroi gjithashtu sende të vlefshme vëllait dhe nënës së Rebekës.⁵⁴ Pastaj hëngrën e pinë ai dhe njerëzit që ishin bashkë me të; u ndalën vetëm atë natë. Kur u ngritën në mëngjes,

shërbëtori tha: “Më lini të kthehem te zotëria im”.⁵⁵ Vëllai dhe nëna e Rebekës thanë: “Lëre që vajza të rrijë disa ditë me ne, të paktën dhjetë ditë; pastaj mund të ikë”.⁵⁶ Por ai u përgjegj atyre: “Mos më mbani, sepse Zoti e ka bërë të mbarë udhëtimin tim; më lini të iki, që unë të kthehem te zotëria im”.⁵⁷ Atëherë ata i thanë: “Të thërresim vajzën dhe ta pyesim atë”.⁵⁸ Atëherë thirrën Rebekën dhe i thanë: “A do të shkosh me këtë njeri?”. Ajo u përgjegj: “Po, do të shkoj”.⁵⁹ Kështu e lanë Rebekën, motrën e tyre, të shkojë dhe tajën e saj të shkojë me shërbëtorin dhe njerëzit e Abrahamit.⁶⁰ Dhe e bekuan Rebekën dhe i thanë: “Motra jonë, ti u bëfsh nëna e mijëra mizëri njerëzish dhe pasardhësit e tu paçin në dorë portat e armiqve të tyre”.⁶¹ Atëherë Rebeka dhe shërbyeset e saj u ngritën më këmbë, hipën mbi devetë dhe shkuan pas këtij njeriu. Kështu shërbëtori mori Rebekën dhe iku.⁶² Ndërkaq Isaku ishte kthyer nga pushi i Lahai-Roit, sepse banonte në krahinën e Negevut.⁶³ Isaku kishte dalë aty nga mbrëmja në fushë për t’u menduar; dhe ai ngriti sytë dhe pa disa deve që po vinin.⁶⁴ Edhe Rebeka ngriti sytë dhe pa Isakun; atëherë zbriti me të shpejtë nga deveja,⁶⁵ dhe i tha shërbëtorit: “Kush është ai njeri që vjen nga fusha drejt nesh?”. Shërbëtori u përgjegj: “Është zotëria im”. Atëherë ajo mori vellon dhe u mbulua.⁶⁶ Pastaj shërbëtori i tregoi Isakut tërë gjërat që kishte bërë.⁶⁷ Dhe Isaku e futi Rebekën në çadrën e Sarës, nënës së tij, dhe e mori me vete; ajo u bë gruaja e tij dhe ai e dashuroi. Kështu Isaku u ngushëllua mbas vdekjes së nënës së tij.

25¹ Pastaj Abrahami mori një grua tjetër, që quhej Keturah.² Dhe kjo i lindi Zimranin, Jokshanin, Medanin, Madianin, Ishbakun dhe Shuahin.³ Jokshanit i lindi Sheba dhe Dedani. Bijtë e Dedanit ishin Asshurimi, Letushimi dhe Leumimi.⁴ Bijtë e Madianit ishin Efahu, Eferi, Hanoku, Abidahu dhe Eldaahu. Tërë këta ishin bijtë e Keturahut.⁵ Dhe Abrahami i dha Isakut gjithçka zotëronte; ⁶ por bijve që Abrahami kishte pasur nga konkubinatat u dha disa dhurata dhe, sa ishte ende gjallë, i dërgoi larg birit të tij Isakut, drejt lindjes, në një vend të lindjes.⁷ Këto janë vitet e jetës së Abrahamit: ai jetoi gjithsej njëqind e shtatëdhjetë e pesë vjet.⁸ Pastaj Abrahami dha frymën e fundit dhe vdiq në pleqëri të mbarë, i shtyrë në moshë dhe i ngopur me ditë, dhe u bashkua me popullin e tij.⁹ Dhe bijtë e tij Isaku dhe Ismaeli e varrosën në shpellën e Makpelahut në arën e Efronit, biri i Zoarit, Hiteut, që ndodhet përballë Mamres,¹⁰ arë që Abrahami u kishte blerë bijve të Hethit. Aty u varrosën Abrahami dhe e shoqja Sara.¹¹ Mbas vdekjes së Abrahamit, Perëndia bekoj birin e tij Isakun; dhe Isaku qëndroi pranë pusit të Lahai-Roit.¹² Tani këta janë pasardhësit e Ismaelit, bir i Abrahamit, që egjiptasja Agar, shërbëtorja e Sarës, i kishte lindur Abrahamit.¹³ Këta janë emrat e bijve të Ismaelit, simbas emrit të brezave të tyre: Nebajothi, i parëlinduri i Ismaelit; pastaj Kedari, Abdeeli, Mibsami,¹⁴ Mishma, Dumahu, Masa,¹⁵ Hadari, Tema, Jeturi, NaDshi dhe Kedemahu.¹⁶ Këta janë bijtë e Ismaelit dhe emrat e tyre, simbas fshatrave dhe fushimeve të tyre. Ata qenë dymbëdhjetë princërit e kombeve të tyre përkatës.¹⁷ Por këto janë vitet e jetës së Ismaelit, gjithsej njëqind e tridhjetë e shtatë vjet; pastaj ai dha frymë

dhe vdiq, dhe u bashkua me popullin e tij. ¹⁸ (Dhe bijtë e tij banuan nga Havilahu deri në Shur, që është në lindje të Egjiptit, në drejtim të Asirisë). Ai u vendos në prani të të gjithë vëllezërve të tij. ¹⁹ Këta janë pasardhësit e Isakut, birit të Abrahamit. ²⁰ Abrahamit i lindi Isaku; dhe Isaku ishte dyzet vjeç kur mori për grua Rebekën, e bija e Bethuelit, Arameu i Paddan-Aranit dhe motra e Labanos, Arameut. ²¹ Isaku e luti Zotin për gruan e tij sepse ajo ishte shterpë. Zoti ia plotësoi dëshirën dhe Rebeka, gruaja e tij, u ngjiz. ²² Por fëmijët shtynin njeri-tjetrin në barkun e saj dhe ajo tha: “Në qoftë se është kështu (që iu përgjigj Zoti), pse gjendem unë në këto kushte?”. Dhe kështu vajti të konsultohet me Zotin. ²³ Dhe Zoti i tha: “Dy kombe ndodhen në barkun tënd dhe dy popuj kanë për të dalë nga përbrendëshmet e barkut tënd. Njeri nga këta dy popuj do të jetë më i fortë se tjetri, dhe më i madhi do t’i shërbejë më të voglit”. ²⁴ Kur erdhi koha për të që të lindte, ajo kishte në bark dy binjakë. ²⁵ Dhe i pari që doli jashtë ishte i kuq; ai ishte krejt si një mantel leshtor, prandaj i vunë emrin Esau. ²⁶ Pastaj doli vëllai i tij, i cili me dorë mbante thembrën e këmbës të Esaut; prandaj e quajtën Jakob. Por Isaku ishte shtatëdhjetë vjeç kur Rebeka i lindi. ²⁷ Dy fëmijët u rritën dhe Esau u bë një gjahtar i sprovuar, një njeri fshatarak, ndërsa Jakobi ishte një njeri i qetë, që jetonte në çadra. ²⁸ Por Isaku e donte Esaun, sepse mishin e gjahut e pëlqente; Rebeka nga ana e saj donte Jakobin. ²⁹ Një herë që Jakobi gatoi për vete një supë, Esau erdhi nga fusha krejt i lodhur. ³⁰ Dhe Esau i tha Jakobit: “Të lutem, më lërë të ha pak nga kjo supë e kuqe, sepse jam i lodhur”. Për këtë arsye e quajtën Edom. ³¹ Por Jakobi iu përgjegj: “Më shit më parë parëbirninë tënde”. ³² Esau tha: “Ja unë jam duke vdekur, ç’dobi kam nga parëbirnia?”. ³³ Atëherë Jakobi tha: “Më parë betomu”. Dhe Esau iu betua dhe i shiti Jakobit parëbirninë e tij. ³⁴ Pastaj Jakobi i dha Esaut bukë dhe supë me thjerrëza. Dhe ai hëngri dhe piu, pastaj u ngrit dhe iku. Kështu Esau shpërdlli parëbirninë e tij.

26 ¹ Por ndodhi një mungesë ushqimesh në vend, përveç asaj të parës që kishte ndodhur në kohën e Abrahamit. Pastaj Isaku shkoi tek Abimeleku, mbreti i Filistevje në Gerar. ² Atëherë Zoti iu shfaq dhe i tha: “Mos zbrit në Egjipt, qëndro në vendin që do të të them. ³ Qëndro në këtë vend dhe unë do të jem me ty dhe do të të bekoj, sepse kam për të të dhënë ty dhe pasardhësve të tu tërë këto vende dhe do ta mbaj betimin që i kam bërë Abrahamit, babait tënd, ⁴ dhe do t’i shumoj pasardhësit e tu si yjet e qiellit; do t’u jap atyre tërë këto vende, dhe të gjitha kombet e tokës do të bekohen te pasardhësit e tu, ⁵ sepse Abrahami iu bind vullnetit tim dhe respektoi urdhërat, urdhërimet, statutet dhe ligjet e mia”. ⁶ Kështu Isaku qëndroi në Gerar. ⁷ Kur njerëzit e vendit i bënë pyetje rreth gruas së tij, ai u përgjigj: “Është motra ime”, sepse kishte frikë të thoshte: “Është gruaja ime”, sepse mendonte: “Njerëzit e vendit mund të më vrasin për shkak të Rebekës, sepse ajo është e pashme”. ⁸ Kur kishte kaluar një kohë e gjatë në atë vend, Abimeleku, mbretit të Filistevje, i rastisi të shikojë nga dritarja dhe pa Isakun që përkëdhelte Rebekën, gruan e tij. ⁹ Atëherë Abimeleku thiri Isakun dhe i tha: “Ajo është me siguri gruaja jote; si bëhet

që ti the: “Ajo është motra ime?””. Isaku iu përgjegj: “Sepse thoja: “Nuk do të doja të vdes për shkak të saj””.¹⁰ Abimeleku tha: “Ç’është kjo që na bëre? Ndokush nga populli mund të binte lehtë në shtrat me gruan tënde dhe ti do të na kishe ngarkuar me faj të rëndë”.¹¹ Kështu Abimeleku i dha këtë urdhër tërë popullit: “Kushdo që prek këtë njeri ose të shoqen do të dënohet pa tjetër me vdekje”.¹² Isaku mbolli në atë vend dhe po atë vit korri një prodhim njëqind herë më të madh; dhe Zoti e bekoj. ¹³ Ky njeri u bë i madh dhe vazhdoi të rritet deri sa u bë jashtëzakonisht i madh. ¹⁴ Ai arriti të zotërojë kope dhënshe dhe qesh dhe kishte një numër të madh shërbëtorësh. Kështu Filistejtë e patën zili,¹⁵ dhe për këtë arsye i zunë, duke i mbushur me dhe, tërë pusët që shërbëtorët e babait të tij kishin hapur në kohën e Abrahamit, atit të tij. ¹⁶ Atëherë Abimeleku i tha Isakut: “Largohu nga ne, sepse ti je shumë më i fuqishëm se ne”. ¹⁷ Kështu Isaku u largua që andej dhe u vendos në luginën e Gerarit, dhe aty banoi. ¹⁸ Dhe Isaku Dilloi të hapë puse uji që ishin hapur në kohën e Abrahamit, atit të tij, dhe që Filistejtë i kishin mbyllur mbas vdekjes së Abrahamit, dhe u vuri po ato emra që u kishte vënë babai i tij. ¹⁹ Pastaj shërbëtorët e Isakut gërmuan në luginë dhe gjetën aty një pus me ujë të freskët. ²⁰ Por barinjët e Gerarit u grindën me çobanët e Isakut, duke u thënë: “Uji është yni”. Dhe ai e quajti pusin Esek, sepse ata e kishin kundërshtuar. ²¹ Shërbëtorët hapën pastaj një pus tjetër, por ata kundërshtuan edhe për këtë. Dhe Isaku e quajti Sitnah. ²² Atëherë ai u largua që andej dhe hapi një pus tjetër për të cilin nuk pati kundërshtim. Dhe ai e quajti atë Rehoboth, sepse ai tha: “Tani Zoti na ka vënë larg dhe ne do të kemi mbarësi në këtë vend”. ²³ Pastaj së këtejmi Isaku u ngjiti në Beer-Sheba. ²⁴ Dhe Zoti iu shfaq po atë natë dhe i tha: “Unë jam Perëndia i Abrahamit, babait tënd; mos ki frikë, sepse unë jam me ty; do të të bekoj dhe do të shumoj pasardhësit e tu, për hir të Abrahamit, shërbëtorit tim”. ²⁵ Atëherë ai ndërtoi në atë vend një altar dhe përmendi emrin e Zotit, dhe po aty ai ngriti edhe çadrën e tij. Aty shërbëtorët e Isakut hapën një pus. ²⁶ Pastaj Abimeleku nga Gerari shkoi tek ai bashkë me Ahucathin, mikun e tij, dhe me Pikolin, kreun e ushtrisë së tij. ²⁷ Dhe Isaku u tha atyre: “Pse keni ardhur tek unë, për deri sa më urreni dhe më keni larguar prej jush?”. ²⁸ Atëherë ata u përgjigjën: “Ne e pamë qartë që Zoti është me ty. Kështu thamë: “Le të bëjmë një betim midis nesh, midis nesh dhe teje, dhe të përfundojmë një aleancë me ty”: ²⁹ dhe kështu ti nuk do të na bësh asnjë të keqe, ashtu si ne nuk të kemi prekur, nuk të kemi bërë veçse të mira dhe të kemi lënë të ikësh në paqe. Ti je tani i bekuari i Zotit”. ³⁰ Kështu Isaku shtroi për ta një banket dhe ata hëngrën e pinë. ³¹ Të nesërmen në mëngjes u ngritën herët dhe shkëmbyen një betim. Pastaj Isaku i përcolli dhe ata ikën në paqe. ³² Po atë ditë ndodhi që shërbëtorët e Isakut erdhën për ta lajmëruar për pusin që kishin hapur duke i thënë: “Kemi gjetur ujë”. ³³ Dhe ai e quajti atë Shibah. Për këtë arsye qyteti mban emrin Beer-Sheba edhe sot e kësaj dite. ³⁴ Në moshën dyzetvjeçare Esau mori për grua Juditin, të bijën e Beerit, Hiteut dhe të Basemathit, bijë e Elonit, Hiteut. ³⁵ Këto u bënë shkas për një hidhërim të thellë të Isakut dhe të Rebekës.

27 ¹ Kur Isaku u plak dhe sytë e tij u dobësuan aq shumë sa nuk shikonte më, ai thirri të birin Esau dhe i tha: “Biri im!”. ² Esau i tha: “Ja ku jam!”. Atëherë Isaku i tha: “Ja, unë jam plak dhe nuk e di në ç’ditë kam për të vdekur. ³ Prandaj merr tani armët e tua, kukurën dhe harkun tënd, dil nëpër fushat dhe kap për mua kafshë gjahu; ⁴ pastaj më përgatit një gjellë të shijshme nga ato që më pëlqejnë dhe sillma, që unë ta ha dhe shpirti im të të bekojë para se të vdes”. ⁵ Tani Rebeka rrinte duke dëgjuar, ndërsa Isaku i Distë birit të tij Esau. Kështu Esau shkoi nëpër fusha për të gjuajtur kafshë të egra për t’ia shpënë të atit. ⁶ Atëherë Rebeka i foli Jakobit, birit të saj, dhe i tha: “Ja, unë dëgjoja babanë tënd që i Distë Esaut, vëllait tënd duke i thënë: ⁷ “Më sill gjah dhe më përgatit një gjellë të shijshme, që unë ta ha dhe të të bekoj në prani të Zotit, para se të vdes”. ⁸ Prandaj, biri im, bindju zërit tim dhe bëj atë që të urdhëroj. ⁹ Shko tani në kope dhe më sill dy keca të mirë; unë do të përgatis një gjellë të shijshme për babanë tënd, nga ato që i pëlqejnë atij. ¹⁰ Pastaj ti do t’ia çosh babait tënd që ta hajë, dhe kështu ai do të bekojë para se të vdesë”. ¹¹ Jakobi i tha Rebekës, nënës së tij: “Ja, vëllai im Esau është leshtor, ndërsa unë e kam lëkurën të lëmuar. ¹² Ndofta babai im më prek me dorë; do t’i dukem atij mashtrues dhe do të tërheq mbi vete një mallkim në vend të një bekimi”. ¹³ Por nëna e tij iu përgjegj: “Ky mallkim le të bjerë mbi mua, biri im! Bindju vetëm asaj që të thashë dhe shko të marrësh kecat”. ¹⁴ Ai vajti pra t’i marrë dhe ia çoi nënës së tij; dhe e ëma përgatiti me to një gjellë të shijshme, nga ato që i pëlqenin babait të tij. ¹⁵ Pastaj Rebeka mori rrobat më të bukura të Esaut, birit të saj më të madh, që i mbante në shtëpi pranë vetes, dhe ia veshi Jakobit, birit të saj më të vogël; ¹⁶ dhe me lëkurët e kecape veshi duart e tij dhe pjesën e lëmuar të qafës së tij. ¹⁷ Pastaj vuri në dorë të Jakobit, birit të saj, gjellën e shijshme dhe bukën që kishte përgatitur. ¹⁸ Atëherë ai shkoi tek i ati dhe i tha: “Ati im!”. Isaku u përgjegj: “Ja ku jam; kush je ti, biri im?”. ¹⁹ Atëherë Jakobi i tha babait të tij: “Jam Esau, i parëlinduri yt. Bëra siç më ke thënë. Tani çohu, ulu dhe Dillo të hash nga gjahu im, me qëllim që shpirti yt të më bekojë”. ²⁰ Por Isaku i tha të birit: “Por si bëre që e gjete kaq shpejt, biri im?”. Ai u përgjegj: “Sepse Zoti, Perëndia yt, bëri që të vijë tek unë”. ²¹ Atëherë Isaku i tha Jakobit: “Afrohu dhe lërmë të të prek, biri im, për të ditur nëse je pikërisht biri im Esau ose jo”. ²² Dhe kështu Jakobi iu afrua Isakut, babait të tij; dhe mbasi ky e preku me dorë, tha: “Zëri është i Jakobit, por duart janë duart e Esaut”. ²³ Kështu ai nuk e njohu, sepse duart e tij ishin leshtore ashtu si duart e vëllait të tij Esau; dhe e bekoj. ²⁴ Dhe tha: “A je ti me të vërtetë biri im Esau?”. Ai u përgjigj: “Po”. ²⁵ Atëherë Isaku i tha: “Më shërbe që të ha nga gjahu i birit tim dhe shpirti im të të bekojë”. Kështu Jakobi i shërbeu dhe Isaku hëngri. Jakobi i solli edhe verë dhe ai e piu. ²⁶ Pastaj babai i tij Isaku i tha: “Tani afrohu dhe më uth, biri im”. ²⁷ Dhe ai u afrua dhe e uthi. Dhe Isaku ndjeu erën e rrobave të tij dhe e bekoj duke thënë: “Ja, era e tim biri është si era e një fushe, që Zoti e ka bekuar. ²⁸ Perëndia të dhëntë vesën e qiellit dhe pjellorinë e tokës, si edhe bollëkun e grurit dhe të verës. ²⁹ Të shërbefshin

popujt dhe kombet u përkulshin para teje. Qofsh pronar i vëllezërve të tu dhe bijtë e nënës sate u përkulshin para teje. I mallkuar qoftë cilido të mallkon, i bekuar qoftë cilido të bekon!”.³⁰ Dhe ndodhi që, pikërisht kur Isaku kishte mbaruar së bekuari Jakobin dhe ky sapo ishte larguar nga prania e të atit Isak, vëllai i tij Esau u kthye nga gjahu.³¹ Edhe ai përgatiti një gjellë të shijshme dhe ia shpuri babait të tij dhe i tha: “Çohu ati im dhe ha nga gjahu i birit tënd, me qëllim që shpirti yt të më bekojë”.³² Isaku, babai i tij, i tha: “Kush je ti?”. Ai u përgjegj: “Jam Esau, biri yt i parëlindur”.³³ Atëherë Isakun e zunë ca të dridhura shumë të forta dhe i tha: “Kush është ai, pra, që gjuajti gjahun dhe ma solli? Unë i hëngra të gjitha para se të vije ti dhe e bekova; dhe i bekuar ka për të mbetur ai”.³⁴ Me të dëgjuar fjalët e të atit, Esau dha një ulurimë të fortë dhe shumë të hidhur. Pastaj i tha të atit: “Bekomë edhe mua, ati im!”.³⁵ Por Isaku iu përgjigj: “Yt vëlla erdhi me mashtrim dhe mori bekimin tënd”.³⁶ Esau i tha: “Jo më kot është quajtur Jakob? Ai ma zuri vendin deri tani dy herë: më hoqi parëbirninë dhe ja tani po merr bekimin tim”. Pastaj shtoi: “A nuk ke ruajtur një bekim për mua?”.³⁷ Atëherë Isaku u përgjegj dhe i tha Esaut: “Ja, unë e bëra zotrinë tënd dhe i dhashë tërë vëllezërit e tij si shërbëtorë, dhe e pajisa me grurë dhe me verë; ç’mund të bëj për ty, biri im?”.³⁸ Esau i tha babait të tij: “A ke vetëm këtë bekim, ati im? Bekomë edhe mua, o ati im!”. Dhe Esau ngriti zërin dhe qau.³⁹ Isaku, babai i tij, u përgjigj duke i thënë: “Ja, banesa jote do të privohet nga pjelloria e tokës dhe nga vesa që zbret nga lartësia e qiellit.⁴⁰ Ti do të jetosh me shpatën tënde dhe do të jesh shërbëtori i vëllait tënd; por do të ndodhë që, kur do të luftosh, do ta thyesh zgjedhën e tij nga qafa jote”.⁴¹ Kështu Esau Dilloi ta urrejë Jakobin për shkak të bekimit që i kishte dhënë i ati, dhe tha në zemër të vet: “Ditët e zisë për babanë po afrohen; atëherë do të vras vëllanë tim Jakobin”.⁴² Kur i treguan Rebekës fjalët e Esaut, birit të saj më të madh, ajo dërgoi ta thërrasin birin e saj më të vogël, Jakobin, dhe i tha: “Ja, Esau, yt vëlla, ngushëllohet ndaj teje, duke menduar të të vrasë”.⁴³ Prandaj, biri im, bindju fjalëve që të them: Çohu dhe ik shpejt në Haran të Labano, vëllai im;⁴⁴ dhe qëndro ca kohë me të, deri sa t’i kalojë zemërimi vëllait tënd,⁴⁵ deri sa mëria e vëllait tënd të largohet prej teje dhe ai të harrojë atë që i ke bërë; atëherë do të dërgojë njerëz që të të marrin prej andej. Pse duhet t’ju humbas që të dyve brënda një dite të vetme?”.⁴⁶ Pastaj Rebeka i tha Isakut: “Jam neveritur nga jeta për shkak të bijave të Hethit. Në rast se Jakobi merr për grua një nga bijat e Hethit, një grua si ato të vendit, ç’më duhet jeta?”.

28¹ Atëherë Isaku thiri Jakobin, e bekoj, i dha këtë urdhër dhe i tha: “Mos u marto me një grua nga Kanaanët.² Çohu, shko në Padan-Aram, në shtëpinë e Bethuelit, i ati i nënës sate, dhe merr për grua një nga bijat e Labanos, vëllait të nënës sate.³ Perëndia i plotfuqishëm të bekoftë, të bëftë pjellor dhe të shumoftë, në mënyrë që ti të bëhesh një kuvend popujsh,⁴ dhe të dhëntë bekimin e Abrahamit ty dhe pasardhësve të tu, në mënyrë që ti të jesh zot i vendit ku banon si i huaj dhe që Perëndia ia fali Abrahamit”.⁵ Kështu Isaku e nisi Jakobin, që shkoi në Padan-Aram

te Labano, biri i Bethuelit, Arameu, i vëllai i Rebekës, nëna e Jakobit dhe e Esaut. ⁶ Por Esau pa që Isaku kishte bekuar Jakobin dhe e kish nisur në Padan-Aram që të merrte atje një grua por, duke e bekuar, i kishte dhënë këtë urdhër duke thënë: “Mos merr grua nga bijat e Kanaanit”; ⁷ dhe Jakobi i ishte bindur të atit dhe nënës së tij, dhe ishte nisur për në Padan-Aram. ⁸ Kur Esau u bind se bijat e Kanaanit shiheshin me sy të keq nga Isaku, babai i tij, ⁹ shkoi tek Ismaeli dhe mori Mahalathin, të bijën e Ismaelit, që ishte biri i Abrahamit, dhe motër e Nebajothit, me qëllim që ajo të bëhej gruaja e tij, përveç grave të tjera që kishte. ¹⁰ Dhe Jakobi u nis në Beer-Sheba dhe shkoi në drejtim të Haranit. ¹¹ Arriti në një farë vendi dhe aty kaloi natën, sepse dielli kishte perënduar. Atëherë mori një nga gurët e atij vendi, e vuri nën krye të tij dhe aty ra në gjumë. ¹² Dhe pa në ëndërr një shkallë të mbështetur mbi tokë, maja e së cilës prekte qiellin; dhe ja engjëjt e Perëndisë hipnin e zbrisnin në të. ¹³ Dhe ja, Zoti ndodhej në majë të saj dhe i tha: “Unë jam Zoti, Perëndia i Abrahamit, babait tënd, dhe Perëndia i Isakut; tokën mbi të cilën je shtrirë do të ta jap ty dhe pasardhësve të tu; ¹⁴ dhe pasardhësit e tu do të jenë si pluhur i tokës, dhe ti do të shtrihesh në perëndim dhe në lindje, në veri dhe në jug; dhe tërë familjet e tokës do të bekohen nëpërmjet teje dhe pasardhësve të tu. ¹⁵ Dhe ja, unë jam me ty dhe do të të mbroj kudo që të vesh, dhe do të të sjell përsëri në këtë vend; sepse nuk do të të braktis para se të bëj atë që të kam thënë”. ¹⁶ Atëherë Jakobit i doli gjumi dhe tha: “Me siguri Zoti është në këtë vend dhe unë nuk e dija”. ¹⁷ Dhe pati frikë e tha: “Sa i tmerrshëm është ky vend! Kjo nuk është tjetër veçse shtëpia e Perëndisë, dhe kjo është porta e qiellit!”. ¹⁸ Kështu Jakobi u ngrit herët në mëngjes, mori gurin që kishte vënë nën krye të vet, e ngriti si një përmendore dhe derdhi vaj mbi majën e saj. ¹⁹ Dhe e quajti këtë vend Bethel, kurse më parë emri i qytetit ishte Luc. ²⁰ Pastaj Jakobi lidhi një kusht duke thënë: “Në qoftë se Perëndia do të jetë me mua dhe do të më mbrojë gjatë këtij udhëtimi që jam duke bërë, në qoftë se do të më japë bukë për të ngrënë dhe rroba për t’u mbuluar, ²¹ dhe do të kthehem në shtëpinë e babait tim në paqe, atëherë Zoti do të jetë Perëndia im; ²² dhe ky gur që kam ngritur si përmendore, do të jetë shtëpia e Perëndisë; dhe nga të gjitha ato që do të më japësh, unë do të japë të dhjetën”

29 ¹ Pastaj Jakobi u nis dhe shkoi në vendin e lindorëve. ² Shkoi dhe pa një pus në një arë, dhe aty pranë tri kope dhensh të mbledhura tok, sepse ai pus shërbente për t’u dhënë ujë kopeve të dhenve; dhe rrasa mbi grykën e pusit ishte e madhe. ³ Aty mblidheshin zakonisht tërë kopetë; atëherë çobanët e hiqnin rrasën nga gryka e pusit dhe u jepnin ujë dhenve; pastaj e vinin përsëri rrasën në vendin e saj, në grykën e pusit. ⁴ Dhe Jakobi u tha atyre: “Vëllezër të mi, nga jeni?” Ata u përgjigjën: “Jemi nga Harani”. ⁵ Atëherë ai u tha atyre: “E njihni ju Labanon, birin e Nahorit?”. Ata u përgjigjën: “E njohim”. ⁶ Ai u tha atyre: “A është mirë ai?”. Ata u përgjigjën: “Është mirë; dhe ja bija e tij Rakela, e cila po vjen me delet”. ⁷ Ai tha: “Ja, është ende ditë për diell dhe nuk ka ardhur koha për të mbledhur bagëtinë; jepuni ujë deleve dhe pastaj i çoni të kullusin” ⁸ Por

ata u përgjigjën: “Nuk mundemi deri sa të gjitha kopetë të mblidhen, e të kemi hequr rrasën nga gryka e pusit; atëherë do t’u japim ujë deleve”.⁹ Ai po vazhonte të Diste me ta kur arriti Rakela me delet e të atit, sepse ajo ishte një bareshë.¹⁰ Kur Jakobi pa Rakelën, bijën e Labanos, vëllai i nënës së tij, dhe delet e Labanos, vëlla i nënës së tij, ai u afrua, e hoqi rrasën nga gryka e pusit, dhe i dha ujë kopesë së Labanos, vëllait të nënës së tij.¹¹ Atëherë Jakobi puthi Rakelën, ngriti zërin dhe qau.¹² Pastaj Jakobi e njoftoi Rakelën se ishte i një gjaku me të atin dhe ishte bir i Rebekës. Dhe ajo vrapoi t’ia tregonte të atit.¹³ Sapo Labano dëgjoji lajmet e Jakobit, birit të motrës së tij, vrapoi drejt tij, e përqafoi, e puthi dhe e çoi në shtëpinë e tij. Dhe Jakobi i tregoi Labanos tërë ato gjëra.¹⁴ Atëherë Labano i tha: “Ti je me të vërtetë nga mishi dhe gjaku im!”. Dhe ai qëndroi një muaj me të.¹⁵ Pastaj Labano i tha Jakobit: “Pse je Dsi im duhet të më shërbesh pa marrë asgjë? Më thuaj sa duhet të jetë paga jote”.¹⁶ Tani Labano kishte dy bija: e madhja quhej Lea dhe e vogla Rakela.¹⁷ Lea kishte sy të perënduar, por Rakela ishte e hijshme dhe e pashme.¹⁸ Prandaj Jakobi e donte Rakelën dhe i tha Labanos: “Unë do të të shërbej shtatë vjet për Rakelën, bijën tënde më të vogël”.¹⁹ Labano iu përgjigj: “Më mirë të ta jap ty se sa një njeriu tjetër; rri me mua”.²⁰ Kështu Jakobi shërbeu shtatë vjet për Rakelën; dhe iu dukën pak ditë sepse e dashuronte.²¹ Pastaj Jakobi i tha Labanos: “Më jep gruan time, sepse afati u mbush dhe lejo që të bashkohem me të”.²² Atëherë Labano mblodhi tërë burrat e vendit dhe shtroi një banket.²³ Por, kur ra mbrëmja, ai mori bijën e tij Lea dhe e çoi te Jakobi, që hyri te ajo.²⁴ Përveç kësaj Labano i dha shërbyesën e tij Zilpah si shërbyese të Leas, bijës së tij.²⁵ Të nesërmen në mëngjes, ai pa se ishte Lea. Atëherë Jakobi i tha Labanos: “Çfarë më bëre? A nuk të kam shërbyer për Rakelën? Pse më mashtrove?”.²⁶ Labano u përgjigj: “Nuk është zakon të veprohet kështu në vendin tonë, nuk mund të japësh më të voglën para më të madhes.²⁷ Mbaro javën e kësaj dhe do të japim edhe tjetrën, për shërbimin që do të më bësh për shtatë vjet të tjera”.²⁸ Atëherë Jakobi bëri si i thanë dhe mbaroi javën e Leas; pastaj Labano i dha për grua bijën e tij Rakela.²⁹ Përveç kësaj Labano i dha shërbyesën e tij Bilhah si shërbyese Rakelës, bijës së tij.³⁰ Dhe Jakobi hyri gjithashtu te Rakela dhe e dashuroi atë më tepër se Lean; dhe shërbeu shtatë vjet të tjera te Labano.³¹ Zoti, duke parë që për Lean nuk kishte dashuri, ia çeli barkun asaj, ndërsa Rakela ishte shterpë.³² Kështu Lea u ngjiz dhe lindi një djalë që e quajti Ruben, sepse tha: “Zoti e pa trishtimin tim; prandaj tani burri im do të më dojë”.³³ Pastaj u ngjiz përsëri dhe lindi një djalë dhe ajo tha: “Zoti e pa se nuk kisha dashuri, prandaj më dha edhe këtë bir”. Dhe e quajti Simeon.³⁴ Ajo u ngjiz përsëri dhe lindi një djalë, dhe tha: “Kësaj radhe burri im do të më dojë, sepse i kam lindur tre bij”. Prandaj u quajti Levi.³⁵ Ajo u ngjiz përsëri dhe lindi djalë dhe tha: “Këtë radhë do të kremtoj Zotin”. Prandaj e quajti Juda. Pastaj nuk pati më fëmijë.

30¹ Kur Rakela pa që nuk po i bënte fëmijë Jakobit, u bë ziliqare e motrës së saj dhe i tha Jakobit: “Më bëj me fëmijë përndryshe unë po vdes”.² Jakobi u mbush tërë inat kundër Rakelës dhe i tha: “Se mos jam

unë në vend të Perëndisë që nuk të lejon të kesh fëmijë?”.³ Ajo u përgjegj: “Ja shërbyesja ime Bilhah; hyr tek ajo, që ajo të lindë mbi gjunjët e mi; kështu nëpërmjet saj do të mund të bëhem me fëmijë”.⁴ Kështu ajo i dha për grua shërbyesën e vetë Bilhah dhe Jakobi hyri tek ajo.⁵ Dhe Bilhah u ngjiz dhe i dha një bir Jakobit.⁶ Atëherë Rakela tha: “Perëndia më dha të drejtë; ai dëgjoi gjithashtu zërin tim dhe më dha një bir”. Prandaj i vuri emrin Dan.⁷ Pastaj Bilhah, shërbyesja e Rakelës, u ngjiz përsëri dhe i lindi një bir të dytë Jakobit.⁸ Atëherë Rakela tha: “Kam luftuar shumë me motrën time dhe kam dalë Dtimtare”. Prandaj e quajti djalin Neftali.⁹ Por Lea, duke parë që nuk po bënte më fëmijë, mori shërbyesën e saj Zilpah dhe ia dha për grua Jakobit.¹⁰ Kështu Zilpah, shërbyesja e Leas, i lindi një bir Jakobit.¹¹ dhe Lea tha: “Ç’fat!”. Dhe i vuri emrin Gad.¹² Pastaj Zilpah, shërbëtore e Leas, i lindi Jakobit një bir të dytë.¹³ Dhe Lea tha: “Sa e lumtur jam! Sepse gratë do të më quajnë të lumtur”. Prandaj i vuri emrin Asher.¹⁴ Në kohën e korrjes së grurit, Rubeni doli dhe gjeti në fushat mandragora dhe ia çoi nënës së tij, Leas. Atëherë Rakela i tha Leas: “Më jep edhe mua ca mandragora të birit tënd!”.¹⁵ Ajo iu përgjegj: “Të duket gjë e vogël që më more burrin, dhe tani kërkon të marrësh edhe mandragorat e djalit tim?”. Rakela tha: “Mirë, pra, si shpërblim për mandragorat e birit tënd, sonte ai do të bjerë në shtrat me ty”.¹⁶ Kur në mbrëmje Jakobi u kthye nga arat, Lea doli ta takojë dhe i tha: “Duhet të hysh tek unë, se të kam shtënë në dorë me mandragorat e birit tim”. Kështu, atë natë, ai ra në shtrat me të.¹⁷ Kështu Perëndia ia plotësoi dëshirën Leas, e cila u ngjiz dhe i lindi Jakobit birin e pestë.¹⁸ Dhe ajo tha: “Perëndia më dha shpërblimin që më takonte, sepse i dhashë shërbyesën time burrit tim”. Dhe e quajti Isakar.¹⁹ Pastaj Lea u ngjiz përsëri dhe i dha Jakobit një bir të gjashtë.²⁰ Atëherë Lea tha: “Perëndia më ka dhënë një dhunti të mirë; këtë radhë burri im do të banojë me mua, sepse i kam lindur gjashtë bij”. Dhe i vuri emrin Zabulon.²¹ Pastaj lindi një bijë dhe e quajti Dina.²² Perëndia u kujtua edhe për Rakelën; dhe Perëndia ia plotësoi dëshirën dhe e bëri të frytshme;²³ kështu ajo u ngjiz dhe lindi një djalë, dhe tha: “Perëndia e hoqi turpin tim”.²⁴ Dhe e quajti Jozef, duke thënë: “Zoti më shtoftë një bir tjetër”.²⁵ Mbas lindjes së Jozedt nga Rakela, Jakobi i tha Labanos: “Më lejo të iki, që të shkoj në shtëpinë time, në vendin tim.²⁶ Më jep gratë e mia dhe bijtë e mi, për të cilët të kam shërbyer dhe lermë të iki, mbasi ti e njeh mirë shërbimin që të kam bërë”.²⁷ Por Labano i tha: “Në rast se kam gjetur hir në sytë e tu, qëndro, sepse kam prekur me dorë që Zoti më ka bekuar për shkakun tënd”.²⁸ Pastaj tha: “Ma cakto pagesën tënde dhe unë do të ta jap”.²⁹ Jakobi iu përgjegj: “Ti e di si të kam shërbyer, dhe çfarë i ka ndodhur bagëtisë sate në duart e mia.³⁰ Sepse ajo që ti kishe para se të vija unë ishte pak, por tani është rritur shumë; dhe Zoti të ka bekuar kudo që kam qënë unë. Por tani kur do të punoj edhe për shtëpinë time?”.³¹ Labano tha: “Sa duhet të të jap?”. Jakobi iu përgjigj: “Nuk duhet të më japësh asgjë; në qoftë se ti do të bësh atë që po të them, do të mbetem këtu për të kullotur kopetë e tua dhe për t’u kujdesur për to.³² Do të kaloj ditën e sotme në mes tërë

kopeve të tua dhe do të veçoj të gjitha kafshët laramane dhe pikalarme, të gjithë qingjat e zinj dhe të gjitha dhitë lara-lara ose pika-pika. Dhe këto kafshë do të jenë pagesa ime. ³³ Kështu tani e tutje ndershmëria ime do të përgjigjet para teje për personin tim, kur do të vish të kontrollosh pagesën time; çdo bagëti që nuk është laramane a me pika midis dhive dhe çdo qengi jo i zi do të konsiderohet i vjedhur po të gjindet pranë meje”. ³⁴ Labano tha: “Mirë, le të bëhet ashtu si thua ti!”. ³⁵ dhe po atë ditë veçoi cjeptë vija-vija dhe me pika dhe të gjitha dhitë laramane dhe pika pika, çdo bagëti që kishte një njollë të bardhë apo çdo dele e zezë midis dhenve, dhe ua la bijve të vet. ³⁶ Dhe Labano vendosi një distancë prej tri ditësh me këmbë midis vetes së tij dhe Jakobit; dhe Jakobi kulloste pjesën që mbeti nga kopetë e Labanos. ³⁷ Dhe Jakobi mori disa purteka të njoma plepi, bajameje dhe rrap; u bëri disa zhvoshkje, duke zbuluar të bardhën e purtekave. ³⁸ Pastaj i vendosi purtekat që kishte zhvoshkur që të shikoheshin nga dhentë në koritë, domethënë në vendet ku kopetë vinin për të pirë ujë; dhe kafshët vinin në afsh kur vinin për të pirë. ³⁹ Kështu kafshët vinin në afsh përpara purtekave dhe pillnin qengja vija-vija, lara-lara dhe pika pika. ⁴⁰ Pastaj Jakobi i veçonte këta qengja dhe bënte që kopetë t'i kthenin sytë nga kafshët vija-vija dhe nga tërë ato të zeza në kopenë e Labanos. Ai formoi kështu kope të veçanta, që nuk i bashkoi me kopetë e Labanos. ⁴¹ Por ndodhte që sa herë kafshët e fuqishme të kopesë vinin në afsh, Jakobi i vinte purtekat në koritë para deleve, në mënyrë që këto të hynin në afsh afër purtekave; ⁴² Por kur kafshët e kopesë ishin të dobëta, nuk i vinte ato; kështu që qengjat e dobëta ishin të Labanos dhe ata të shëndoshë të Jakobit. ⁴³ Kështu ai u bë shumë i pasur dhe pati një numër të madh kopesh, shërbëtoresh, shërbëtorësh, devesh dhe gomarësh.

31 ¹ Por Jakobi dëgjo i fjalët e bijve të Labanos që thoshin: “Jakobi mori gjithçka kishte ati ynë; dhe me atë që i përkiste atit tonë, ai krijoi gjithë këtë pasuri”. ² Jakobi vuri re edhe fytyrën e Labanos; dhe ja, ndaj tij nuk ishte si më parë. ³ Pastaj Zoti i tha Jakobit: “Kthehu në vendin e tërve të tu dhe te Dsi yt, dhe unë do të jem me ty”. ⁴ Atëherë Jakobi dërgoi e thirri Raketën dhe Lean, që të vinin në fushat pranë kopesë së tij, ⁵ dhe u tha atyre: “Unë e shoh që fytyra e atit tuaj ndaj meje nuk është si më parë; por Perëndia i atit tim ka qenë me mua. ⁶ Dhe ju e dini se unë i kam shërbyer atit tuaj me tërë forcën time, ⁷ ndërsa ati juaj më ka mashtruar dhe ka ndryshuar pagesën time dhjetë herë, por Perëndia nuk e lejoi të më bëjë të keq. ⁸ Në qoftë se ai thoshte: “Krerët laramane do të jenë pagesa jote”, e tërë kopeja pillte qengja laramane; dhe po të thoshte: “Krerët vija-vija do të jenë pagesa jote”, tërë kopeja pillte qengja vija-vija. ⁹ Kështu Perëndia ia hoqi bagëtinë atit tuaj dhe ma dha mua. ¹⁰ Një herë, në kohën kur kopetë hynin në afsh, unë ngrita sytë dhe pashë në ëndërr që cjeptë që ndërzenin femrat ishin vija-vija, me pulla dhe lara-lara. ¹¹ Dhe engjëlli i Perëndisë më tha në ëndërr: “Jakob!”. Unë iu përgjigja: “Ja ku jam!”. ¹² Atëherë ai tha: “Ço tani sytë dhe shiko: tërë deshtë që ndërzejnë femrat janë vija-vija, me pulla dhe lara-lara, sepse pashë të gjitha ato që të punon Labano. ¹³ Unë jam Perëndia i Bethelit, ku ti ke vajosur një

përmendore dhe më lidhe një kusht. Tani çohu, lëre këtë vend dhe kthehu në vendlindjen tënde”¹⁴. Rakela dhe Lea iu përgjigjën dhe i thanë: “Mos kemi ndoshta ne akoma pjesë dhe trashëgimi në shtëpinë e atit tonë? ¹⁵ A nuk na ke trajtuar si të huaja për arsye se na ka shitur dhe veç kësaj ka ngrënë edhe paratë tona? ¹⁶ Të gjitha pasuritë që Perëndia i hoqi atit tonë janë tonat dhe të bijve tanë; prandaj bëj të gjitha ato që Perëndia të ka thënë”. ¹⁷ Atëherë Jakobi u ngrit dhe i vuri bijtë e tij dhe gratë e tij mbi devetë, ¹⁸ dhe mori me vete tërë bagëtinë e tij duke marrë me vete gjithë pasurinë që kishte vënë, bagëtinë që i përkiste dhe atë që e kishte blerë në Padam-Aram, për të vajtur tek Isaku, në vendin e Kanaanëve. ¹⁹ Ndërsa Labano kishte vajtur të qethte dhentë e tij, Rakela vodhi idhujt e të atit. ²⁰ Dhe Jakobi u largua fshehurazi nga Labano, Arameu, pa i thënë se kishte ndërmend të ikte. ²¹ Kështu ai iku me gjithçka kishte; u ngrit, kaloi lumin dhe u drejtua për në malin e Galaadit. ²² Ditën e tretë i treguan Labanos se Jakobi kishte ikur. ²³ Atëherë ai mori me vete vëllezërit e tij, e ndoqi shtatë ditë rrugë dhe e arriti në malin e Galaadit. ²⁴ Por Perëndia iu shfaq në ëndërr natën Labanos, Arameut, dhe i tha: “Ruhu e mos i fol Jakobit, as për të mirë e as për të keq”. ²⁵ Labano e arriti, pra, Jakobin. Tani Jakobi e kishte ngritur çadrën e tij në mal; dhe gjithashtu Labano dhe vëllezërit e tij kishin ngritur çadrat e tyre mbi malin e Galaadit. ²⁶ Atëherë Labano i tha Jakobit: “Ç’bërë duke më mashtruar në këtë mënyrë dhe duke i marrë bijat e mia si robëresha lufte? ²⁷ Pse ike dhe u largove nga unë fshehurazi, pa më lajmëruar aspak? Unë do të kisha përcjellë me gëzim dhe me këngë, me lodërz dhe qeste. ²⁸ Dhe nuk më lejove të uthur bijtë dhe bijat e mia! Ti ke vepruar pa mend. ²⁹ Tani unë kam në dorë t’ju bëj keq, por Perëndia i atit tënd më foli natën e kaluar, duke thënë: “Ruhu, mos t’i Dasësh Jakobit as për mirë apo për keq”. ³⁰ Sigurisht ike, sepse kishe një dëshirë të madhe të ktheheshe përsëri në shtëpinë e atit tënd; po pse vodhe perënditë e mia?”. ³¹ Atëherë Jakobi iu përgjegj Labanos: “Unë kisha frikë, sepse mendoja që ti mund të më merrje me forcë bijat e tua. ³² Por kushdo qoftë ai të cilit do t’i gjesh perënditë e tu, ai duhet të vdesë në prani të vëllezërve tanë; kërkoi ti vetë atë që të përket tek unë dhe merre!”. Jakobi nuk e dinte që ato i kishte vjedhur Rakela. ³³ Kështu Labano hyri në çadrën e Jakobit, në çadrën e Leas dhe në çadrën e dy shërbyeseve, por nuk gjeti asgjë. Doli pastaj nga çadra e Leas dhe hyri në çadrën e Raketës. ³⁴ Por Rakela kishte marrë idhujt dhe i kishte vënë në samarin e devesë, pastaj qe ulur mbi to. Labano kërkoi në tërë çadrën, por nuk gjeti asgjë. ³⁵ Dhe ajo i tha të atit: “Mos u zemëro, zotëria im, në rast se unë nuk mund të çohem përpara teje, sepse jam me të përmuajshmet e grave”. Kështu ai kërkoi, por nuk i gjeti idhujt. ³⁶ Atëherë Jakobi u zemërua dhe u grind me Labanon; dhe Jakobi iu përgjegj dhe i tha Labanos: “Cili është faji im, cili është mëkati im, që ti të më ndjekësh me aq tërbim? ³⁷ Ti rrëmove në tërë gjërat e mia. Çfarë gjete nga të gjitha ato që i përkasin shtëpisë sate? Vëri këtu para vëllezërve të mi dhe vëllezërve të tu dhe le të vendosin ata midis nesh të dy! ³⁸ Kam qenë njëzet vjet me ty; delet dhe dhitë e tua nuk kanë dështuar dhe unë nuk kam ngrënë

deshtë e kopesë sate. ³⁹Unë nuk t'i kam sjellë kurrë kafshët të shqyera nga bishat; dëmin e kam pësuar vetë; ti kërkoje me ngulm nga unë atë që ishte vjedhur ditën apo natën. ⁴⁰Ky ishte fati im; ditën më ligte vapa dhe natën të ftohtit e madh, dhe gjumi më ikte nga sytë. ⁴¹Kam qënë njëzet vjet në shtëpinë tënde; të kam shërbyer katërmbëdhjetë vjet për dy bijat e tua dhe gjashtë vjet për kopenë tënde. Ti e ke ndryshuar dhjetë herë pagesën time. ⁴²Në qoftë se Perëndia i atit tim, Perëndia i Abrahamit dhe Tmerri i Isakut, nuk do të kishte qënë në favorin tim, ti me siguri do të më kishe kthyer duar bosh. Perëndia e pa trishtimin tim dhe mundin e duarve të mia, dhe mbrëmë dha vendimin e tij”. ⁴³Atëherë Labano u përgjegj dhe tha: “Këto bija janë bijat e mia, këta bij janë bijtë e mi, këto kope janë kopetë e mia, dhe gjithçka të zë syri është imja. Por çfarë mund t’u bëj sot këtyre bijave të mia apo bijve që ato kanë lindur? ⁴⁴Prandaj eja të bëjmë një besëlidhie midis teje dhe meje, dhe që ajo shërbeftë si dëshmi midis teje dhe meje”. ⁴⁵Atëherë Jakobi mori një gur dhe e ngriti si një përmendore. ⁴⁶Pastaj Jakobi u tha vëllezërve të tij: “Mblidhni gurë”. Dhe ata morën gurë dhe bënë një tog me ta, dhe hëngrën bukë pranë këtij togu. ⁴⁷Labano e quajti atë tog Jegar-Sahadutha, ndërsa Jakobi e quajti Galed. ⁴⁸Dhe Labano tha: “Sot ky tog është një dëshmi midis teje dhe meje”. Prandaj u quajt Galed, ⁴⁹edhe Mitspah, sepse Labano tha: “Zoti të mos e ndajë syrin mua dhe ty kur do të jetë e pamundur të shohim shoqi-shoqin. ⁵⁰Në rast se ti keqtrajton bijat e mia ose martohesh me gra të tjera veç bijave të mia, edhe sikur të mos ketë asnjëri me ne, kujtohu që Perëndia është dëshmitar midis meje dhe teje”. ⁵¹Labano i tha gjithashtu Jakobit: “Ja ky tog gurësh, dhe ja përmendorja që kam ngritur midis teje dhe meje. ⁵²Le të jetë ky tog një dëshmi dhe le të jetë kjo përmendore një dëshmi që unë nuk do ta kapërcej këtë tog për të të bërë keq ty, dhe që ti nuk do ta kapërcesh këtë tog dhe këtë përmendore për të më bërë keq mua. ⁵³Perëndia i Abrahamit dhe Perëndia i Nahorit, Perëndia i atit të tyre, u bëftë gjykatës midis nesh!”. Dhe Jakobi u betua për Tmerrin e Isakut, atit të tij. ⁵⁴Pastaj Jakobi bëri një Di në mal dhe i ftoi vëllezërit e tij të hanin bukë. Dhe ata hëngrën bukë dhe e kaluan natën në mal. ⁵⁵Labano u ngrit herët në mëngjes, i puthi bijtë dhe bijat e tij dhe i bekoj. Pastaj Labano u nis dhe u kthye në shtëpinë e tij.

32 ¹Ndërsa Jakobi vazhdonte rrugën e tij, i dolën përpara engjëj të Perëndisë. ²Mbasi i pa Jakobi, tha: “Ky është fushimi i Perëndisë”; dhe e quajti atë vend Mahanaim. ³Pastaj Jakobi dërgoi para tij disa lajmëtarë vëllait të tij Esau, në vendin e Seirit, në fushën e Edomit. ⁴Dhe u dha atyre këtë urdhër duke thënë: “Do t’i thoni kështu Esaut, zotërisë tim: “Kështu thotë shërbyesi yt Jakobi: Unë kam banuar pranë Labanos dhe kam qëndruar aty deri tani; ⁵kam qe, gomarë, kope, shërbyese dhe shërbyese; dhe këtë po ja tregoj zotërisë tim, për të gjetur hir në sytë e tu”. ⁶Lajmëtarët u kthyen pastaj te Jakobi, duke i thënë: “Vajtëm te vëllai yt Esau; dhe tani ai po vjen vetë që të takohet me ty dhe ka me vete katërqind burra”. ⁷Atëherë Jakobin e zuri një frikë e madhe dhe një ankth dhe ndau dysh njerëzit që ishin me të, kopetë, bagëtinë e trashë dhe

devetë, dhe tha: ⁸“Në qoftë se Esau vjen kundër njerit grup dhe e sulmon, grupi që mbetet do të mund të shpëtojë”. ⁹Pastaj Jakobi tha: “O Perëndi i atit tim Abraham, Perëndi i atit tim Isak, o Zot, që më ke thënë: “Ktheu në vendin tënd dhe pranë Dsit tënd dhe unë do të bëj të mirë”, ¹⁰ unë nuk jam i denjë i të gjitha mirësive dhe i gjithë besnikërisë që ke treguar ndaj shërbyesit tënd, sepse unë e kalova këtë Jordan vetëm me shkopin tim dhe tani janë bërë dy grupe. ¹¹Çliromë, të lutem, nga duart e vëllait tim, nga duart e Esaut, sepse unë kam frikë nga ai dhe druaj që ai të vijë për të më sulmuar, pa kursyer as nënat as fëmijët. ¹²Dhe ti the: “Pa tjetër, unë do të të bëj mirë dhe do t’i bëj pasardhësit e tu si rëra e detit, që nuk mund të llogaritet se është shumë e madhe”. ¹³Kështu Jakobi e kaloi natën në atë vend, dhe nga ato që kishte nëpër duar ai zgjodhi një dhuratë për vëllanë e tij Esau: ¹⁴dyqind dhi, njëzet cjep, dyqind dele dhe njëzet desh, ¹⁵tridhjetë deve qumështore me të vegjëlit e tyre, dyzet lopë dhe dhjetë dema, njëzet gomarica dhe dhjetë mëza. ¹⁶Pastaj ua dorëzoi shërbyesve të tij, çdo kope për llogari të vet, dhe u tha shërbëtorëve të tij: “Kaloni para meje dhe lini një farë hapësire midis një kopeje dhe tjetrës”. ¹⁷Dhe i dha urdhër të parit: “Kur vëllai im Esau do të të takojë dhe do të të pyesë: “I kujt je ti dhe ku shkon? Të kujt janë këto kafshë para teje?”, ¹⁸ti do të përgjigjesh: “Janë të shërbëtorit tënd Jakobit; është një dhuratë e dërguar zotërisë tim Esau; dhe ja, ai vetë po vjen mbas nesh”. ¹⁹Ai i dha të njëjtin urdhër të dytit, të tretit dhe gjithë atyre që ndiqnin kopetë, duke u thënë: “Në këtë mënyrë do t’i Disni Esaut kur do ta takoni; ²⁰dhe do t’i thoni: “Ja, shërbëtori yt Jakobi është duke ardhur vetë pas nesh”. Sepse thoshte: “Unë do ta qetësoj me dhuratën që më paraprin e pastaj do të shikoj fytyrën e tij; ndofta do të më presë mirë”. ²¹Kështu dhurata shkoi para tij, por ai e kaloi natën në fushim. ²²Por atë natë ai u ngrit, mori dy gratë e tij, dy shërbëtorët dhe të njëmbëdhjetë fëmijët e tij dhe e kaloi vaun e lumit Jabbok. ²³I mori me vete dhe bëri që të kalonin përruan të gjitha gjërat që zotëronte. ²⁴Kështu Jakobi mbeti vetëm dhe një burrë luftoi me të deri në agim. ²⁵Kur ky burrë e pa se nuk mund ta mundte, i preku zgavrën e ijës; dhe zgavra e ijës së Jakobit u përdrodh, ndërsa ai luftonte kundër tij. ²⁶Dhe ai tha: “Lërmë të shkoj, se po lind agimi”. Por Jakobi iu përgjegj: “Nuk do të të lë të shkosh, në rast se nuk më bekon më parë!”. ²⁷Tjetri i tha: “Cili është emri yt?”. Ai u përgjegj: “Jakob”. ²⁸Atëherë ai i tha: “Emri yt nuk do të jetë më Jakob, por Israel, sepse ti ke luftuar bashkë me Perëndinë dhe me njerëzit, dhe ke Dtuar”. ²⁹Jakobi i tha: “Të lutem, tregomë emrin tënd”. Por ai iu përgjegj: “Pse e do emrin tim?”. ³⁰Dhe kështu ai e bekoj. Atëherë Jakobi e quajti këtë vend Peniel, sepse tha: “E pashë Perëndinë ballë për ballë dhe jeta ime u fal”. ³¹Mbasi ai kaloi Penielin, dielli po ngrihej; dhe Jakobi çalonte për shkak të ijës. ³²Për këtë arësye, deri në ditën e sotme, bijtë e Izraelit nuk e hanë gilcën e kofshës që kalon nëpër zgavrën e ijës, sepse ai njeri kishte prekur zgavrën e ijës së Jakobit në pikën e gilcës së kofshës.

33 ¹Jakobi ngriti sytë, vështroi dhe pa që po vinte Esau, që kishte me vete katërqind burra. Atëherë i ndau bijtë e tij midis Leas, Raketës

dhe dy shërbyeseve të tij. ²Në krye vuri shërbyeset dhe bijtë e tyre, pastaj Lean dhe bijtë e saj dhe së fundi Rakelën dhe JozeDn. ³Ai vetë kaloi para tyre dhe u përkul deri në tokë shtatë herë deri sa arriti pranë vëllait të vet. ⁴Atëherë Esau vrapoi drejt tij, e përqafoi, iu hodh në qafë dhe e puthi; dhe që të dy qanë. ⁵Pastaj Esau ngriti sytë, pa gratë e fëmijët dhe tha: “Kush janë këta me ty?”. Jakobi iu përgjigj: “Janë bijtë që Perëndia pati mirësinë t’i japë shërbyesit tënd”. ⁶Atëherë u afruan shërbyeset, ato dhe bijtë e tyre, dhe u përkulën. ⁷U afruan edhe Lea dhe bijtë e saj, dhe u përkulën. Pastaj u afruan JozeD dhe Rakela, dhe u përkulën edhe ata. ⁸Esau tha: “Çfarë ke ndërmend të bësh me tërë atë grup që takova?”. Jakobi u përgjigj: “Është për të gjetur hir në sytë e zotërisë tim”. ⁹Atëherë Esau tha: “Kam mjaft për vete, o vëllai im; mbaj për vete atë që është jotja”. ¹⁰Por Jakobi tha: “Jo, të lutem; në qoftë se kam gjetur hir në sytë e tu, prano dhuratën time nga dora ime, sepse kur pashë fytyrën tënde, për mua ishte njëllaj sikur të shikoja fytyrën e Perëndisë, dhe ti më ke pritur mirë. ¹¹Pranoje, pra, dhuratën që të është sjellë, sepse Perëndia është treguar shumë i mirë me mua dhe unë kam gjithçka”. Dhe nguli këmbë aq shumë, sa që Esau pranoi. ¹²Pastaj Esau tha: “Le të nisemi, të Dlojtmë të ecim dhe unë do të shkoj para teje”. ¹³Por Jakobi u përgjigj: “Zotëria im e di që fëmijët janë në moshë të vogël dhe që kam me vete dele dhe lopë qumështore; po t’i mbajmë keq qoftë edhe një ditë të vetme, tërë kafshët kanë për të vdekur. ¹⁴Le të kalojë zotëria im para shërbëtorit të tij, dhe unë do ta ndjek ngadalë me hapin e kafshëve që më paraprijnë dhe me hapin e fëmijëve, deri sa të arrijë te zotëria im në Seir”. ¹⁵Atëherë Esau tha: “Më lejo të paktën të lë me ty disa nga njerëzit që janë me mua”. Por Jakobi u përgjigj: “Pse ta bëjmë këtë? Mjafton që unë të gjej hir në sytë e zotërisë tim”. ¹⁶Kështu po atë ditë Esau u rikthye në rrugën e tij drejt Seirit. ¹⁷Jakobi u nis në drejtim të Sukothit, ndërtoi atje një shtëpi për vete dhe kasolle për bagëtinë; prandaj ai vend u quajt Sukoth. ¹⁸Pastaj Jakobi, duke u kthyer nga Padan-Arami, arriti shëndoshë e mirë në qytetin e Sikemit, në vendin e Kanaanit, ku ngriti çadrat e tij përballë qytetit. ¹⁹Dhe bleu nga bijtë e Hamorit, at i Sikemit, për njëqind copë paresh, pjesën e fushës ku kishte ngritur çadrat e tij përballë qytetit. ²⁰Pastaj aty ngriti një altar dhe e quajti El-Elohej-Izrael.

34 ¹Por Dina, vajza që Lea i kishte lindur Jakobit, doli për të parë bijat e vendit. ²Dhe Sikemi, biri i Hamorit Hivëut, princi i vendit, sa e pa e rrëmbeu, ra në shtrat me të dhe e dhunoi. ³Dhe shpirti i tij u lidh me Dinën, të bijën e Jakobit; ai e dashuroi vajzën dhe i foli zemrës së saj. ⁴Pastaj i tha të atit Hamor: “Ma jep këtë vajzë për grua”. ⁵Por Jakobi dëgjoji që ai e kishte çnderuar bijën e tij Dina; por bijtë e tij ishin nëpër fushat me bagëtinë e tij, dhe Jakobi heshti deri sa u kthyen. ⁶Atëherë Hamori, ati i Sikemit, shkoi tek Jakobi për t’i folur. ⁷Sapo dëgjuan për atë që kishte ndodhur, bijtë e Jakobit u kthyen nga fushat; ata ishin të hidhëruar dhe shumë të zemëruar, sepse ai kishte kryer një veprim të turpshëm në Izrael, duke rënë në shtrat me të bijën e Jakobit, gjë që nuk duhej bërë. ⁸Por Hamori u foli atyre duke thënë: “Shpirti i tim biri

Sikem është lidhur me bijën tuaj, prandaj jepjani për grua; ⁹ të bëjmë krushqi bashkë: na jepni bijat tuaja dhe merrni bijat tona. ¹⁰ Kështu ju do të banoni me ne dhe vendi do të jetë në dispozicionin tuaj; banoni në të, bëni tregëti dhe blini prona”. ¹¹ Pastaj Sikemi u tha të atit dhe të vëllezërve të Dinës: “Bëni që unë të gjej hir në sytë tuaj dhe do t’ju jap çfarëdo gjë që do të më kërkoni. ¹² Më caktoni madje një pajë të madhe dhe një dhuratë, dhe unë do t’ju jap sa të kërkoni, por ma jepni vajzën për grua”. ¹³ Atëherë bijtë e Jakobit iu përgjegjën Sikemit dhe Hamorit, të atit, dhe u folën atyre me dredhi, sepse Sikemi kishte çnderuar motrën e tyre Dina, ¹⁴ dhe u thanë atyre: “Nuk mund ta bëjmë këtë gjë, domethënë ta japim motrën tonë një njeriu të parrethprerë, sepse kjo do të ishte një turp për ne. ¹⁵ Vetëm me këtë kusht do ta pranojmë kërkesën tuaj, domethënë po të jetë se bëheni si ne, duke rrethprerë çdo mashkull nga ju. ¹⁶ Atëherë ne do t’ju japim bijat tona dhe do të marrim bijat tuaja, do të banojmë bashkë me ju dhe do të bëhemi një popull i vetëm. ¹⁷ Por në qoftë se nuk doni të na dëgjoni dhe nuk dëshironi të rrethpriteni, ne do të marrim bijën tonë dhe do të ikim”. ¹⁸ Fjalët e tyre i pëlqyen Hamorit dhe Sikemit, birit të Hamorit. ¹⁹ Dhe i riu nuk vonoi ta kryejë atë gjë, sepse e donte të bijën e Jakobit dhe ishte njeriu më i nderuar në tërë shtëpinë e të atit. ²⁰ Hamori dhe Sikemi, bir i tij, erdhën në portat e qytetit të tyre dhe u folën njerëzve të qytetit të tyre, duke thënë: ²¹ “Këta njerëz dëshirojnë të jetojnë në paqe me ne; le të rrinë në vendin tonë dhe të merren me tregti, sepse vendi është mjaft i madh edhe për ata. Ne do të marrim bijat e tyre për gra dhe do t’ju japim bijat tona. ²² Por këta njerëz do të pranojnë të banojnë me ne për të formuar një popull të vetëm, me të vetmin kusht që çdo mashkull te ne të rrethpritet, ashtu si rrethpriten ata. ²³ Bagëtia e tyre, pasuria e tyre dhe kafshët e tyre a nuk do të bëhen ndofta një ditë tonat? Le të pranojmë kërkesën e tyre dhe ata do të banojnë bashkë me ne”. ²⁴ Dhe të gjithë ata që dilnin nga portat e qytetit dëgjuan fjalët e Hamorit dhe të birit të tij Sikem; dhe çdo mashkull u rrethpre, tërë ata dilnin nga porta e qytetit. ²⁵ Por ndodhi që ditën e tretë, ndërsa ata vuanin, dy nga bijtë e Jakobit, Simeoni dhe Levi, vëllezër të Dinës, morën secili shpatën e vet, u vërsulën mbi qytetin që rrinte në siguri dhe vranë tërë meshkujt. ²⁶ Vranë me shpatë edhe Hamorin dhe birin e tij Sikem, pastaj muarrën Dinën nga shtëpia e Sikemit dhe ikën. ²⁷ Bijtë e Jakobit u vërsulën mbi të vrarët dhe plaçkitën qytetin; sepse motrën e tyre e kishin çnderuar. ²⁸ Kështu ata morën kopetë me bagëti të imët dhe të trashë, gomarët e tyre, gjithçka që ishte në qytet dhe gjithçka që ishte nëpër fushat, ²⁹ dhe morën me vete si plaçkë tërë pasuritë e tyre, tërë fëmijët e tyre të vegjël, gratë e tyre dhe gjithçka ndodhej në shtëpitë. ³⁰ Atëherë Jakobi i tha Simeonit dhe Levit: “Ju më keni futur në telashe duke më bërë të urreyer nga banorët e vendit, Kanaanët dhe Perezejtë. Me qenë se ne jemi pakicë, ata do të grumbullohen kundër meje dhe do të më sulmojnë, dhe unë ashtu si shtëpia ime do të shfarosemi”. ³¹ Por ata u përgjigjën: “A duhet ta trajtonte ai motrën tonë si një prostitutë?”.

35 ¹ Perëndia i tha Jakobit: “Çohu, ngjitu në Bethel dhe vendosu aty; dhe bëj aty një altar Perëndisë që t’u shfaq, kur ikje para vëllait tënd Esau”. ² Atëherë Jakobi i tha familjes së tij dhe gjithë atyre që ishin me të: “Hiqni nga rrethi juaj perënditë e huaja, pastrohuni dhe ndërroni rrobat tuaja; ³ pastaj të ngrihemi dhe të shkojmë në Bethel, dhe unë do t’i bëj një altar Perëndisë që plotësoi dëshirën time ditën e fatkeqësisë sime dhe që më shoqëroi në udhëtimin që kam bërë”. ⁴ Atëherë ata i dhanë Jakobit tërë perënditë e huaja që kishin dhe varëset që mbanin në veshë; dhe Jakobi i fshehu nën lisin që ndodhet pranë Sikemit. ⁵ Pastaj ata u nisën dhe tmerri i Perëndisë ra mbi të gjitha qytetet rreth tyre, kështu që nuk i ndoqën bijtë e Jakobit. ⁶ Kështu Jakobi arriti në Luc, domethënë në Bethel, që ndodhet në vendin e Kanaanit; erdhi aty me të gjithë njerëzit që ishin me të. ⁷ Dhe aty ndërtoi një altar dhe këtë vend e quajti El-Bethel, sepse aty i qe çfaqur Perëndia kur po ikte para vëllait të tij. ⁸ Atëherë vdiq Debora, taja e Rebekës, dhe e varrosën poshtë Bethelit, në këmbët e lisit që u quajt Alon-Bakuth. ⁹ Perëndia iu shfaq përsëri Jakobit, kur ky po vinte nga Padam-Arami dhe e bekoj. ¹⁰ Dhe Perëndia i tha: “Emri yt është Jakob; ti nuk do të quhesh më Jakob, por emri yt do të jetë Izrael”. Dhe i vuri emrin Izrael. ¹¹ Pastaj Perëndia i tha: “Unë jam Perëndia i Plotfuqishëm; ti bëhu i frytshëm dhe shumëzë; një komb, madje një tërësi kombesh do të rrjedhin prej teje, dhe disa mbretër kanë për të dalë nga ijët e tua; ¹² dhe do të të jap ty dhe pasardhësve të tu pas teje vendin që i dhashë Abrahamit dhe Isakut”. ¹³ Pastaj Perëndia u ngjit më lart nga ai, nga vendi ku i kishte folur. ¹⁴ Atëherë Jakobi ndërtoi një përmendore, një përmendore prej guri, në vendin ku Perëndia i kishte folur; mbi të hodhi pak verë dhe derdhi ca vaj sipër. ¹⁵ Dhe Jakobi e quajti Bethel vendin ku Perëndia i kishte folur. ¹⁶ Pastaj u nisën nga Betheli; kishte edhe një copë rrugë për të arritur në Efratë, kur Rakela lindi. Ajo pati një lindje të vështirë; ¹⁷ dhe gjatë lindjes së vështirë mamia i tha: “Mos ki frikë, sepse edhe këtë herë ke një djalë”. ¹⁸ Dhe ndërsa shpirti po e linte (sepse vdiq), i vuri emrin Ben-Oni, por i ati e quajti Beniamin. ¹⁹ Kështu Rakela vdiq dhe u varros në rrugën e Efratës (domethënë të Betlemit). ²⁰ Dhe Jakobi ngriti mbi varrin e saj një përmendore. Dhe kjo përmendore ekziston ende sot e kësaj dite mbi varrin e Raketës. ²¹ Pastaj Izraeli u nis dhe ngriti çadrën përtej Migdal-Ederit. ²² Dhe ndodhi që, ndërsa Izraeli banonte në atë vend, Rubeni shkoi e ra në shtrat me Bilbah, konkubinën e atit të tij. Dhe Izraeli e mori vesh. ²³ Bijtë e Jakobit ishin dymbëdhjetë. Bijtë e Leas ishin: Rubeni, i parëlinduri i Jakobit, Simeoni, Levi, Juda, Isakari dhe Zabuloni. ²⁴ Bijtë e Raketës ishin: JozeD dhe Beniamini. ²⁵ Bijtë e Bilhahut, shërbëtorja e Raketës, ishin: Dani dhe Neftali. ²⁶ Bijtë e Zilpahës, shërbëtorja e Leas, ishin: Gadi dhe Asheri. Këta janë bijtë e Jakobit që i lindën në Padan-Aram. ²⁷ Pastaj Jakobi erdhi tek Isaku, i ati, në Marme, në Kirjath-Arba (domethënë në Hebron), ku Abrahami dhe Isaku kishin qëndruar ca kohë. ²⁸ Isaku jetoi njëqind e tetëdhjetë vjet. ²⁹ Kështu Isaku dha shpirt, vdiq dhe u bashkua me popullin e tij, ishte i plakur dhe i ngopur me ditë; dhe Esau dhe Jakobi, bijtë e tij, e varrosën.

36 ¹Këta janë pasardhësit e Esaut, që është Edomi. ²Esau i mori gratë e tij nga bijat e Kanaanëve: Adën, e bija e Elonit Hiteut, dhe Oholibamahën, e bija e Cibeonit Hiveut; ³dhe Basemathin, e bija e Ismaelit dhe motra e Nebajothit. ⁴Ada i lindi Esaut Elifazin; ⁵Basemathi lindi Reuelin, kurse Oholibamahu lindi Jeushin, Jalamini dhe Korahin. Këta janë bijtë e Esaut që i lindën në vendin e Kanaanit. ⁶Pastaj Esau mori gratë e tij, bijtë dhe bijat e tij, gjithë njerëzit e shtëpisë së tij, kopetë e tij, tërë bagëtinë e tij dhe tërë pasurinë që kishte blerë në vendin e Kanaanëve, dhe shkoi në një vend, larg vëllait të tij Jakob, ⁷sepse pasuritë e tyre ishin tepër të mëdha, që ata të mund të banonin bashkë; vendi ku rrinin nuk ishte në gjendje t'i mbante për shkak të bagëtisë së tyre. ⁸Kështu Esau u vendos mbi malin e Seirit; Esau është Edomi. ⁹Këta janë pasardhësit e Esaut, atit të Edomitëve, në malin e Seirit. ¹⁰Këta janë emrat e bijve të Esaut: Elifazi, i biri i Adës, gruaja e Esaut; Reueli, i biri i Bazemathës, gruaja e Esaut. ¹¹Bijtë e Elifazit qenë: Temani, Omari, Cefoni, Gatami dhe Kenaci. ¹²Timna ishte konkubina e Elifazit, i biri i Esaut. Ajo i lindi Amalekun Elifazit. Këta qenë bijtë e Adës, gruaja e Esaut. ¹³Këta qenë bijtë e Reuelit: Nahathi dhe Zerahu, Shamahu dhe Micahu. Këta qenë bijtë e Basemathës, gruaja e Esaut. ¹⁴Këta qenë bijtë e Oholibamahës, e bija e Anahut, e bija e Cibeonit, gruaja e Esaut; ajo i lindi Esaut: Jeushin, Jalamini dhe Korahun. ¹⁵Këta qenë krerët e bijve të Esaut: bijtë e Elifazit, i parëlinduri i Esaut; kreu Teman, kreu Omar, kreu Cefo, kreu Kenaz, ¹⁶kreu Korah, kreu Gatam dhe kreu Amalek; këta qenë krerët e rrjedhur nga Elifazi në vendin e Edomit; ata qenë bijtë e Adës. ¹⁷Këta qenë bijtë e Reuelit, i biri i Esaut: kreu Nahath, kreu Zerah, kreu Shamah dhe kreu Micah; këta qenë krerët e rrjedhur nga Reueli në vendin e Edomit; ata qenë bijtë e Basemathës, gruaja e Esaut. ¹⁸Këta qenë bijtë e Oholibamahës, gruaja e Esaut, kreu Jeush; kreu Jeush, kreu Jalam dhe kreu Korah; ata qenë krerët e rrjedhur nga Oholibamah, e bija e Anahut dhe gruaja e Esaut. ¹⁹Këta qenë bijtë e Esaut, që është Edomi, dhe këta qenë krerët e tyre. ²⁰Këta qenë bijtë e Seirit, Horeut, që banonin atë vend: Lotani, Shobali, Cibeoni, Anahu. ²¹Dishoni, Etseri dhe Dishani. Këta qenë krerët e Horejve, bijtë e Seirit, në vendin e Edomit. ²²Bijtë e Lotanit qenë: Hori dhe Hemami; dhe motra e Lotanit qe Timna. ²³Këta qenë bijtë e Shobalit: Alvani, Manahathi, Ebali, Shefo dhe Onami. ²⁴Këta qenë bijtë e Cibeonit: Aja dhe Anahu. Anahu është ai që zbuloi në shkretëtirë ujëra të nxehta ndërsa po kulloste gomarët e Cibeonit, atit të tij. ²⁵Këta qenë bijtë e Anahut: Dishoni dhe Oholibamah, e bija e Anahut. ²⁶Këta qenë bijtë e Dishonit: Hemdani, Eshbani, Ithrani dhe Kerani. ²⁷Këta qenë bijtë e Etsërit: Bilhani, Zaavani dhe Akani. ²⁸Këta qenë bijtë e Dishanit: Utsi dhe Arani. ²⁹Këta qenë krerët e Horejve: kreu Lothan, kreu Shobal, kreu Cibeon, kreu Anah, ³⁰kreu Dishon, kreu Etsër, kreu Dishan. Këta qenë krerët e Horejve, krerët që ata patën në vendin e Seirit. ³¹Këta qenë mbretërit që mbretëruan në vendin e Edomit, para se ndonjë mbret të sundonte mbi bijtë e Izraelit: ³²Bela, i biri i Beorit, mbretëroi në Edom, dhe emri i qytetit të tij qe Dinhabah. ³³Bela vdiq dhe në vend të tij

mbretëroi Jobabi, i biri i Zerahut, nga Botsrahu. ³⁴ Jobabi vdiq dhe në vend të tij mbretëroi Hushami, nga vendi i Temanitëve. ³⁵ Hushami vdiq, dhe në vend të tij mbretëroi Hadabi, i biri i Bedadit, që mundi Madianitët në fushat e Moabit; dhe emri i qytetit të tij qe Avith. ³⁶ Hadadi vdiq dhe në vend të tij mbretëroi Samlahu, nga Masrekahu. ³⁷ Samlahu vdiq dhe në vend të tij mbretëroi Sauli nga Rohoboth, mbi Lumë. ³⁸ Sauli vdiq dhe në vend të tij mbretëroi Baal-Hanani, i biri i Akborit. ³⁹ Baal-Hanani, i biri i Akborit, vdiq dhe në vendin e tij mbretëroi Hadari. Emri i qytetit të tij qe Pau, dhe emri i gruas së tij qe Mehetabel, e bija e Metredës dhe e Mezahabut. ⁴⁰ Këto qenë emrat e krerëve të Esaut, simbas familjeve të tyre dhe territoreve të tyre, me emrat e tyre; kreu Timnah, kreu Alvah, kreu Jetheth, ⁴¹ kreu Oholibamah, kreu Elah, kreu Pinon, ⁴² kreu Kenac, kreu Teman, kreu Mibcar, ⁴³ kreu Magdiel dhe kreu Iram. Këta qenë krerët e Edomit simbas vendbanimit të tyre, në vendin që zotëronin. Ky qe Esau, ati i Edomitëve.

37 ¹ Por Jakobi banoi në vendin ku i ati kishte qëndruar, në vendin e Kanaanëve. ² Këta janë pasardhësit e Jakobit. JozeD, në moshën shtatëmbëdhjetëvjeçare, kulloste kopenë bashkë me vëllezërit e tij; i riu rrinte me bijën e Bilhahës dhe me bijtë e Zilpahës, që ishin gratë e babait të tij. Por JozeD i tregoi të atit për namin e keq që përhapej mbi sjelljen e tyre. ³ Por Izraeli e donte JozeDn më tepër se tërë bijtë e tij, sepse ishte biri i pleqërisë së tij; dhe i bëri një rrobe të gjatë deri te këmbët. ⁴ Por vëllezërit e tij, duke parë që i ati i tyre e donte më tepër nga të gjithë vëllezërit e tjerë, Dlluan ta urrejnë dhe nuk mund t'i Disnin në mënyrë miqësore. ⁵ Por JozeD pa një ëndërr dhe ua tregoi vëllezërve të tij; dhe këta e urryen edhe më tepër. ⁶ Ai u tha atyre: “Dëgjoni, ju lutem, ëndrrën që pashë. ⁷ Ne ishim duke lidhur duaj në mes të arës, kur papritmas duajt e mi u drejtuan dhe qëndruan drejt, kurse duajt tuaja u mblodhën dhe u përkulën përpara duajve të mi”. ⁸ Atëherë vëllezërit e tij i thanë: “A duhet të mbretërosh ti mbi ne, ose do të na sundosh me të vërtetë?”. Dhe e urryen edhe më tepër për shkak të ëndrrave të tij dhe të fjalëve të tij. ⁹ Ai pa një ëndërr tjetër dhe ua tregoi vëllezërve të tij, duke thënë: “Pashë një ëndërr tjetër! Dhe ja, dielli, hëna dhe njëmbëdhjetë yje përkuleshin para meje”. ¹⁰ Dhe ai ia tregoi këtë ëndërr atit të tij dhe vëllezërve të tij; i ati e qortoi dhe i tha: “Ç’kuptim ka ëndrra që ke parë? A do të duhet që pikërisht unë, nëna jote dhe vëllezërit e tu të vijnë e të përkulemi deri në tokë para teje?”. ¹¹ Dhe vëllezërit e tij e kishin zili, por i ati e mbante përbrenda këtë gjë. ¹² Ndërkaq vëllezërit e JozeDit kishin vajtur për të kullotur kopenë e atit të tyre në Sikem. ¹³ Dhe Izraeli i tha JozeDit: “Vëllezërit e tu a nuk janë ndofta duke kullotur kopenë në Sikem? Eja, do të dërgoj tek ata”. Ai u përgjegj: “Ja ku jam”. ¹⁴ Izraeli i tha: “Shko të shikosh në se vëllezërit e tu janë mirë dhe në se kopeja shkon mirë, dhe kthehu të më japësh përgjigje”. Kështu e nisi në luginën e Hebronit dhe ai arriti në Sikem. ¹⁵ Ndërsa ai endej në fushë, një burrë e gjeti dhe e pyeti: “Çfarë kërkon?”. ¹⁶ Ai u përgjegj: “Jam duke kërkuar vëllezërit e mi; të lutem më trego se ku ndodhen duke kullotur bagëtinë”. ¹⁷ Ai burrë

i tha: “Ata kanë ikur së këtejmi, sepse i dëgjova që thonin: “Të shkojmë në Dothan””. Atëherë JozeD shkoi të kërkojë vëllezërit e tij dhe i gjeti në Dothan. ¹⁸ Ata e panë së largu, dhe para se t’u afrohej, komplotuan kundër tij për ta vrarë. ¹⁹ Dhe i thanë njëri tjetrit: “Ja ku po vjen ëndërruesi! ²⁰ Ejani, pra, ta vrasim dhe ta hedhim në një pus; do të themi pastaj që një kafshë e egër e hëngri; kështu do të shohim se ç’përfundim do të kenë ëndërrat e tij”. ²¹ Rubeni i dëgjoi këto dhe vendosi ta shpëtojë nga duart e tyre, dhe tha: “Nuk do ta vrasim”. ²² Pastaj Rubeni shtoi: “Mos derdhni gjak, por hidheni në këtë pus të shkretëtirës dhe mos e goditni me dorën tuaj”. Thoshte kështu për ta shpëtuar nga duart e tyre dhe për t’ia shpënë të atit. ²³ Kur JozeD arriti pranë vëllezërve të tij, këta e zhveshën nga veshja e tij, nga rrobja e gjatë që i arrinte deri te këmbët; ²⁴ pastaj e kapën dhe e hodhën në pus. Por pusi ishte bosh, nuk kishte ujë brenda. ²⁵ Pastaj u ulën për të ngrënë; por, duke ngritur sytë, ata panë një karvan Ismaelitësh që vinte nga Galaadi me devetë e tyre të ngarkuara me erëza, balsame dhe mirrë, dhe udhëtonte për t’i çuar në Egjipt. ²⁶ Atëherë Juda u tha vëllezërve të tij: “Ç’dobi do të kemi po të vrasim vëllanë tonë dhe të fshehim gjakun e tij? ²⁷ Ejani, t’ia shesim Ismaelitëve dhe të mos e godasë dora jonë, sepse është vëllai ynë, mishi ynë”. Dhe vëllezërit e tij e dëgjuan. ²⁸ Ndërsa po kalonin ata tregtarë Madianitë, ata e ngritën dhe e nxorën JozeDn jashtë pusit dhe ia shitën Ismaelitëve për njëzet monedha argjendi. Dhe këta e shpunë JozeDn në Egjipt. ²⁹ Rubeni u kthye te pusi, por JozeD nuk ishte më në pus. Atëherë ai i çorri rrobat e tij. ³⁰ Pastaj u kthye te vëllezërit e tij dhe tha: “Djali nuk është më; po unë, ku do të shkoj unë?”. ³¹ Kështu ata muarën rrobën e gjatë të JozeDt, therën një çjap dhe e futën rrobën në gjak. ³² Pastaj e çuan rrobën te babai dhe i thanë: “Kemi gjetur këtë; shiko pak nëse është rrobja e birit tënd”. ³³ Dhe ai e njohu dhe tha: “Është rrobja e tim biri, e ka ngrënë ndonjë kafshë e egër; me siguri JozeDn e kanë bërë copë e çikë”. ³⁴ Atëherë Jakobi i shqeu rrobat e tij, veshi një grathore dhe mbajti zi për birin e tij shumë ditë. ³⁵ Dhe të gjithë bijtë dhe të gjitha bijat e tij erdhën për ta ngushëlluar, por ai nuk pranoi të ngushëllohet dhe tha: “Unë do të zbres në Sheol pranë birit tim për të mbajtur zi”. Kështu e qau i ati. ³⁶ Ndërkaq Madianitët e shitën JozeDn në Egjipt dhe ia shitën Potifarit, oDcer i Faraonit dhe kapiten i rojeve.

38 ¹ Por në atë kohë ndodhi që Juda la vëllezërit e tij dhe shkoi të rrijë me një burrë nga Adullami, që quhej Hirah. ² Kur Juda pa vajzën e një burri Kananean të quajtur Shua e mori për grua dhe u bashkua me të. ³ Dhe ajo u ngjiz dhe lindi një bir, që ajo e quajti Er. ⁴ Pastaj ajo u ngjiz dhe lindi një bir, që ai e quajti Onan. ⁵ Ajo u ngjiz përsëri dhe lindi një bir, të cilit i vuri emrin Shelah. Juda ishte në Kecib kur ajo lindi. ⁶ Pastaj Juda i dha Erit të parëlindurit të tij, një grua të quajtur Tamara. ⁷ Por Eri, i parëlinduri i Judës, ishte i keq në sytë e Zotit dhe Zoti e bëri të vdesë. ⁸ Atëherë Juda i tha Onanit: “Shko te gruaja e vëllait tënd, martohu me të dhe krijoi trashëgimtarë vëllait tënd”. ⁹ Por Onani, duke ditur se këta pasardhës nuk kishin për të qënë të vetët, kur bashkohej me gruan e të vëllait, e hidhte farën e tij përtokë për të mos i dhënë pasardhës vëllait të

tij. ¹⁰ Kjo nuk i pëlqeu Zotit, që e bëri të vdesë edhe atë. ¹¹ Atëherë Juda i tha Tamarës, nuses së birit të tij: “Rri si e ve në shtëpinë e atit tënd, deri sa biri im Shelah të rritet”. Sepse mendonte: “Kam frikë se edhe ai ka për të vdekur si vëllezërit e tij”. Kështu Tamara u nis dhe banoi në shtëpinë e të atit. ¹² Mbas një kohe të gjatë vdiq gruaja e Judës, që ishte e bija e Shuas; kur mbaroi zinë, Juda u ngjit tek ata që qethnin delet e tij në Timnah bashkë me mikun e tij Hirah, i quajtur Adullamiti. ¹³ Këtë e mori vesh Tamara dhe asaj i thanë: “Ja, vjehri yt po ngjitet në Timnah për të qethur delet e tij”. ¹⁴ Atëherë ajo hoqi rrobat e saj të vejërisë, u mbulua me një velo dhe u mbështoll e tëra; pastaj u ul te porta e Enaimit, që ndodhet në rrugën drejt Timnahut; në fakt ajo kishte parë që Shelahu ishte rritur më në fund, por ajo nuk i ishte dhënë për grua. ¹⁵ Sa e pa Juda mendoi që ajo ishte prostitutë, sepse e kishte fytyrën të mbuluar. ¹⁶ Prandaj ai iu afrua asaj në rrugë dhe i tha: “Lërmë të hyj te ti”. Në të vërtetë nuk e dinte se ajo ishte nusja e djalit të tij. Ajo iu përgjegj: “Çfarë do të më japësh për të hyrë tek unë?” ¹⁷ Atëherë ai i tha: “Do të të dërgoj një kec nga kopeja ime”. Ajo e pyeti: “A më jep një peng deri sa të ma dërgosh?”. ¹⁸ Ai i tha: “Çfarë pengu duhet të të jap?”. Ajo u përgjegj: “Vulën tënde, kordonin tënd dhe bastunin që ke në dorë”. Ai ia dha, hyri te ajo dhe ajo u ngjiz me të. ¹⁹ Pastaj ajo u ngrit dhe iku; hoqi velin dhe veshi përsëri rrobat e saj të vejërisë. ²⁰ Por Juda i dërgoi kecin me anë të mikut të tij, Adulamitit, për të rimarë pengun nga duart e asaj gruaje; po ai nuk e gjeti atë. ²¹ Atëherë pyeti njerëzit vendas duke thënë: “Ku është ajo prostitutë që rrinte në Enaim, në rrugë?”. Ata u përgjigjën: “Nuk ka pasur asnjë prostitutë këtu”. ²² Kështu ai u kthye te Juda dhe i tha: “Nuk e gjeta; veç kësaj vendasit më thanë: “Nuk ka pasur asnjë prostitutë këtu””. ²³ Atëherë Juda tha: “Le ta mbajë, pra, pengun që i dhashë, sepse nuk duam të mbulohe mi me turp. Ja, unë i dërgova këtë kec dhe ti nuk e gjetë”. ²⁴ Tre muaj më vonë erdhën dhe i thanë Judës: “Tamara, nusja e birit tënd, është bërë prostitutë; dhe, nga ky shkak, ajo ka mbetur gjithashtu me barrë”. Atëherë Juda u tha: “Nxirreni jashtë dhe digjeni!”. ²⁵ Ndërsa po e nxirrnin jashtë, ajo i çoi fjalë të vjehrit: “Njeriu të cilit i përkasin këto sende, më la me barrë”. Pastaj tha: “Shiko në se mund të dalloh të kujt janë këto sende: vula, kordonit dhe bastuni”. ²⁶ Juda i njohu dhe i tha: “Ajo është më e drejtë se unë, se unë nuk ia dhashë Shelahut, birit tim”. Dhe ai nuk pati më marrëdhënie me të. ²⁷ Kur edhi koha e lindjes, ajo kishte në bark dy binjakë. ²⁸ Ndërsa po lindte, njeri prej tyre nxori jashtë një dorë dhe mamia e kapi dhe i lidhi një Dje të kuqe Dakë, duke thënë: “Ky doli i pari”. ²⁹ Por ai e tërhoqi dorën e tij, dhe ja që doli jashtë vëllai i tij. Atëherë mamia tha: “Si ia çave rrugën vetes?”. Për këtë arsye u quajt Perets. ³⁰ Pastaj doli vëllai i tij, që kishte rreth dorës Djen ngjyrë të kuqe Dakë; dhe u quajt Zerah.

39 ¹ Ndërkaq JozeD u çua në Egjipt; dhe Potifari, oDçeri i Faraonit dhe kapiten i rojeve, një egjiptas, e bleu nga Ismaelitët që e kishin sjellë atje. ² Zoti qe me JozeDn, dhe ky pasurohej dhe banonte në shtëpinë e zotërisë së tij, egjiptasit. ³ Dhe zotëria e tij e pa që Zoti qe me të dhe që Zoti e sillte mbarë në duart e tij gjithçka bënte. ⁴ Kështu JozeD Dtoi hir

në sytë e atij dhe hyri në shërbimin personal të Potifarit, që e emëroi kryeadministrator të shtëpisë së tij dhe i la në dorë gjithçka zotëronte. ⁵Nga çasti që e bëri kryeadministrator të shtëpisë së tij dhe për gjithçka që zotëronte, Zoti e bekoji shtëpinë e egjiptasit për shkak të JozeDt; dhe bekimi i Zotit përfshiu gjithçka ai kishte në shtëpi dhe në fushë. ⁶Kështu Potifari la gjithçka kishte në dorë të JozeDt dhe nuk shqetësohej më për asgjë, përveç ushqimit të vet. Dhe JozeD ishte i bukur nga forma dhe kishte një pamje tërheqëse. ⁷Mbas gjithë këtyre gjërave, gruaja e zotërisë së tij ia vuri sytë JozeDt dhe i tha: “Bjerë e Di me mua”. ⁸Por ai e refuzoi dhe i tha gruas së zotërisë së tij: “Ja, zotëria ime nuk shqetësohet për ato që ka lënë në shtëpi me mua dhe ka lënë në duart e mia gjithçka zotëron. ⁹Nuk ka asnjë më të madh se unë në këtë shtëpi; ai nuk më ka ndaluar asgjë veç teje, sepse je gruaja e tij. Si mund ta bëj unë këtë të keqe të madhe dhe të kryej një mëkat kundër Perëndisë?”. ¹⁰Me gjithë faktin që ajo i Distë JozeDt për këtë gjë çdo ditë, ai nuk pranoi të binte në shtrat me të dhe t’i jepej asaj. ¹¹Një ditë ndodhi që ai hyri në shtëpi për të bërë punën e tij, dhe nuk ndodhej në shtëpi asnjë prej shërbëtorëve. ¹²Atëherë ajo e kapi nga rrobat dhe i tha: “Eja të shtrihesh me mua”. Por ai ia la në dorë rroben e tij, iku duke vrapuar jashtë. ¹³Kur ajo pa që ai ia kishte lënë në dorë rroben e tij dhe kishte ikur jashtë, ¹⁴thirri shërbëtorët e vet dhe u tha: “Shikoni, ai na solli në shtëpi një hebre për t’u tallur me ne; ai erdhi tek unë për të rënë me mua, por unë bërtita me të madhe. ¹⁵Me të dëgjuar që unë ngrita zërin dhe Dlllova të bërtas, ai la rroben e tij pranë meje, iku dhe vrapoi jashtë”. ¹⁶Kështu ajo mbajti pranë saj rroben e tij, deri sa u kthye në shtëpi zotëria e saj. ¹⁷Atëherë ajo i foli në këtë mënyrë: “Ai shërbëtor hebre, që ti na solle, erdhi tek unë për të më vënë në lojë. ¹⁸Por sa ngrita zërin dhe bërtita, ai la rroben pranë meje dhe iku jashtë”. ¹⁹Kështu, kur zotëria e saj dëgjoji fjalët e gruas së vet që i Distë në këtë mënyrë duke thënë: “Shërbëtori yt më ka bërë këtë gjë!”, ai u inatos. ²⁰Atëherë zotëria e JozeDt e mori dhe e futi në burg, në vendin ku ishin mbyllur të burgosurit e mbretit. Kështu ai mbeti në atë burg. ²¹Por Zoti që me JozeDn dhe u tregua dashamirës ndaj tij, duke bërë që t’i hynte në zemër drejtorit të burgut. ²²Kështu drejtori i burgut i besoi JozeDt tërë të burgosurit që ndodheshin në burg; dhe ai ishte përgjegjës për të gjitha që bëheshin aty brënda. ²³Drejtori i burgut nuk kontrollonte më asgjë nga ato që i ishin besuar JozeDt, sepse Zoti ishte me të, dhe Zoti e bënte të mbarë gjithçka që ai bënte.

40 ¹Mbas këtyre gjërave, ndodhi që kupëmbajtësi dhe bukëpjekësi i mbretit të Egjiptit fyen zotërinë e tyre, mbretin e Egjiptit.

²Dhe Faraoni u zemërua me të dy oDcerët e tij, kryekupëmbajtësin dhe kryebukëpjekësin, ³dhe i futi në burg, në shtëpinë e kreut të rojeve, në po atë burg ku ishte mbyllur JozeD. ⁴Dhe kapiteni i rojeve i la nën mbikqyrjen e JozeDt, i cili i ndihmonte. Kështu ata qëndruan në burg për një farë kohe. ⁵Po atë natë, kupëmbajtësi dhe bukëpjekësi i mbretit të Egjiptit, që ishin të mbyllur në burg, panë që të dy një ëndërr, secili ëndërrën e tij, me një kuptim të veçantë. ⁶Dhe të nesërmen në mëngjes

JozeD erdhi tek ata dhe vuri re se ishin të shqetësuar. ⁷ Atëherë ai pyeti oDcerët e Faraonit, që ishin me të në burg, në shtëpinë e zotërisë së tij dhe u tha: “Pse keni sot një fytyrë kaq të trishtuar?”. ⁸ Ata iu përgjegjën: “Kemi parë një ëndërr dhe askush nuk është në gjëndje ta interpretojë”. Atëherë JozeD u tha atyre: “Interpretimet nuk i përkasin vallë Perëndisë? Më tregoni ëndrrat, ju lutem”. ⁹ Kështu kryekupëmbajtësi i tregoi JozeD ëndrrën e tij dhe i tha: “Në ëndrrën time kisha përpara një hardhi; ¹⁰ dhe në atë hardhi kishte tri degë, të cilat sa vunë lastarë, lulëzuan dhe dhanë vile rrushi të pjekur. ¹¹ Tani unë kisha në dorë kupën e Faraonit; mora rrushin, e shtrydha në kupën e Faraonit dhe e vura kupën në dorë të Faraonit”. ¹² JozeD i tha: “Ky është interpretimi i ëndrrës: tri degët janë tri ditë; ¹³ në krye të tri ditëve Faraoni do të të bëjë të ngresh përsëri kokën lart, do të të rivendosë në detyrën tënde dhe ti do t’i japësh në dorë kupën Faraonit, siç bëje më parë, kur ishe kupëmbajtësi i tij. ¹⁴ Por më kujto mua kur të jesh i lumtur; të lutem, trego dashamirësi ndaj meje, duke i folur për mua Faraonit, dhe më nxirr nga kjo shtëpi; ¹⁵ sepse mua më sollën fshehurazi nga vendi i hebrejve, dhe këtu s’kam bërë gjë për t’u futur në këtë burg të nëndheshëm”. ¹⁶ kryebukëpjekësi, duke parë se interpretimi ishte i favorshëm, i tha JozeD: “Edhe unë në ëndrrën time kisha tri shporta me bukë të bardhë mbi krye; ¹⁷ dhe në shportën më të lartë kishte çdo lloj gjellësh të pjekura në furrë për Faraonin; dhe zogjtë i hanin nga shporta që kisha mbi krye”. ¹⁸ Atëherë JozeD u përgjegj dhe tha: “Ky është interpretimi i ëndrrës: tri shportat janë tri ditë; ¹⁹ në krye të tri ditëve Faraoni do të të heqë kokën nga shpatullat, do të varë në një pemë, dhe zogjtë do të hanë mishrat e trupit tënd”. ²⁰ Tani ditën e tretë, ditën e përvjetorit të Faraonit, ndodhi që ai shtroi një banket për të gjithë shërbëtorët e tij; dhe bëri që të ngrinin kokën lartë si kryekupëmbajtësi dhe kryebukëpjekësi, në mes të shërbëtorëve të tij. ²¹ Kështu e rivendosi kryekupëmbajtësin në detyrën e tij si kupëmbajtës që t’i jepte kupën në dorë Faraonit, ²² por bëri që ta varnin kryebukëpjekësin simbas interpretimit që JozeD u kishte dhënë. ²³ Por kryekupëmbajtësi nuk u kujtua për JozeDn, por e harroi.

41 ¹ Por ndodhi që mbas dy vitesh të plota Faraoni pa një ëndërr. Ai ndodhej pranë një lumi, ² dhe ja që ndërsa po ngjiten nga lumi shtatë lopë, të hijshme e të majme, që nisën të kullosin ndër xunkthe. ³ Pas atyre, u ngjiten nga lumi shtatë lopë të tjera të shëmtuara dhe të dobëta, dhe u ndalën pranë të parave në bregun e lumit. ⁴ Tani lopët e shëmtuara dhe të dobëta hëngrën lopët e hijshme dhe të majme. Pastaj Faraoni u zgjua. ⁵ Më pas e zuri gjumi përsëri dhe pa një ëndërr të dytë; dhe, ja, shtatë kallinj të trashë dhe të bukur që dilnin nga një kërcell i vetëm. ⁶ Pastaj, ja, shtatë kallinj të hollë dhe të tharë nga era lindore, që mbinin pas tyre. ⁷ Dhe kallinj të hollë gëlltitën shtatë kallinj të trashë dhe të plotë. Atëherë Faraoni u zgjua dhe, ja, ishte një ëndërr. ⁸ Në mëngjes shpirti i tij qe i trazuar, dhe dërgoi e thirri tërë magjistarët dhe të diturit e Egjiptit; pastaj Faraoni u tregoi ëndrrat e tij, por asnjëri prej tyre nuk qe në gjëndje t’ia interpretonte Faraonit. ⁹ Atëherë kryekupëmbajtësi i foli

Faraonit duke i thënë: “Sot kujtoj gabimet e mia. ¹⁰ Faraoni ishte zemëruar me shërbëtorët e tij dhe më kishte futur në burg në shtëpinë e kreut të rojeve, mua dhe kryebukëpjekësin. ¹¹ Po atë natë, unë dhe ai pamë një ëndërr; secili pa një ëndërr që kishte kuptimin e tij. ¹² Me ne ishte edhe një hebre i ri, shërbëtor i kreut të rojeve; atij i treguam ëndrrat tona dhe ai na i interpretoi, duke i dhënë secilit interpretimin e ëndrrës së tij. ¹³ Dhe gjërat u zhvilluan pikërisht simbas interpretimit që na kishte dhënë ai. Faraoni më rivendosi në detyrën time dhe e vari tjetrin”. ¹⁴ Atëherë Faraoni dërgoi ta thërrisnin JozeDn, që e nxorrën menjëherë nga burgu nëntokësor. Kështu ai u rrua, ndërroi rrobat dhe erdhi te Faraoni. ¹⁵ Dhe Faraoni i tha JozeD: “Kam parë një ëndërr dhe askush nuk është në gjëndje ta interpretojë; por kam dëgjuar për ty se, kur ke dëgjuar një ëndërr, je në gjëndje ta interpretosh”. ¹⁶ JozeD iu përgjegj Faraonit duke i thënë: “Nuk jam unë, por Perëndia do të japë një përgjigje për të mirën e Faraonit”. ¹⁷ Atëherë Faraoni i tha JozeD: “Ja, në ëndrrën time unë rrija në bregun e lumit, ¹⁸ kur u ngjitën nga lumi shtatë lopë të majme dhe të hijshme, që nisën të kullosnin ndër xunkthe. ¹⁹ Pas tyre u ngjitën shtatë lopë të tjera të dobëta, shumë të shëmtuara dhe thatime; lopë të tilla aq të shëmtuara nuk kisha parë kurrë në gjithë shtetin e Egjiptit. ²⁰ Dhe lopët e dobëta dhe të shëmtuara i hëngrën të shtatë lopët e para të majme; ²¹ por edhe pasi i hëngrën, asnjeri nuk mund të dallonte që i kishin ngrënë, sepse ato ishin të shëmtuara si më parë. Kështu u zgjova. ²² Pastaj pashë në ëndrrën time shtatë kallinj që dilnin nga një kërcell i vetëm, të plotë dhe të bukur; ²³ dhe ja shtatë kallinj të tjerë të Dshkur, të hollë dhe të tharë nga era lindore, që mbinin pas të parëve. ²⁴ Pastaj shtatë kallinj të e hollë gëlltitën shtatë kallinj të bukur. Këtë gjë ua tregova magjistarëve, por asnjeri prej tyre nuk qe në gjëndje të më jepte një shpjegim”. ²⁵ Atëherë JozeD i tha Faraonit: “Ëndërrat e Faraonit janë një ëndërr e njëjtë. Perëndia i tregoi Faraonit atë që po gatitet të bëjë. ²⁶ Shtatë lopët e bukura janë shtatë vite dhe shtatë kallinj të bukur janë shtatë vite; është e njëjta ëndërr. ²⁷ Edhe shtatë lopët e dobëta dhe të shëmtuara, që ngjiteshin pas atyre, janë shtatë vite; edhe shtatë kallinj të bosh dhe të tharë nga era lindore janë shtatë vite zije buke. ²⁸ Këto janë ato që i thanë Faraonit: Perëndia i tregoi Faraonit atë që po përgatitet të bëjë. ²⁹ Ja, po vijnë shtatë vite bollëku të madh në tërë vendin e Egjiptit; ³⁰ por pas këtyre do të vinë shtatë vite zije buke dhe gjithë ai bollëk do të harrohet në vendin e Egjiptit; dhe zija do të ligështojë vendin. ³¹ Dhe në vend nuk do ta kujtojnë më bollëkun e mëparshëm për shkak të zisë së bukës që do të vijë, sepse kjo do të jetë shumë e rëndë. ³² Fakti që kjo ëndërr i është shfaqur Faraonit dy herë do të thotë që këtë vendim e ka marrë Perëndia, dhe Perëndia do të bëjë që të ndodhë shpejt. ³³ Prandaj Faraoni të kërkojë një njeri të zgjuar dhe të urtë dhe ta caktojë në krye të Egjiptit. ³⁴ Faraoni duhet të veprojë kështu: të emërojë në vend mbikqyrës për të mbledhur një të pestën e prodhimeve të vendit të Egjiptit, gjatë shtatë viteve të bollëkut. ³⁵ Ata të grumbullojnë të gjitha ushqimet e këtyre viteve të mbara që po vinë dhe të grumbullojnë grurin nën autoritetin e Faraonit dhe ta ruajnë për furnizimin e qyteteve.

³⁶ Këto ushqime do të jenë një rezervë për vendin në parashikim të shtatë viteve të zisë së bukës që do të bjerë në vendin e Egjiptit; kështu vendi nuk do të humbasë nga zija”. ³⁷ Kjo gjë i pëlqeu Faraonit dhe gjithë nëpunësve të tij. ³⁸ Dhe Faraoni u tha nëpunësve të tij: “A mund të gjejmë një njeri si ky, tek i cili të gjendet Fryma e Perëndisë?”. ³⁹ Atëherë Faraoni i tha JozeD: “Me qenë se Perëndia të bëri të dish të gjitha këto gjëra, nuk ka asnjëri të zgjuar dhe të ditur sa ti. ⁴⁰ Ti do të jesh mbi shtëpinë time dhe i tërë populli im do t’u bindet urdhërave të tua; vetëm për fronin unë do të jem më i madh se ti”. ⁴¹ Faraoni i tha JozeD: “Shiko, unë të emëroj mbi gjithë shtetin e Egjiptit”. ⁴² Pastaj Faraoni hoqi unazën nga dora e vet dhe ia vuri në dorë JozeD; e veshi me rroba krejt prej liri dhe i vari në qafë një gjerdan të artë. ⁴³ E hipi pastaj në karron e tij të dytë, dhe para tij thërrisnin: “Në gjunjë!”. Kështu Faraoni e vendosi mbi tërë shtetin e Egjiptit. ⁴⁴ Veç kësaj Faraoni i tha JozeD: “Faraoni jam unë, por pa ty asnjëri nuk ka për të ngritur dorën ose këmbën në tërë shtetin e Egjiptit”. ⁴⁵ Dhe Faraoni e quajti JozeDn me emrin Cofnath-Paneah dhe i dha për grua Asenathin, të bijën e Potiferahut, prifti i Onit. Dhe JozeD u nis për të vizituar shtetin e Egjiptit. ⁴⁶ Tani JozeD ishte tridhjetë vjeç kur u paraqit para Faraonit, mbretit të Egjiptit. Pastaj JozeD u largua nga Faraoni dhe i ra anembanë Egjiptit. ⁴⁷ Gjatë shtatë viteve të bollëkut, toka prodhoi shumë; ⁴⁸ dhe JozeD grumbulloi tërë ushqimet në vendin e Egjiptit gjatë atyre shtatë viteve dhe i vendosi nëpër qytetet; në çdo qytet vendosi ushqimet e territorit përreth. ⁴⁹ Kështu JozeD grumbulloi grurë, si rëra e detit, aq shumë sa pushoi së mbajturi llogari sepse sasia e grurit ishte e pallogaritshme. ⁵⁰ Para se të vinte viti i zisë, JozeD i lindën dy fëmijë që Asenathi, e bija e Potiferahut, prifti i Onit, i lindi. ⁵¹ JozeD e quajti të parëlindurin Manasi, sepse tha: “Perëndia bëri që të harroj çdo shqetësim timin dhe tërë shtëpinë e atit tim”. ⁵² Të dytit i vuri emrin Efraim, sepse tha: “Perëndia më ka bërë frytdhënës në vendin e pikëllimit tim”. ⁵³ Shtatë vitet e bollëkut që qenë në shtetin e Egjiptit morën fund, ⁵⁴ dhe Dlluan shtatë vitet e zisë, ashtu si kishte thënë JozeD. Kishte mungesë ushqimesh në të tëra vendet, por në tërë vendin e Egjiptit kishte bukë. ⁵⁵ Pastaj tërë vendi i Egjiptit Dlloi të vuajë nga uria, dhe populli e ngriti zërin për t’i kërkuar bukë Faraonit. Atëherë Faraoni u tha tërë Egjiptasve: “Shkoni tek JozeD dhe bëni si t’ju thotë ai”. ⁵⁶ Zija ishte përhapur mbi sipërfaqen e tërë vendit dhe JozeD i hapi tërë depot dhe u shiti grurë Egjiptasve. Por zija u bë më e rëndë në vendin e Egjiptit. ⁵⁷ Kështu njerëzit e të gjitha vendeve vinin në Egjipt te JozeD për të blerë grurë, sepse zija qe shtuar mbi tërë tokën.

42 ¹ Por Jakobi, pasi mësoi se në Egjipt kishte grurë, u tha bijve të tij: “Pse shikoni njëri-tjetrin?”. ² Pastaj tha: “Ja, dëgjova se në Egjipt ka grurë; shkoni atje poshtë për të blerë grurë për ne, që të mundim të jetojmë dhe të mos vdesim”. ³ Kështu dhjetë vëllezërit e JozeD zbritën në Egjipt për të blerë grurë. ⁴ Por Jakobi nuk e dërgoi Beniaminin, vëllanë e JozeD, me vëllezërit e tij, sepse thoshte: “Të mos i ngjasë ndonjë fatkeqësi”. ⁵ Bijtë e Izraelit arritën aty, pra, për të blerë grurë, në mes të të ardhurve të tjerë,

sepse në vendin e Kanaanëve mbretëronte zija. ⁶ JozeD ishte qeveritari i vendit; ai u shiste grurë tërë njerëzve të vendit; dhe vëllezërit e JozeD erdhën dhe u përlulën para tij me fytyrën për tokë. ⁷ JozeD pa vëllezërit e tij dhe i njohu, por u suall me ta si një i huaj dhe përdori fjalë të ashpra me ta, duke u thënë: “Nga vini?”. Ata u përgjigjën: “Nga vendi i Kanaanit për të blerë ushqime”. ⁸ Kështu JozeD njohu vëllezërit e tij, por ata nuk e njohën atë. ⁹ Atëherë JozeD iu kujtuan ëndrrat që kishte parë rreth tyre dhe tha: “Ju jeni spiunë! Keni ardhur këtu për të parë pikat e pambrojtura të vendit!”. ¹⁰ Ata iu përgjigjën: “Jo, zotëria im; shërbëtorët e tu kanë ardhur për të blerë ushqime. ¹¹ Jemi të gjithë bijtë e të njejtit njeri, jemi njerëz të ndershëm; shërbëtorët e tu nuk janë spiunë”. ¹² Por ai u tha atyre: “Jo, ju keni ardhur për të parë pikat e pambrojtura të vendit!”. ¹³ Atëherë ata thanë: “Ne, shërbëtorët e tu, jemi dymbëdhjetë vëllezër, bij të të njëjtit njeri nga vendi i Kanaanit. Dhe ja, pra, më i riu është sot me atin tonë, dhe njeri prej tyre nuk është më”. ¹⁴ Por JozeD u tha atyre: “Çështja qëndron ashtu siç ju thashë: ju jeni spiunë! ¹⁵ Ja si do të viheni në provë: ashtu siç është e vërteta që Faraoni jeton, nuk do të dilni këtej para se vëllai juaj më i vogël të vijë këtu. ¹⁶ Dërgoni njerin prej jush të marrë vëllanë tuaj; dhe ju do të qëndroni këtu në burg, që fjalët tuaja të provohen dhe të shihet nëse thoni të vërtetën; për ndryshe, ashtu siç është e vërtetë që Faraoni jeton, ju jeni spiunë!”. ¹⁷ Kështu i futi bashkë në burg për tri ditë. ¹⁸ Ditën e tretë, JozeD u tha atyre: “Bëni këtë dhe do të jetoni; unë kam frikë nga Perëndia! ¹⁹ Në rast se jeni njerëz të ndershëm, njeri nga ju vëllezërit të rrijë i lidhur me zinxhir në burgun tonë, dhe ju shkoni t’u çoni grurë familjeve tuaja që vdesin urie; ²⁰ pastaj më sillni vëllanë tuaj më të vogël; kështu do të vërtetohen fjalët tuaja dhe ju nuk keni për të vdekur”. Dhe ata vepruan kështu. ²¹ Atëherë i thonin njëri-tjetrit: “Ne jemi me të vërtetë fajtorë ndaj vëllait tonë, sepse e pamë ankthin e shpirtit të tij kur ai na lutej, por nuk ia vumë veshin! Ja pse na ra kjo fatkeqësi”. ²² Rubeni iu përgjigj atyre duke thënë: “A nuk ju thoja unë: “Mos kryeni këtë mëkat kundër fëmijës!”? Por ju nuk më dëgjuat. Prandaj tani na kërkohet llogari për gjakun e tij”. ²³ Ata nuk e dinin që JozeD i kuptonte, sepse midis tij dhe atyre kishte një përkthyes. ²⁴ Atëherë ai u largua nga ata dhe qau. Pastaj u kthye pranë tyre dhe u foli; mori Simeonin dhe vuri ta lidhnin me zinxhir para syve të tyre. ²⁵ Pastaj JozeD urdhëroi të mbushnin me grurë thasët e tyre, të vendosnin paratë e secilit në trastën e tij dhe t’u jepnin ushqime për udhëtimin. Dhe kështu u bë. ²⁶ Ata ngarkuan, pra, grurin mbi gomarët e tyre dhe u larguan. ²⁷ Tani, në vendin ku po kalonin natën, njëri prej tyre hapi trastën e vet për t’i dhënë ushqim gomarit të tij dhe pa aty brenda paratë e veta, që ishin në grykë të trastës; ²⁸ kështu iu drejtua vëllezërve të tij: “Paratë e mia m’u rikthyen; ja ku janë në trastën time”. Atëherë, zemërvrarë dhe të trembur, i thonin njëri-tjetrit: “Ç’është vallë kjo që na bëri Perëndia?”. ²⁹ Kështu arritën te Jakobi, ati i tyre, në vendin e Kanaanit dhe i treguan të gjitha ato që kishin ndodhur, duke thënë: ³⁰ “Njeriu, që është zot i vendit, na foli ashpër dhe na trajtoi si spiunë të vendit. ³¹ Dhe ne i thamë: “Jemi njerëz të ndershëm, nuk jemi spiunë;

³²jemi dymbëdhjetë vëllezër, bij të atit tonë; njëri nuk është më dhe më i riu ndodhet sot me atin tonë në vendin e Kanaanit”. ³³Por ai njeri, zoti i vendit, na tha: “Nga kjo do të provoj nëse jeni njerëz të ndershëm: lini pranë meje një prej vëllezërve tuaj, merrni me vete ushqime për familjen tuaj që po vdes nga uria dhe shkoni; ³⁴pastaj më sillni vëllanë tuaj më të vogël. Kështu do të provoj që nuk jeni spiunë, por njerëz të ndershëm; unë do t’ju kthej vëllanë tuaj dhe ju do të keni mundësi të bëni tregëti këtu””. ³⁵Ndërsa ata po zbraznin trastat e tyre, ja që pakot e parave të secilit ishin në trastën e secilit; kështu ata dhe ati i tyre i panë pakot e parave të tyre dhe i zuri frika. ³⁶Atëherë Jakobi, ati i tyre, tha: “Ju më keni lënë pa bijtë e mi! JozeD nuk është më, Simeoni nuk është më, dhe doni të më hiqni edhe Beniaminin! E tërë kjo rëndon mbi mua!”. ³⁷Rubeni i tha të atit: “Po nuk ta ktheva, urdhëro të vriten dy bijtë e mi. Besoma mua, unë do të ta kthej”. ³⁸Por Jakobi u përgjigj: “Biri im nuk ka për të zbritur me ju, sepse vëllai i tij vdiq dhe mbeti vetëm ky: po t’i ndodhte ndonjë fatkeqësi gjatë udhëtimit, do të kallnit në varr pleqërinë time të dhembshme”.

43 ¹Por zija ishte e madhe në vend; ²dhe kur mbaruan së ngrëni grurin që kishin sjellë nga Egjipti, i ati u tha atyre: “Kthehuni për të na blerë pak ushqime”. ³Por Juda iu përgjegj duke thënë: “Ai njeri na ka paralajmëruar haptas duke thënë: “Nuk keni për ta parë fytyrën time, në qoftë se vëllai juaj nuk do të jetë me ju”. ⁴Në qoftë se ti e nis vëllanë tonë me ne, ne do të zbresim dhe do të të blejmë ushqime; ⁵por në rast se nuk e nis, ne nuk kemi për të zbritur, sepse ai njeri na tha: “Nuk keni për ta parë fytyrën time, në rast se vëllai juaj nuk do të jetë me ju””. ⁶Atëherë Izraeli tha: “Pse më dhatë këtë dhembje duke i thënë atij njeriu që kishit edhe një vëlla?”. ⁷Ata iu përgjigjën: “Ai njeri na pyeti me shumë kujdes për ne dhe fareDsin tonë, duke thënë: “Gjallë është ende ati juaj? Keni ndonjë vëlla tjetër?”. Dhe ne u përgjigjëm në bazë të këtyre pyetjeve të tij. Ku të na shkonte nga mendja që ai do të na thoshte: “Silleni këtu vëllanë tuaj?””. ⁸Pastaj Juda i tha Izraelit, atit të tij: “Lëre fëmijën të vijë me mua, dhe do të çohemi dhe do të shkojmë në mënyrë që të rrojmë dhe jo të vdesim, si ne ashtu dhe ti e të vegjëlit tanë. ⁹Unë bëhem garant për të; do t’i kërkosh llogari dorës sime për atë. Në rast se nuk e rikthej dhe nuk e vë para teje, do të jem fajtor para teje për gjithnjë. ¹⁰Po të mos ishim vonuar, në këtë orë do të ishim kthyer për të dytën herë”. ¹¹Atëherë Izraeli, ati i tyre, u tha atyre: “Po të jetë ashtu, veproni në këtë mënyrë: merrni në trastat tuaja disa nga prodhimet më të mira të vendit dhe i çoni atij njeriu një dhuratë: pak balsam, ¹²Merrni me vete dyDshin e parave dhe kthejani paratë që ju vunë në grykën e trastave tuaja, ndofta ka qenë një gabim. ¹³Merrni edhe vëllanë tuaj, dhe çohuni dhe kthehuni tek ai njeri; ¹⁴dhe Perëndia i plotfuqishëm t’ju bëjë të gjeni hir para atij njeriu, kështu që ai të lirojë vëllanë tjetër tuajin dhe Beniaminin. Sa për mua, po të jetë se duhet të mbetem pa bijtë e mi, ashtu qoftë!”. ¹⁵Ata, pra, morën me vete dhuratën si dhe dyDshin e parave dhe Beniaminin; u ngritën dhe zbritën në Egjipt dhe u paraqitën para JozeDt. ¹⁶Kur JozeD pa Beniaminin bashkë me ta, i tha kryeshërbëtorit të shtëpisë së tij: “Çoji këta njerëz në shtëpi,

ther një kafshë dhe përgatit një banquet, sepse ata do të hanë drekë bashkë me mua”.¹⁷ Dhe ai bëri ashtu siç e urdhëroi JozeD dhe i çoi në shtëpinë e JozeD. ¹⁸ Por ata u trembën, për shkak se i kishin çuar në shtëpi të JozeD dhe thanë: “Na sollën këtu për shkak të atyre parave që na u vunë në trastat të parën herë, për të gjetur një shkas kundër nesh, për t’u sulur mbi ne dhe për të na zënë skllëvër bashkë me gomarët tonë”.¹⁹ Pasi iu afruan kryeshërbëtorit të shtëpisë së JozeD, folën me të te dera e shtëpisë dhe thanë: ²⁰ “Zotëria im, ne zbritëm në të vërtetë herën e parë këtu për të blerë ushqime; ²¹ dhe ndodhi që, kur arritëm në vendin ku kaluam natën, hapëm trastat dhe, ja, paratë e secilit prej nesh ndodheshin në grykë të trastës së vet; paratë tona me peshën e tyre të saktë; tani i kemi risjellë me vete. ²² Dhe kemi sjellë me vete para të tjera për të blerë ushqime; ne nuk e dimë kush mund t’i ketë vënë paratë tona në trastat tona”. ²³ Por ai tha: “Qetësohuni, mos u trembni: Perëndia juaj dhe Perëndia e atit tuaj ka vënë një thesar në trastat tuaja. Unë i pata paratë tuaja”. Pastaj u solli Simeonin. ²⁴ Ai njeri i futi në shtëpinë e JozeD, u dha ujë që të lanin këmbët dhe ushqim për gomarët e tyre. ²⁵ Atëherë ata përgatitën dhuratën, duke pritur që JozeD të vinte në mesditë, sepse kishin dëgjuar që do të rrinin për të ngrënë në atë vend. ²⁶ Kur JozeD arriti në shtëpi, ata i paraqitën dhuratën që kishin sjellë me vete në shtëpi, dhe u përkulën para tij deri në tokë. ²⁷ Ai i pyeti si ishin dhe tha: “Ati juaj, për të cilin më keni folur, a është mirë? Është ende gjallë?”. ²⁸ Ata u përgjegjën: “Shërbëtori yt, ati ynë, është mirë; jeton ende”. Dhe e nderuan duke u përkulur. ²⁹ Pastaj JozeD ngriti sytë, pa vëllanë e tij Beniaminin, bir i nënës së tij, dhe tha: “Ky është vëllai juaj më i vogël për të cilin më folët?”. Dhe shtoi: “Perëndia të ndihmoftë, biri im!”. ³⁰ Atëherë JozeD nxitoi të dalë jashtë, sepse ishte mallëngjyer thellë për shkak të vëllait të tij, dhe kërkonte vend ku të qante. Hyri kështu në dhomën e tij dhe aty qau. ³¹ Pastaj lau fytyrën dhe doli; dhe duke i dhënë zemër vetes, tha: “Shtrojeni drekën”. ³² Dreka u shtrua veçmas për të, veçmas për ata dhe për Egjiptasit që hanin veçmas nga ai, sepse Egjiptasit nuk mund të hanin bashkë me Hebrejtë; kjo do të ishte një gjë e neveritshme për Egjiptasit. ³³ Kështu ata u ulën përpara tij: i parëlinduri simbas së drejtës së tij të parëbërnisë dhe më i riu simbas moshës së tij; dhe e shikonin njëri-tjetrin me habi. ³⁴ Dhe JozeD urdhëroi që t’u sillnin racione nga tryeza e vet; por racioni i Beniaminit ishte pesë herë më i madh nga ai i secilit prej tyre. Dhe pinë dhe u gëzuan me të.

44¹ JozeD i dha këtë urdhër kryeshërbëtorit të shtëpisë së tij: “Mbushi trastat e këtyre njerëzve me aq ushqime sa mund të mbajnë dhe vëri paratë e secilit në grykën e çdo traste. ² Përveç kësaj vëre kupën time, kupën prej argjendi, në grykën e trastës të më të riut, bashkë me paratë e grurit të tij”. Dhe ai bëri ashtu siç i tha JozeD. ³ Në mëngjes, sa u bë ditë, i nisën ata njerëz me gomarët e tyre. ⁴ Sapo kishin dalë nga qyteti dhe nuk ishin akoma larg, kur JozeD i tha kryeshërbëtorit të shtëpisë së tij: “Çohu, ndiqi ata njerëz dhe kur t’i kesh arritur, thuaju atyre: “Pse e shpërblyet të mirën me të keqe? ⁵ A nuk është ajo kupa me të cilën pi zotëria im dhe që e përdor për të parathënë të ardhmen? Keni vepruar keq duke u sjellë

kështu””.⁶ Ai i arriti ata dhe u tha këto fjalë.⁷ Atëherë ata iu përgjegjën: “Pse zotëria im na drejton fjalë si këto? Shërbyesit e tu duhet t’i shmangen një qëndrimi të tillë!”⁸ Ja, pra, ne të kemi rikthyer nga vendi i Kanaanit paratë që kishim gjetur në grykën e trastave tona; si mund të vidhim argjend ose Dori nga shtëpia e zotërisë tënd?⁹ Ai prej shërbëtorëve të tu të cilit do t’i gjendet kupa, të dënohet me vdekje; edhe gjithashtu ne do të bëhemi skllavër të zotërisë tënd”.¹⁰ Ai tha: “Mirë, pra, le të bëhet si thoni ju: ai të cilit do t’i gjendet kupa do të bëhet skllavi im dhe ju do të jeni të pafaj”.¹¹ Kështu secili prej tyre nxitoi të ulë për tokë trastën e vet dhe e hapi.¹² Dhe kryeshërbëtori i kontrolloi, duke Dlluar nga më i moshuari dhe duke mbaruar me më të riun; dhe kupa u gjet në thesin e Beniaminit.¹³ Atëherë ata i shqyen rrobat e tyre, ringarkuan secili gomarin e vet dhe u kthyen në qytet.¹⁴ Juda dhe vëllezërit e tij arritën në shtëpinë e JozeD, që gjendej akoma aty, dhe u shtrinë për tokë para tij.¹⁵ Dhe JozeD u tha atyre: “Çfarë veprimi është ky që keni bërë? Nuk e dini që një njeri si unë është në gjëndje të parathotë të ardhmen?”.¹⁶ Juda u përgjegj: “Ç’do t’i themi zotërisë tim? Çfarë fjalë do të përdorim ose si do të mund të justifikohemi? Perëndia ka rigjetur paudhësinë e shërbëtorëve të tu. Ja, jemi skllavër të zotërisë tim, si ne ashtu edhe ai në dorën e të cilit u gjet kupa”.¹⁷ Por JozeD tha: “Larg meje një veprim i tillë! Njeriu, në dorën e të cilit u gjet kupa, do të jetë skllavi im; sa për ju, kthehuni në paqe tek ati juaj”.¹⁸ Atëherë Juda iu afrua JozeD dhe i tha: “Të lutem, zotëria im, lejoje shërbëtorin tënd që t’i thotë një fjalë zotërisë tim, dhe mos u zemëro me shërbëtorin tënd, sepse ti je si Faraoni.¹⁹ Zotëria im i pyeti shërbëtorët e tij duke thënë: “A keni ju baba apo vëlla?”.²⁰ Dhe ne iu përgjegjëm zotërisë tim: “Kemi një baba që është plak me një bir të ri, që i ka lindur në pleqëri; i vëllai ka vdekur, kështu ai ka mbetur i vetmi bir i nënës së tij dhe i ati e do”.²¹ Atëherë ti u the shërbëtorëve të tu: “Sillmani këtu që të mund ta shoh me sytë e mi”.²² Dhe ne i thamë zotërisë tim: “Fëmija nuk mund ta lërë atin e tij, sepse po të duhej ta linte, i ati do të vdiste”.²³ Por ti u the shërbëtorëve të tu: “Në rast se vëllai juaj më i ri nuk zbret bashkë me ju, ju nuk do ta shihni më fytyrën time”.²⁴ Kështu që kur u ngjitëm përsëri të shërbëtorit yt, ati im, i treguam fjalët e zotërisë tim.²⁵ Atëherë ati ynë tha: “Kthehuni të na blini pak ushqime”.²⁶ Ne u përgjegjëm: “Nuk mund të zbresim atje poshtë; do të zbresim vetëm në rast se vjen me ne vëllai ynë më i vogël; sepse nuk mund ta shohim fytyrën e atij njeriu po të jetë se vëllai ynë më i vogël nuk është me ne”.²⁷ Dhe shërbëtori yt, ati ynë, na u përgjegj: “Ju e dini që gruaja ime më lindi dy bij; ²⁸njëri prej tyre më la dhe unë i thashë: Me siguri ai është bërë copë e çikë dhe nuk e kam parë më qysh atëherë; ²⁹dhe po të ma hiqni edhe këtë dhe i ndodh ndonjë fatkeqësi, ju do të kallni në varr pleqërinë time të dhembshme”.³⁰ Kështu, pra, kur të arrij të shërbëtorit yt, ati im, në qoftë se fëmija nuk është me ne, sepse jeta e tij është e lidhur me atë të fëmijës,³¹ do të ndodhë që, sa të shohë që fëmija nuk është me ne, ai ka për të vdekur; dhe shërbëtorët e tu do ta kenë kallur në varr pleqërinë e shërbëtorit tënd, të atit tonë.³² Tani, me qenë se shërbëtori yt është bërë dorëzanë për fëmijën pranë

atit tim dhe i ka thënë: “Në rast se nuk do ta rikthej do të jem për gjithnjë fajtor ndaj atit tim”, ³³ lejo, pra, tani që shërbëtori yt të mbetet skllav i zotërisë tim në vend të fëmijës, dhe që fëmija të kthehet me vëllezërit e tij. ³⁴ Sepse si mund të rikthehem tek ati im në qoftë se fëmija nuk është me mua? Ah, mos e pafsha dhembjen që do të pushtonte atin tim!”.

45 ¹ Atëherë JozeD nuk e përmbajti dot më veten para tërë të pranishmëve dhe briti: “Nxirrini jashtë të gjithë nga prania ime!”. Kështu nuk mbeti asnjëri me JozeDn kur ai u tregoi vëllezërve të tij se kush ishte. ² Dhe qau aq fort sa që e dëgjuan edhe vet Egjiptasit, dhe ky lajm arriti edhe në shtëpinë e Faraonit. ³ Pastaj JozeD u tha vëllezërve të tij: “Unë jam JozeD, a është ende gjallë ati im?”. Por vëllezërit e tij nuk mund t’i përgjigjeshin, sepse ishin të tronditur thellë në praninë e tij. ⁴ Atëherë JozeD u tha vëllezërve të tij: “Afrohuni, pra, tek unë!”. Ata iu afruan dhe ai u tha: “Unë jam JozeD, vëllai juaj, që ju e shitët që ta çonin në Egjipt. ⁵ Por tani mos u trishtoni dhe mos t’ju vijë keq që më shitët me qëllim që të çohesha këtu poshtë, sepse Perëndia më ka dërguar para jush për të ruajtur jetën tuaj. ⁶ Në fakt u bënë dy vjet që ra zija e bukës në vend; dhe do të ketë pesë vjet të tjera gjatë të cilave as do të lërohet, as do të korret. ⁷ Por Perëndia më ka dërguar para jush, me qëllim që të ruhet diçka mbi tokë dhe për t’ju shpëtuar jetën me një çlirim të madh. ⁸ Nuk jeni ju, pra, që më dërguat këtu, por është Perëndia; ai më caktoi si atë i Faraonit, si zot i krejt shtëpisë së tij dhe si qeveritar i tërë vendit të Egjiptit. ⁹ Nxitoni të riktheheni tek ati im dhe i thoni: “Kështu thotë biri yt JozeD: Perëndia më ka caktuar si zot i gjithë Egjiptit; zbrit tek unë, mos u vono; ¹⁰ ti do të banosh në vendin e Goshenit dhe do jesh afër meje; ti dhe bijtë e tu, bijtë e bijve të tu, kopetë e bagëtive të imta e të trasha dhe gjithçka ti zotëron. ¹¹ Dhe atje unë do të të ushqej, sepse do të ketë edhe pesë vjet të tjera zije, me qëllim që ti të mos katandisesh në mjerim: ti, familja jote dhe gjithçka zotëron”. ¹² Dhe ja, sytë tuaja dhe sytë e vëllait tim Beniaminit shohin që është goja ime që ju Det. ¹³ Tregojani, pra, atit tim tërë lavdinë time këtu në Egjipt dhe gjithçka patë, shpejtoni ta sillni atin tim këtu”. ¹⁴ Pastaj iu hodh në qafë vëllait të tij Beniamin dhe qau, dhe Beniamini qau i shtrënguar në qafën e tij. ¹⁵ Ai puthi gjithashtu tërë vëllezërit e tij dhe qau i shtrënguar me ta. Pastaj vëllezërit e tij Dlluan të Dasin me të. ¹⁶ Jehona e kësaj ngjarjeje u përhap në shtëpinë e Faraonit dhe njerëzit thanë: “Kanë ardhur vëllezërit e JozeD”. Kjo i pëlqeu Faraonit dhe shërbëtorëve të tij. ¹⁷ Atëherë Faraoni i tha JozeD: “Thuaju vëllezërve të tu: “Bëni këtë: Ngarkoni kafshët tuaja dhe shkoni; kthehuni në vendin e Kanaanit. ¹⁸ Pastaj merrni atin tuaj dhe familjet tuaja, dhe ejani tek unë; unë do t’ju jap më të mirat e vendit të Egjiptit dhe do të hani prodhimet më të zgjedhura të vendit”. ¹⁹ Ti ke urdhërin t’u thuash atyre: “Bëni këtë: Merrni me vete nga vendi i Egjiptit qerre për të vegjëlit tuaj dhe për gratë tuaja; merrni atin tuaj dhe ejani. ²⁰ Dhe mos u shqetësoni për orenditë shtëpiake, sepse sendet më të mira që ka Egjipti do të jenë tuajat”. ²¹ Bijtë e Izraelit vepruan kështu, dhe JozeD u dha atyre qerre, simbas urdhërit të Faraonit, si edhe ushqime për udhëtimin. ²² Të gjithëve u dha një palë rroba për

ndërrësë për secilin, por Beniaminit i dha treqind sikla argjendi dhe pesë ndërrësë veshmbathje; ²³ atit të tij i dërgoi: dhjetë gomarë të ngarkuar me gjërat më të mira të Egjiptit, dhjetë gomarica të ngarkuara me grurë, bukë dhe ushqime për atin e tij gjatë udhëtimit. ²⁴ Kështu i nisi vëllezërit e tij dhe, ndërsa ata po iknin, u tha: “Mos u grindni rrugës”. ²⁵ Atëherë ata u ngjitën përsëri nga Egjipti dhe arritën në vendin e Kanaanit te Jakobi, ati i tyre. ²⁶ Dhe i kallëzuan gjithçka, duke thënë: “JozeD është ende gjallë dhe është qeveritari i gjithë shtetit të Egjiptit”. Por zemra e atij nuk iu ngroh, sepse nuk u besonte atyre. ²⁷ Po kur ata i treguan tërë fjalët që u kishte thënë JozeD dhe kur pa qerret që JozeD kishte dërguar për ta marrë atë, atëherë shpirti i Jakobit atit të tyre, u ringjall ²⁸ dhe Izraeli tha: “Mjaft; djali im JozeD është ende gjallë; unë do të shkoj ta shoh para se të vdes”.

46 ¹ Izraeli, pra, u nis me të gjitha ato që kishte dhe, kur arriti në Beer-Sheba, i bëri Di Perëndisë të atit të tij Isak. ² Dhe Perëndia i foli Izraelit në vegime nate dhe tha: “Jakob, Jakob!”. Ai u përgjegj: “Ja ku jam”. ³ Atëherë Perëndia tha: “Unë jam Perëndia, Perëndia i atit tënd; mos ki frikë të zbresësh në Egjipt, sepse aty do të të bëj një komb të madh. ⁴ Unë do të zbres bashkë me ty në Egjipt dhe do të bëj që sigurisht të kthehesh, dhe JozeD do të t'i mbyllë sytë”. ⁵ Atëherë Jakobi u nis nga Beer-Sheba dhe bijtë e Izraelit e hipën Jakobin, atin e tyre, fëmijët e vegjël dhe gratë e tyre mbi qerret që Faraoni kishte dërguar për t'i mbartur. ⁶ Kështu ata morën me vete bagëtinë dhe sendet që kishin blerë në vendin e Kanaanit dhe erdhën në Egjipt. Është fjala për Jakobin me tërë pasardhësit e tij. ⁷ Ai mori me vete në Egjipt bijtë e tij, bijtë e bijve të tij, bijat e tij dhe bijat e bijve të tij dhe tërë pasardhësit e tij. ⁸ Këta janë emrat e bijve të Izraelit që erdhën në Egjipt: Jakobi dhe bijtë e tij. I parëlinduri i Jakobit: Rubeni. ⁹ Bijtë e Rubenit: Hanoku, Pallu, Hetsroni dhe Karmi ¹⁰ Bijtë e Simeonit: Jemueli, Jamini, Ohadi, Jakini, Tsohari dhe Sauli, biri i një Kananease. ¹¹ Bijtë e Levit: Gershomi, Kehathi dhe Merari. ¹² Bijtë e Judës: Eri, Onani, Shelahu, Peretsi dhe Zerahu; (por Eri dhe Onani vdiqën në vendin e Kanaanit). Bijtë e Peretsit qenë: Hetsroni dhe Hamuli. ¹³ Bijtë e Isakarit: Tola, Puvahu, Jobi dhe Shimroni. ¹⁴ Bijtë e Zabulonit: Seredi, Eloni dhe Jahleeli. ¹⁵ Këta qenë bijtë që Lea i lindi Jakobit në Padan-Aram, përveç bijës së saj Dina. Bijtë dhe bijat e saj ishin gjithsej tridhjetë e tre veta. ¹⁶ Bijtë e Gadit: TsiDoni, Haxhi, Shuni, Etsboni, Eri, Arodi dhe Areli. ¹⁷ Bijtë e Asherit: Jmna, Jshua, Jshni, Beriahu dhe Serahu motra e tyre. Dhe bijtë e Beriahut: Heberi dhe Malkieli. ¹⁸ Këta qenë bijtë e Zilpahut që Labano i kishte dhënë bijës së tij Lea; dhe ajo i lindi Jakobit: gjithsej gjashtëmbëdhjetë veta. ¹⁹ Bijtë e Raketës, gruas së Jakobit: JozeD dhe Beniamini. ²⁰ Dhe JozeD në vendin e Egjiptit, i lindën Manasi dhe Efraimi. Nëna e tyre ishte Asenathi, e bija e Potiferahut, prift i Onit. ²¹ Bijtë e Beniaminit: Belahu, Bekeri, Ashbeli, Gerahu, Naamani, Ehi, Roshi, Mupimi, Hupimi dhe Ardi. ²² Këta qenë bijtë e Raketës që i lindën Jakobit: gjithsej katërmëdhjetë veta. ²³ Biri i Danit: Hushimi. ²⁴ Bijtë e Neftalisë: Jahtseeli, Guni, Jetseri dhe Shilemi. ²⁵ Këta qenë bijtë e Bilhahut, që Labano ia kishte dhënë bijës së tij Rakela dhe që kjo ia lindi Jakobit:

gjithsej shtatë veta. ²⁶ Njerëzit që erdhën me Jakobin në Egjipt, pasardhës të tij, pa llogaritur gratë e bijve të Jakobit, ishin gjithsej gjashtëdhjetë e gjashtë veta. ²⁷ Bijtë e JozeDit, që i lindën në Egjipt, ishin dy. Tërë personat e familjes së Jakobit që erdhën në Egjipt ishin gjithsej shtatëdhjetë veta. ²⁸ Por Jakobi dërgoi para tij Judën me qëllim që ta fuste në vendin e Goshenit. Dhe kështu ata arritën në vendin e Goshenit. ²⁹ Atëherë JozeD e mbrehu qerren e tij dhe mori të përpjetën për në Goshen që të takonte Izraelin, atin e tij; sa e pa, iu hodh në qafë dhe qau gjatë i shtrënguar pas tij. ³⁰ Dhe Izraeli i tha JozeDit: “Tani le të vdes, sepse pashë fytyrën tënde dhe ti je akoma gjallë”. ³¹ Atëherë JozeD u tha vëllezërve të tij dhe familjes të atit të tij: “Do të ngjitem për ta njoftuar Faraonin dhe do t’i them: “Vëllezërit e mi dhe familja e atit tim, që ishin në vendin e Kanaanit, kanë ardhur tek unë. ³² Ata janë barinj, sepse kanë qenë gjithnjë rritës bagëtish, dhe kanë sjellë me vete kopetë e tyre dhe gjithçka zotërojnë”. ³³ Kur Faraoni do t’ju thërrasë dhe do t’ju thotë: “Me ç’punë merreni?”, ju do t’i përgjigjeni: ³⁴ “Shërbëtorët e tu kanë qenë rritës bagëtish nga fëmijëria e deri sot, si ne ashtu dhe etërit tanë”, që të keni mundësi të banoni në vendin e Goshenit. Sepse Egjiptasit ndiejnë neveri për tërë barinjtë”.

47 ¹ JozeD shkoi, pra, të njoftojë Faraonin dhe i tha: “Ati im dhe vëllezërit e mi, me gjithë kopetë e tyre, të bagëtive të imta dhe të trasha dhe me gjithçka kanë, kanë ardhur nga vendi i Kanaanit; dhe ja, tani ndodhen në vendin e Goshenit”. ² Pastaj mori pesë nga vëllezërit e tij dhe ia paraqiti Faraonit. ³ Atëherë Faraoni u tha vëllezërve të JozeDit: “Me ç’punë merreni?”. Ata iu përgjigjën Faraonit: “Shërbëtorët e tu janë barinj, si ne ashtu dhe etërit tanë”. ⁴ Pastaj i thanë Faraonit: “Kemi ardhur për të banuar në këtë vend, sepse nuk kishte më kullota për kopetë e shërbëtorëve të tu, sepse ka zi të madhe në vendin e Kanaanit. Lejona tani që shërbëtorët e tu të banojnë në vendin e Goshenit”. ⁵ Atëherë Faraoni ia drejtoi fjalën JozeDit, duke i thënë: “Ati yt dhe vëllezërit e tu erdhën te ti; ⁶ vendi i Egjiptit është në dispozicionin tënd; bëj që ati yt dhe vëllezërit e tu të banojnë në pjesën më të mirë të vendit; le të banojnë edhe në vendin e Goshenit. Dhe në qoftë se ti di që midis tyre ka njerëz të zotë, caktoji kryeintendentë të bagëtisë sime”. ⁷ Pastaj JozeD e çoi Jakobin, atin e tij, te Faraoni dhe ia paraqiti. Dhe Jakobi bekoj Faraonin. ⁸ Atëherë Faraoni i tha Jakobit: “Sa vjet ke që jeton?”. ⁹ Jakobi iu përgjegj Faraonit: “Vitet e shtegtimit tim janë njëqind e tridhjetë; vitet e jetës sime kanë qenë të pakta dhe të këqija, dhe nuk e kanë arritur numrin e viteve të jetës së etërve të mi, në ditët e shtegtimit të tyre”. ¹⁰ Jakobi e bekoj përsëri Faraonin dhe u largua nga prania e Faraonit. ¹¹ Kështu JozeD vendosi atin e tij dhe vëllezërit e tij dhe u dha atyre një pronë në vendin e Egjiptit, në pjesën më të mirë të vendit, në krahinën e Ramsesit, ashtu siç kishte urdhëruar Faraoni. ¹² Dhe JozeD e mbajti me bukë të atin, të vëllezërit dhe tërë familjen e të atit duke i furnizuar sipas numrit të bijve. ¹³ Ndërkaq në të gjithë vendin nuk kishte bukë, sepse zija e bukës ishte shumë e madhe; vendi i Egjiptit dhe vendi i Kanaanit vuanin nga uria. ¹⁴ JozeD mblodhi tërë paratë që gjendeshin në vendin e Egjiptit dhe në

vendin e Kanaanit në këmbim të grurit që ata blinin; dhe këto para JozeD i çoi në shtëpinë e Faraonit. ¹⁵ Por kur në vendin e Egjiptit dhe në vendin e Kanaanit nuk pati më para, tërë Egjiptasit erdhën te JozeD dhe thanë: “Na jep bukë! Pse duhet të vdesim para syve të tu? Sepse paratë tona kanë mbaruar”. ¹⁶ JozeD tha: “Jepni bagëtinë tuaj; dhe unë do t’ju jap bukë në këmbim të bagëtisë suaj, në qoftë se i keni mbaruar paratë”. ¹⁷ Atëherë ata i çuan JozeD bagëtinë e tyre; dhe JozeD u dha atyre bukë në këmbim të kuajve të tyre, të kopeve të tyre me dele, të qeve dhe të gomarëve. Kështu i furnizoi me bukë për atë vit në këmbim të gjithë bagëtisë së tyre. ¹⁸ Mbasi kaloi ai vit, u kthyen tek ai vitin pasues dhe i thanë: “Nuk mund t’ja fshehim zotërisë tonë që, me qenë se paratë mbaruan dhe kopetë e bagëtisë sonë janë bërë pronë e zotërisë tonë, nuk mbetet asgjë tjetër që zotëria ime mund të na marrë veç trupave tonë dhe tokave tona. ¹⁹ Pse duhet të mbarojmë para syve të tu, ne dhe tokat tona? Blina ne dhe tokat tona në këmbim të bukës, dhe ne me tokat tona do të jemi skllëvër të Faraonit; na jep të mbjellim që të mund të jetojmë dhe jo të vdesim, dhe toka të mos shndërrohet në një shkretëtirë”. ²⁰ Kështu JozeD bleu për Faraonin tërë tokat e Egjiptit, sepse Egjiptasit shitën secili arën e vet, me që ishin goditur rëndë nga zija e bukës. Kështu vëndi u bë pronë e Faraonit. ²¹ Sa për popullin, e zhvendosi nëpër qytete, në të katër anët e Egjiptit; ²² vetëm tokat e priftërinjve nuk i bleu, sepse priftërinjtë merrnin furnizime nga Faraoni dhe rronin nga furnizimet që u jepte Faraoni; për këtë arsye ata nuk i shitën tokat e tyre. ²³ Por JozeD i tha popullit: “Ja, sot ju bleva ju dhe tokat tuaja për Faraonin; ja ku e keni farën; mbillni tokën; ²⁴ në kohën e korrjes, të pestën pjesë do t’ia jepni Faraonit dhe katër pjesë do të jenë tuajat për të siguruar farën e arave, ushqimin tuaj dhe të personave të shtëpisë suaj dhe për ushqimin e fëmijëve tuaj”. ²⁵ Dhe ata thanë: “Ti na shpëtove jetën! Paçim hir në sytë e zotërisë tonë, dhe ne do të jemi skllëvërit e Faraonit”. ²⁶ JozeD e bëri ligj këtë në vendin e Egjiptit, i cili vazhdon edhe sot e kësaj dite dhe sipas të cilit e pesta pjesë e korrjes duhet t’i jepet Faraonit. Vetëm tokat e priftërinjve nuk u bënë pronë e Faraonit. ²⁷ Kështu Izraeli banoi në vendin e Egjiptit, në vendin e Goshenit; aty ata patën prona, qenë frytdhënës dhe u shumuan fort. ²⁸ Jakobi jetoi në vendin e Egjiptit shtatëmbëdhjetë vjet dhe kohëzgjatja e jetës së Jakobit qe njëqind e dyzet e shtatë vjet. ²⁹ Kur koha e vdekjes po i afrohej Izraelit, ai thirri të birin Jozef dhe i tha: “Në paça gjetur hir në sytë e tu, vëre dorën tënde poshtë kofshës sime dhe sillu me mua me mirëdashje dhe besnikëri; të lutem, mos më varros në Egjipt! ³⁰ Por kur do të pushoj me etërit e mi, më nxirr jashtë Egjiptit dhe më varros në varrin e tyre!”. Ai u përgjigj: “Do të bëj si thua ti”. ³¹ Atëherë Jakobi tha: “Betomu”. Dhe JozeD iu betua. Pastaj Izraeli, duke u mbështetur te koka e shtratit, ra në adhurim.

48 ¹ Mbas këtyre gjërave, ndodhi që i thanë JozeD: “Ja, ati yt është i sëmurë”. Kështu ai mori me vete dy bijtë e tij, Manasin dhe Efraimin. ² Kur i thanë Jakobit: “Ja, biri yt JozeD po vjen te ti”, Izraeli mblodhi tërë forcat dhe u ul mbi shtratin e tij. ³ Atëherë Jakobi i tha

JozeDt: “Perëndia i plotfuqishëm m’u shfaq në Luc, në vendin e Kanaanit, më bekoj ⁴ dhe më tha: “Ja, unë do të të bëj frytdhënës, do të të shumoj, do të bëj prej teje një shumicë popujsh dhe do t’u jap këtë vend pasardhësve të tu pas teje, si pronë përjetë”. ⁵Tani dy bijtë e tu, që të kanë lindur në vendin e Egjiptit para se unë të vija tek ti në Egjipt, janë të mitë. Efraimi dhe Manasi janë të mitë, ashtu si Rubeni dhe Simeoni. ⁶Por bijtë që ke lindur mbas tyre do të jenë të tutë; në territorin e trashëgimisë së tyre do të thirren me emrin e vëllezërve të tyre. ⁷Sa për mua, ndërsa po kthehesha nga Padani, Rakela vdiq pranë meje gjatë udhëtimit, në vendin e Kanaanit, aty afër Efratës; dhe e varrosa atje, në rrugën e Efratës, që është Betlemi”. ⁸Kur Izraeli pa bijtë e JozeDt, tha: “Kush janë këta?”. ⁹JozeD iu përgjeggj të atit: “Janë fëmijët e mi që Perëndia më ka dhënë këtu”. Atëherë ai tha: “M’i afro dhe unë do t’i bekoj”. ¹⁰Tani sytë e Izraelit ishin venitur për shkak të moshës dhe nuk shihte fare. JozeD i afroi ata dhe ai i puthi dhe i përqafoi. ¹¹Pastaj Izraeli i tha JozeDt: “Unë nuk mendoja të shikoja përsëri fytyrën tënde, por tani Perëndia më dha mundësinë të shikoj edhe pasardhësit e tu”. ¹²JozeD i tërhoqi nga gjunjët e të atit dhe u përul me fytyrën në tokë. ¹³Pastaj JozeD i mori që të dy: Efraimin në të djathtë të tij dhe në të majtë të Izraelit, Manasin në të majtë të tij dhe në të djathtë të Izraelit, dhe i afroi pranë atij. ¹⁴Atëherë Izraeli zgjati dorën e tij të djathtë dhe e vuri mbi kryet e Efraimit që ishte më i riu, dhe vuri dorën e tij të majtë mbi kryet e Manasit duke kryqëzuar duart, ndonëse Manasi ishte i parëlinduri. ¹⁵Kështu bekoj JozeD dhe tha: “Perëndia, para të cilit ecën etërit e mi Abrahami dhe Isaku, Perëndia që më ka ushqyer qysh prej lindjes sime deri më sot, ¹⁶Engjëlli që më ka çliruar nga çdo e keqe, le t’i bekojë këta fëmijë! Le të quhen me emrin tim dhe me emrin e etërve të mi Abraham dhe Isak, dhe të shumohen fort mbi tokë!”. ¹⁷Kur JozeD pa që i ati kishte vënë dorën e djathtë mbi kokën e Efraimit, kjo nuk i pëlqeu; prandaj ai kapi dorën e atit të tij për ta hequr nga kryet e Efraimit dhe për ta vënë mbi kryet e Manasit. ¹⁸Pastaj JozeD i tha atit të tij: “Jo kështu, ati im, sepse i parëlinduri është ky këtu; vëre dorën tënde të djathtë mbi kryet e tij”. ¹⁹Por i ati refuzoi dhe tha: “E di, biri im, e di; edhe ai do të bëhet një popull, edhe ai do të jetë i madh; megjithatë, vëllai yt më i vogël do të bëhet më i madh se ai, dhe pasardhësit e tij do të bëhen një mori kombesh”. ²⁰Dhe atë ditë i bekoj duke thënë: “Për ty Izraeli ka për të bekuar, duke thënë: “Perëndia të të bëj si Efraimi dhe si Manasi!””. Kështu ai e vuri Efraimin para Manasit. ²¹Pastaj Izraeli i tha JozeDt: “Ja, unë kam për të vdekur pas pak, por Perëndia do të jetë me ju dhe do t’ju çojë përsëri në vendin e etërve tuaj. ²²Veç kësaj, ty po të jap një pjesë më të madhe në krahasim me vëllezërit e tu, atë që Dtova nga Amorejtë me shpatën dhe harkun tim”.

49 ¹Pastaj Jakobi thirri bijtë e tij dhe tha: “Mblidhuni që unë t’ju njoftoj çfarë do t’ju ndodhë në ditët e ardhshme. ²Mblidhuni dhe dëgjoni, o bijtë e Jakobit! Dëgjoni Izraelin, atin tuaj! ³Ruben, ti je i parëlinduri im, forca ime, Dlli i fuqisë sime, i dalluar për dinjitet dhe për forcë. ⁴I rrëmbyer si uji, ti nuk do të kesh epërsinë, sepse hiqe mbi

shtratin e atit tënd dhe e përdhose. Ai hipi mbi shtratin tim. ⁵ Simeoni dhe Levi janë vëllezër: shpatat e tyre janë vegla dhune. ⁶ Mos hyftë shpirti im në mendjen e tyre, lavdia ime mos u bashkoftë me kuvendin e tyre! Sepse në mërinë e tyre kanë vrarë njerëz, në kryeneçësinë e tyre u kanë prerë leqet e këmbëve demave. ⁷ Mallkuar qoftë mëria e tyre, sepse ka qënë e egër, dhe tërbimi i tyre sepse ka qënë mizor! Unë do t'i ndaj te Jakobi dhe do t'i shpërndaj te Izraeli. ⁸ Judë, vëllezërit e tu do të të lavdërojnë; dora jote do të jetë mbi zverkun e armiqve të tu; bijtë e atit tënd do të përkulen para teje. ⁹ Juda është një luan i ri; ti zë Dll nga preja, biri im; ai përkulet, struket si një luan, si një luaneshë; kush guxon ta zgjojë? ¹⁰ Skeptri nuk do t'i hiqet Judës, as bastuni i komandimit nga këmbët e tij, deri sa të vijë Shilohu; dhe atij do t'i binden popujt. ¹¹ Ai e lidh gomarin e tij të vogël në pjergull dhe këriçin e gomaricës së tij në pjergullën më të mirë; i lan rrobat e tij në verë dhe mantelin e tij në gjakun e rrushit. ¹² Ai i ka sytë të ndritura nga vera dhe dhëmbët e bardha nga qumështi. ¹³ Zabuloni do të banojë në breg të deteve; dhe do të përbëjë një vendstrehim për anijet; kuDri i tij do të zgjatet drejt Sidonit. ¹⁴ Isakari është një gomar i fuqishëm, i shtrirë nëpër vathë. ¹⁵ Ai e pa që çlodhja është e mirë dhe që vendi është i këndshëm; ai përkuli kurrizin për të mbajtur peshën dhe u bë një shërbëtor i punës së detyruar. ¹⁶ Dani do ta gjykojë popullin e tij, si një nga Dset e Izraelit. ¹⁷ Dani do të jetë një gjarpër në rrugë, një nepërkë nëpër shteg, që kafshon thembrat e kalit, kështu që kalorësi rrëzohet së prapthi. ¹⁸ Unë pres shpëtimin tënd, o Zot! ¹⁹ Një bandë grabitësish do të sulmojë Gadin, por edhe ai do t'i sulmojë këmba këmbës. ²⁰ Nga Asheri do të vijë buka e shijshme dhe ai do të japë kënaqësira reale. ²¹ Neftali është një drenushe e lënë e lirë, ai thotë fjalë të bukura. ²² JozeD është një degë e një druri frytdhënës; një degë e një druri frytdhënës që ndodhet pranë një burimi; degët e tij shtrihen mbi murin. ²³ Harkëtarët e kanë provokuar, i kanë hedhur shigjeta, e kanë ndjekur; ²⁴ por harku i tij ka mbetur i fortë; krahët e tij janë përforcuar nga duart e të Fuqishmit të Jakobit (e atij që është bariu dhe shkëmbi i Izraelit), ²⁵ nga Perëndia e atit tënd që do të të ndihmojë dhe nga Shumë i Larti që do të bekojë me bekimet e qiellit nga lart, me bekimet e humnerës që ndodhet poshtë, me bekimet e sisëve dhe gjirit të nënës. ²⁶ Bekimet e atit tënd ua kalojnë bekimeve të të parëve të mi, deri në majat e kodrave të përjetshme. Ata do të jenë mbi kryet e JozeDt dhe mbi kurorën e atij që u nda nga vëllezërit e tij. ²⁷ Beniamini është një ujk grabitqar; në mëngjes ha gjahun dhe në mbrëmje ndan prenë. ²⁸ Tërë këta janë dymbëdhjetë Dset e Izraelit; dhe pikërisht këtë u tha ati i tyre kur i bekoj. I bekoj duke i dhënë secilit një bekim të veçantë. ²⁹ Pastaj Jakobi i urdhëroi duke thënë: “Unë jam duke u ribashkuar me popullin tim; më varrosni pranë etërve të mi në shpellën që ndodhet në arën e Efron Hiteut, ³⁰ në shpellën që është në fushën e Makpelahut përballë Mamres, në vendin e Kanaanit, atë që Abrahami bleu në arën nga Efron Hiteu, si vendvarrim, pronë e tij. ³¹ Atje u varrosën Abrahami dhe Sara, gruaja e tij, aty u varrosën Isaku dhe Rebeka, e shoqja, dhe aty unë varrosa Lean. ³² Ara dhe shpella që ndodhet aty u blenë nga bijtë e

Hethit”.³³ Kur Jakobi mbaroi së dhëni këto urdhëra bijve të tij, mblodhi këmbët në shtrat dhe vdiq; dhe u bashkua me popullin e tij.

50¹ Atëherë JozeD u hodh mbi fytyrën e të atit, qau mbi të dhe e puthi.² Pastaj JozeD urdhëroi mjekët që ishin në shërbim të tij të balsamosnin të atin; dhe mjekët e balsamosën Izraelin.³ U deshën dyzet ditë, sepse e tillë ishte koha e nevojshme për balsamimin; dhe Egjiptasit e qanë shtatëdhjetë ditë.⁴ Kur kaluan ditët e zisë të mbajtura për të, JozeD foli në shtëpinë e Faraonit duke thënë: “Në qoftë se kam gjetur hirin tuaj, i thoni Faraonit këto fjalë: ⁵Ati im më ka vënë të betohem dhe më ka thënë: “Ja, unë jam duke vdekur; më varros në varrin që kam gërmuar në vendin e Kanaanit”. Tani, pra, më lejo të ngjitem për të varrosur atin tim, pastaj do të kthehem”.⁶ Faraoni u përgjegj: “Ngjitu dhe varrose atin tënd ashtu si të ka vënë të betohesh”.⁷ Atëherë JozeD u ngjit për të varrosur të atin; dhe me të u ngjitën tërë shërbëtorët e Faraonit, të moshuarit e shtëpisë së tij dhe tërë të moshuarit e vendit të Egjiptit,⁸ dhe tërë shtëpia e JozeDt, vëllezërit e tij dhe shtëpia e të atit. Në vendin e Goshenit lanë vetëm fëmijët e tyre të vegjël, kopetë me bagëtinë e imët dhe me bagëtinë e trashë.⁹ Me të u ngjitën lart gjithashtu qerre dhe kalorës, aq sa u formua një vargan i madh njerëzish.¹⁰ Me të arritur në lëmin e Atadit, që është përtej Jordanit, u dëgjuan vajtime të mëdha dhe solemne; dhe JozeD mbajti shtatë ditë zi për të atin.¹¹ Kur banorët e vendit, Kananejtë, panë zinë në lëmin e Atadit, thanë: “Kjo është një zi e madhe për Egjiptasit!”. Prandaj ai vend u quajt Abel-Mitsraim dhe ndodhet përtej Jordanit.¹² Bijtë e tij bënë për të atë që ai i kishte urdhëruar.¹³ Bijtë e tij e bartën në vendin e Kanaanit dhe e varrosën në shpellën e fushës së Malkpelahut, përballë Mamres, që Abrahami e kishte blerë bashkë me arën nga Efron Hiteu, si vendvarrim, pronë e tij.¹⁴ Mbase varrosi të atin, JozeD u kthye në Egjipt bashkë me vëllezërit e tij dhe me të gjithë ata që ishin ngjitur deri atje për të varrosur atin e tij.¹⁵ Vëllezërit e JozeDt kur panë se ati i tyre vdiq, thanë: “Mos vallë JozeD na mban inat dhe merr hak për tërë të keqen që i kemi bërë?”.¹⁶ Atëherë i çuan fjalë JozeDt: “Ati yt para se të vdiste dha këtë porosi duke thënë: ¹⁷“Kështu do t’i thoni JozeDt: “Falu vëllezërve të tu të keqen që të kanë bërë, mëkatin e tyre, sepse të kanë bërë keq”. Falu, pra, tani krimin shërbëtorëve të Perëndisë të atit tënd”. JozeD qau kur i folën kështu.¹⁸ Pastaj erdhën edhe vëllezërit e tij dhe u shtrinë para tij, dhe i thanë: “Ja, ne jemi shërbëtorët e tu”.¹⁹ JozeD u tha atyre: “Mos u trembni, se mos jam unë në vend të Perëndisë?”.²⁰ Ju keni kurdisur të këqija kundër meje, por Perëndia ka dashur që t’i shërbejë së mirës, për të kryer atë që po ndodh sot: të mbash gjallë një popull të shumtë.²¹ Tani, pra, mos kini frikë; unë do të siguroj ushqimin për ju dhe për bijtë tuaj”. Kështu u dha zemër dhe i foli zemrës së tyre me ëmbëlsi.²² Kështu JozeD banoi në Egjipt, ai dhe shtëpia e të atit, dhe jetoi njëqind e dhjetë vjet.²³ JozeD pa bijtë e Efraimit deri në brezninë e tretë; edhe bijtë e Makirit, bir i Manasit, lindën mbi gjunjët e tij.²⁴ Pastaj JozeD u tha vëllezërve të tij: “Unë po vdes; por Perëndia do t’ju vizitojë me siguri dhe do t’ju çojë me siguri nga ky vend në vendin që i premtoi me betim

Abrahamit, Isakut dhe Jakobit”.²⁵ Pastaj JozeD i vuri të betohen bijtë e Izraelit, duke thënë: “Perëndia me siguri do t’ju vizitojë; atëherë ju do t’i hiqni kockat e mia që këtej”.²⁶ Pastaj JozeD vdiq në moshën njëqind e dhjetë vjeç; e balsamosën dhe e futën në një arkivol në Egjipt.